Sēdes video translācija 24.11.2020 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30
https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2146
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=3ea764c3-4cc3-4956-890f-b27d8872c7b1&stage=5

24.11.2020. 13.Saeima divdesmit astotā sēde-rudens sesija turpina- sāk23.nov Budžets *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2020.gada 24. novembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 19:03, sēdes ilgums- 10 h 03 minūtes / 7 h 16 min -darbs sēdē Pārtraukums līdz 25.novembra pl. 9:00

PIEBILDE: 24. novembrī notiek viena sēdes: nr.28 piecas daļas (rudens sesija).
LABOT KĻŪDU: nav ievietota stenogrammā saite uz sēdes video translāciju e-arhīvā *Norakstā pievienota*

Latvijas Republikas 13. Saeimas ruden sesijas divdesmit astotās (attālinātās ārkārtas) sēdes turpinājums 2020. gada 24. novembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi

Sēdes vadītāja. Godātie deputāti! Turpināsim sēdi.
Tātad darba kārtībā ir gadskārtējais valsts budžets un ar to saistīto likumprojektu izskatīšana otrajā lasījumā.

Likumprojekts **"Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā"**. 15. priekšlikums, par kuru uzsākam debates.
Ja deputāti vēlas... tātad uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labrīt, godātie kolēģi! Atgriežoties pie mūsu vakardienas diskusijas par maskām, es vēlos atgādināt... es saprotu, ka šis priekšlikums nav balsojams, jo vakardien jūs jau izlēmāt, ka nepiekrītat tam, ka medicīniskās sertificētās maskas un higiēniskās mazgājamās maskas būtu jāatbrīvo no PVN.

Es saprotu, tas ir jūsu lēmums, taču, manuprāt, diskusijai būtu jāturpinās, jo, kā jau vakardien mēs ar kolēģiem atzīmējām, ja valsts nosaka to par pienākumu, tad valstij būtu jāpanāk pretī un vismaz jāatsakās no PVN iekasēšanas no šiem darījumiem. Ja ne, jāizdala bez maksas šīs maskas. Un pie tā es vēlos vēl atzīmēt, ka arī diskusiju gaitā, kad tika lemts par masku obligātu nēsāšanu, vairāki koalīcijas deputāti - Juris Rancāns un Artuss Kaimiņš - izteica, manuprāt, ļoti loģisku domu, ka šīs maskas, viņuprāt, būtu jāizdala bez maksas. Ideālā variantā tā tas ir.

Tātad arī mans viedoklis šajā gadījumā līdz ar to droši vien nav tik radikāls un populistisks, ja mēs salīdzinām ar koalīcijas kolēģiem, kurus jūs, mīļie pārējie koalīcijas kolēģi, taču neuzskatāt par populistiem un nesaprātīgiem cilvēkiem, jo viņi strādā kopā ar jums. Līdz ar to man saprotams, kāpēc vakardien arī, kad mans kolēģis Aldis Gobzems izteica tādu pašu viedokli, ka maskas būtu jāizdala bez maksas, viņš tika pārtraukts pusvārdā no sēdes vadītājas puses. Es saprotu, ka nedrīkst izteikt aizrādījumus par sēdes vadīšanas gaitu, bet neizpratni, es domāju, mēs vēl drīkstam izteikt.

Tāpēc, kolēģi, turpināsim šo diskusiju, un es ļoti ceru, ka vismaz kāds no jums aizdomāsies par to, ka šāda, teiksim, iedzīvošanās no valsts puses uz masku rēķina nebūtu pieļaujama. Nu, jūs nevarat par šo priekšlikumu balsot, bet, lūdzu, ņemiet vērā, ka tas ir... ka tas priekšlikums nekur nepaliks un mēs par to runāsim.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā... Labrīt! Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts līdzīgi kā iepriekšējais un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums nav balsojams.

M. Šteins. 16. ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Tas ir redakcionāla rakstura un komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Šteins. 17. ir deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava un Jalinskas priekšlikums. Paredz izslēgt likuma pārejas noteikumu 30. punktu. Komisijā *(Nav saklausāms.)*...

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Labrīt, cienītā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godātie kolēģi! Šis priekšlikums paredz noteikt, ka samazinātais pievienotās vērtības nodoklis piecu procentu apmērā augļiem, dārzeņiem un ogām būtu saglabājams bez termiņa, jo likumprojekts, kā jau jūs noteikti esat ievērojuši, atkal paredz nākamo pārejas laiku.

Nu, vērtējot situāciju augļkopības un dārzeņkopības nozarē, kopš pievienotās vērtības nodoklis ir samazināts, mēs redzam vairākus pozitīvus rādītājus, un ir skaidrs, ka likmes ieviešana ir sevi attaisnojusi, dodot rezultātu kopumā augļkopības un dārzeņkopības nozarē. Mēs redzam, ka augļkopības un dārzeņkopības platības ir palielinājušās par 8,5 procentiem, saražotās produkcijas vērtība ir pieaugusi par 45 procentiem, augļu, ogu un dārzeņu ārējās tirdzniecības rādītāji ir uzlabojušies, arī vidējais darba ņēmēju skaits nozarē ir pieaudzis par gandrīz sešiem procentiem un legālā tirdzniecība - par 20 procentiem. Un tas, kas arī redzams, - pārkāpumu skaits nozarē ir būtiski samazinājies un nomaksāto nodokļu apmērs ir būtiski pieaudzis.

Šie ir rādītāji, kas liecina, ka samazināto pievienotās vērtības nodokli nozarē bija vērts ieviest ar visiem... ar visu piesardzību, kuru es arī tolaik kā finanšu ministre no savas puses, protams, satraucoties par to, ka vienkārši samazināsies ienākumi un nebūs gaidītā efekta... es, jāsaka, esmu ļoti apmierināta.

Kāpēc būtu svarīgi tieši šai nozarei šobrīd neturēt kārtējo Damokla zobenu virs galvas, nosakot nākamo trīsgadu periodu, - ir zināma stabilitāte vajadzīga. Ja dārzeņiem, ogām tas nav tik svarīgi, tad augļiem gan, jo, kā es minēju, viens no rādītājiem ir platību palielināšanās, tad skaidrs, ka,

piemēram, augļu koku izaudzēšana prasa vairāk par vienu gadu. Un tādēļ stabilitāte ir vajadzīga, lai augļu ražotāji varētu plānot savu darbību, savas investīcijas, savus ieguldījumus vismaz dažus gadus uz priekšu. Un trīs gadu periods - tas ir, jāsaka, pārāk mazs.

Mēs redzam, ka tie rezultāti ir labi arī ēnu ekonomikas samazināšanā, tādēļ atkal jau dot cerību blēžiem, kas ir izmantojuši šo nozari PVN shēmām, ļaujot domāt, ka pēc trim gadiem atkal tās varētu atgriezties, arī, manuprāt, nav īpaši gudri. Manuprāt, ir jādod tā stabilitāte uzņēmējiem, kas godīgi strādā.

Šis ir priekšlikums, kuru mēs esam pārrunājuši arī ar lauksaimnieku organizācijām, viņi ir vienisprātis, ka būtu ļoti svarīgi šobrīd nenoteikt jaunu periodu. Var noteikt kritērijus, kas nozarei ir jāuzrāda nākamo gadu garumā - apgrozījuma pieaugumā, vēl kādu citu kritēriju var noteikt, bet svarīgi būtu šo termiņu tomēr neierobežot.

Aicinu atbalstīt, balsojot "par" šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi, arī es aicinu jūs atbalstīt šo priekšlikumu, jo vienu reizi jau eksperimentālā kārtā šis samazinātais PVN tika ieviests un pierādīja savu efektivitāti, kā jau norādīja mana kolēģe Dana Reizniece-Ozola. Šie cipari parādīja stabilu pieaugumu vairākās jomās, nodokļu iekasējamība pieauga, un ēnu ekonomika samazinājās. Līdz ar to arī mans viedoklis ir tāds, ka šis priekšlikums, šis labojums ir jāatstāj uz palikšanu, jo patiesībā tas, pie kā būtu šobrīd jāstrādā, ir eksperimentālā veidā jāievieš samazinātais PVN citām pārtikas grupām un jāpaskatās, kā mums iet tur.

Augļu un dārzeņu nozare jau ir sakārtota, tā turpina sakārtoties vēl tālāk, izdzenot no ēnas vēl atlikušos varbūt kaut kādus nodokļu maksātājus, kuri grib maksāt pilnu šo te komplektu... Bet, ja mēs runājam par Finanšu ministrijas dīvaino uzvedību augļu un dārzeņu samazinātā PVN ieviešanas jomā, tad šeit es gribētu atzīmēt, ka, manuprāt, ir jāsaņem paskaidrojumi no Finanšu ministrijas par to, kāpēc... nu ar tādu kaut pavisam nelielu laika... starplaiku mēs dzirdam no Finanšu ministrijas kategorisku nē ar argumentiem, kurus publiski sniedz Finanšu ministrija, kāpēc, viņu ieskatā, samazinātais PVN augļiem un dārzeņiem nekādā gadījumā nebūtu jāturpina.

Un tanī pašā laikā, tātad pēc neliela laika sprīža, mēs dzirdam slavinošu atzinumu no Finanšu ministrijas tieši, ka šis samazinātais PVN... nu faktiski kopējot visu to, ko opozīcija arī savos argumentos ir sniegusi, cīnoties par samazināto PVN... tātad šos visus argumentus atkārtojot un tad...

Man patiesībā ir tāda... Man liekas, ka tāda nedrošības sajūta rodas valstī, ja Finanšu ministrija var tik krasi mainīt viedokli (šajā gadījumā, protams, uz pozitīvo, ne negatīvo). Bet tas, kādā veidā Finanšu ministrija var tikpat dedzīgi aizstāvēt vienu viedokli un pēc tam (neko nepaskaidrojot, kāpēc pēkšņi mainīja viedokli)... pēc tam tikpat dedzīgi sevi slavēt par to, ka "nu tagad mēs turpināsim cīnīties ar ēnu ekonomiku augļu un dārzeņu nozarē", man šķiet... man tas liek tiešām apšaubīt Finanšu ministrijas kompetenci, Finanšu ministrijas spēju rēķināt un saprast reālo situāciju. Jo, kā jau mēs runājām, tad, kad mēs cīnījāmies par samazināto PVN pārējām pārtikas grupām, mēs redzējām dažādus aprēķinus ar gada starpību. Sākumā bija aprēķins - no 50 līdz 60 miljoniem tātad šis priekšlikums par maizi, pienu, olām un gaļu nesīs valsts budžetā mīnusu, un šogad tas jau ir 80 miljoni. Līdz ar to, manuprāt, mēs vispār nevaram nopietni uztvert visu, ko Finanšu ministrija šobrīd saka. Tikpat nopietni mēs nevaram uztvert arī to, ka Finanšu

ministrija šobrīd reklamē šo valsts budžetu ar apmaksātu reklāmu, kurā viņi saka, ka "tavi nodokļi - tava valsts". Par to mēs vēl parunāsim šodien.

Paldies. Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un noteikt to, ka samazinātais PVN augļiem un dārzeņiem - tam ir jābūt uz palikšanu un jārada tiešām drošības saļūta uzņēmējiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 17. - Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava un Jalinskas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 25, pret - 50, atturas - 5. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 18. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Paredz papildināt un precizēt pārejas noteikumu 39. punktu par kārtību, kādā atmaksājama pārmaksātā pievienotās vērtības nodokļa summa. Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Šteins. 19. ir "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

M. Šteins. 20. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava un Jalinskas priekšlikums. Arī nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Un arī nav balsojams.

M. Šteins. Arī 21. ir deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava un Jalinskas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Nav balsojams.

M. Šteins. 22. ir deputātu Reiznieces-Ozolas, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava, Valaiņa un Jalinskas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav balsojams.

M. Šteins. 23. - deputāta Dombrovska priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad nav balsojams.

M. Šteins. 24. - deputātes Stepaņenko priekšlikums. Paredz grozīt pārejas noteikumus, nav atbalstīts komisijā un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Nav balsojams.

M. Šteins. 25. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Nav atbalstīts un nav arī balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad nav balsojams.

M. Šteins. 26. - deputātes Stepaņenko priekšlikums. Nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

M. Šteins. 27. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Arī paredz papildināt pārejas noteikumus. Komisijā nav atbalstīts un nav arī balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad arī nav balsojams.

M. Šteins. Arī 28. - deputātes Stepaņenko priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts un nav arī balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad nav balsojams.

M. Šteins. 29. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts un nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Tātad nav balsojams.

M. Šteins. 30. ir deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Bergmaņa, Dūklava un Jalinskas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Šteins. 31. - deputātes Stepaņenko priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Šteins. 32. - deputātes Sprūdes priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un arī nav balsojams.

M. Šteins. Aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 84, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Turpinām skatīt budžeta paketes likumprojektu. Šajā likumprojektā ir iesniegts viens priekšlikums no "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas, kas paredz noteikt pabalsta apmēru. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst... Deputāti vēlas balsot. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas SASKAŅA iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 90, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par sociālo drošību""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Labrīt, kolēģi! Tātad likumam "Par sociālo drošību" ir saņemti pieci priekšlikumi.

1. priekšlikums - no "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas. Tas paredz mainīt minimālo ienākumu sliekšņu aprēķina formulu, tātad minimālo ienākumu sliekšņus paredzēt ne zemākus kā 20 procenti no ienākumu mediānas, un vienreiz gadā pārskatīt minimālo ienākumu līmeņa sliekšņus. Šis priekšlikums tika noraidīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. Arī 2. priekšlikums ir no deputāta Vjačeslava Dombrovska. Tas paredz minimālo ienākumu sliekšņu apmēra aprēķina maiņu, arī pamatojoties uz iztikas minimuma, nu, teiksim, aprēķinu, kāds ir tas grozs, un arī paredz to, ka vienreiz gadā tiktu aprēķināts šis minimālais... iztikas minimuma grozs. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Mēs... Es domāju, ka visi tie, kas soctīklos redz, ka Finanšu ministrija par nodokļu maksātāju naudu reklamē šo budžetu... un par to sadaļu, kas ir sociālā daļa... Es domāju, ka mums visiem vajadzētu ļoti skaidri apzināties, ka teju visi tie lēmumi, kas tika pieņemti sociālajā jomā, bija rezultāts Satversmes tiesas spriedumiem.

Ir Satversmes tiesas spriedums, un tad valdība ir spiesta palielināt finansējumu dažās jomās.

Es domāju, ka retorisks ir jautājums, kolēģi, par to, vai valdība pieņemtu tieši tādus pašus lēmumus, ja šo Satversmes tiesas spriedumu nebūtu. Un arī, es domāju, der atcerēties, ka tas, kas iniciējis visas tās prasības Satversmes tiesai, - tā nebija ne valdība, ne arī Labklājības ministrija, ne kāda no politiskajām partijām, tas bija tiesībsargs Juris Jansons.

Bet, kolēģi, jums arī ir jāzina, ka valdība pat nav līdz galam izpildījusi Satversmes tiesas spriedumos teikto, proti, Satversmes tiesa uzlika valdībai pienākumu radīt metodoloģiju tam, kā noteikt šos sliekšņus, tos pabalstus, proti, kas ir tās maznodrošinātās, trūcīgās personas un cik lieli pabalsti ir nepieciešami, lai tās varētu mūsu valstī dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi.

Pirmām kārtām Satversmes tiesa pieprasīja šo metodoloģiju, un Satversmes tiesa arī pieprasīja, lai šī... ka saskaņā ar šo metodoloģiju tie pabalsti jāpārskata vismaz, kā minimums, reizi gadā. Tas bija... Satversmes tiesai bija divas ļoti skaidras prasības, kur šo arī... debatēs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai uz to norādīja arī Saeimas Juridiskais birojs, ka tās divas prasības netika no valdības puses izpildītas.

Valdība nav ne radījusi kādu metodi, ne ir paredzējusi to, ka šis minimālais pabalsts būtu pārskatāms reizi gadā. Un vēršu jūsu, kolēģi, uzmanību uz to, ka, piemēram, attiecībā uz sevi valdība ir paredzējusi un uztur mehānismu, kas pārskata valdības atalgojumu precīzi reizi gadā, nevis reizi trīs gados, kā, piemēram, šeit valdība ir paredzējusi attiecībā uz sociālajiem pabalstiem.

Kolēģi, mana priekšlikuma būtība ir aprēķināt tā saucamo minimālo preču, pakalpojumu... minimālo iztikas grozu. Kā šo grozu noteikt un aprēķināt? Tā nav nekāda zinātniskā vai kaut kāda cita fantastika. Pasaulē vairāku desmitu gadu garumā vairākās valstīs pastāv ļoti aprobētas metodes, kā to darīt. Mums vienīgais... Veselības... piedodiet, Labklājības ministrija kopā ar ministri vai deputāti (tur tāds *alter ego*) Petraviču kaut kādu divu gadu garumā nespēj to izdarīt. Cenšas noformulēt iepirkumu, nespēj noformulēt to, ko viņi grib, ne organizēt iepirkumu par to, lai šāds grozs būtu noteikts.

Tā priekšlikuma būtība, kolēģi, ir noteikt gan ne tikai... Ir divi priekšlikumi - ne tikai uzlikt par pienākumu šādu grozu noteikt, šādi izpildot Satversmes tiesas prasību, bet arī uzdot to darīt Centrālajai statistikas pārvaldei, ņemot vērā to, ka Labklājības ministrija jau divu gadu garumā ir klaji demonstrējusi savu nespēju to izdarīt.

Šā priekšlikuma nepieņemšanas gadījumā, kolēģi, jums visiem jāapzinās, ka šis valdības piedāvātais risinājums, tā saucamais risinājums, ir garantēts ceļš uz vēl vienu valdībai un valdošajai koalīcijai nepatīkamu Satversmes tiesas spriedumu.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien! Satversmes tiesas spriedumi pasaka - likumdevēja pienākums ir noteikt vienotu metodi minimālo ienākumu sliekšņiem un izstrādāt konkrētu kritēriju kopu sociālās palīdzības minimuma noteikšanā; sociālās nevienlīdzības mazināšana ir viens no būtiskākajiem aspektiem sabiedrības ilgtspējai; minimālo ienākumu sliekšņu piesaiste konkrētam sociālekonomiskajam rādītājam, lai nodrošinātu to adekvātumu attiecībā pret reālo sociālekonomisko situāciju valstī, un līdzsvara saglabāšana starp personas vajadzībām un sabiedrības iespējām. Tās ir pamattēzes, ko savos spriedumos ir noteikusi Satversmes tiesa.

Vjačeslava Dombrovska priekšlikums ir līdzsvarots un pasaka pamatprincipa ievērošanu, kas ir ieprogrammēts šajos Satversmes tiesas spriedumos.

Attiecīgi Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes laikā ir bijusi diskusija, kuras gaitā Labklājības ministrija nespēja pamatot, kāpēc patiešām tika izvēlēti tieši 20 procenti no mediānas attiecīgajā laika periodā. Un arī Juridiskais birojs patiešām norādīja uz ļoti būtisku risku, kas pastāv, pieņemot šo likumu tieši šādā redakcijā. Kāpēc? Tāpēc, ka pašlaik patiesi, lai noteiktu un aprēķinātu to mediānu, tika izmantoti dati, kas bija aktuāli uz 2018. gadu. Tātad pēc būtības jau pašlaik, nosakot to minimālo summu, valdība ir izmantojusi novecojušus datus. Un nākotnē arī plāno paredzēt to pārskatīt tikai vienu reizi trijos gados. Tas ir neadekvāti un absolūti neatbilstoši ekonomiskajai situācijai un ienākumu izmaiņām.

Lūdzu kolēģus atbalstīt šo priekšlikumu un nodrošināt Satversmes tiesas spriedumu iedzīvināšanu esošajā likumdošanā pilnā apjomā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi! Tad, kad mēs apspriedām 2021. gada budžetu vēl pirmajā lasījumā, es jau diagnosticēju tās kaites, kas šim budžetam piemīt. Un viena no tām būtiskākajām ir Satversmes tiesas sprieduma par garantētajiem minimālajiem ienākumiem un sociālajām garantijām izpildes imitācija. Tā ir tiešām imitācija, un vesela virkne budžetu pavadošo likumu demonstrē to ļoti nepārprotami. Par ko ir stāsts? Tiesībsargs iesniedza prasību Satversmes tiesā nevis tādēļ, ka viņš rūpējas par kaut kādiem ciparie, bet tādēļ, ka viņš rūpējas par cilvēku tiesībām uz dzīvi mūsu valstī, jo vairākas starptautiskas organizācijas, ieskaitot *OECD* un Eiropas Komisiju, bija norādījušas uz to, ka nabadzība un nabadzības risks Latvijā ir ļoti būtisks apgrūtinājums mūsu iedzīvotājiem, proti, katrs piektais mūsu valstī atrodas uz nabadzības riska... Un šajā grupā ir gan pensionāri, kuri saņem... minimālas algas, gan, piemēram, ģimenes, kur viens vecāks audzina vienu bērnu. Atgādināšu, ka Satversmē ir norādīts, ka Latvija ir sociāli atbildīga valsts. Un tieši šī panta izpildes imitācija ir tas, ko pašreizējā valdība nevar, negrib saredzēt... un negrib izpildīt. Ja valdībai tiešām būtu vēlme izpildīt Satversmes tiesas lēmumu, tā tiešām sāktu ar to, uz ko norāda Dombrovska kunga priekšlikums, - ar metodoloģijas izstrādi, ar patēriņa groza aprēķinu uz stingriem zinātniskiem pamatiem, vienalga, kas to pildīs, vai Centrālā statistikas pārvalde vai Labklājības ministrija, kurai tas ir jādara saskaņā ar to, ka tieši tā ir atbildīgā ministrija. Kā mēs zinām, ir vairākas jomas, kurās Labklājības ministrija izrāda absolūtu bezspēcību, nemaz nerunājot par ministres kundzi, kura vispār demonstrē absolūtu pasivitāti jautājumu risināšanā attiecībā uz savu atbildības jomu.

Es domāju, ka, nobalsojot "par" šo priekšlikumu, vismaz Saeimas deputāti uzrādīs, ka viņi apzinās Satversmes pantu par to, ka Latvija ir sociāli atbildīga valsts. Un tas ir tas minimālais atskaites punkts - patēriņa groza aprēķins, godīgs aprēķins, lai uzsāktu ceļu uz Satversmes tiesas sprieduma izpildi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi! Vēlreiz par šo tēmu, kurā es tagad citēju Saeimas Juridisko biroju... tas, ka jūs tagad atbalstīsiet, neatbalstot mūsu priekšlikumus, es vēlreiz citēju Saeimas Juridisko biroju, ir "fundamentāla kļūda". Fundamentāla kļūda, kolēģi! Tieši to pateicis Saeimas Juridiskais birojs par to, ko jūs... ar ko jūs tagad ejat uz priekšu.

Es jums, kolēģi, arī gribētu nocitēt vienu *lsm.lv* rakstu pirms nepilniem diviem gadiem. Raksta virsraksts ir šāds: "No ministres sagaida jaunu iztikas minimuma standartu [..]"... "Mūsu valsts ir vienīgā Baltijā, kam nav izstrādāts tā saucamais iztikas minimuma grozs, kas zinātniski pamatotu, kāds tad ir minimāli nepieciešamais ienākumu līmenis dzīvošanai Latvijā. Labklājības ministrijā turpinās nu jau trešais mēģinājums iztikas groza tapšanā. To, ko nav izdevies divu iepriekšējo valdību laikā, tagad nāksies paveikt jaunajai labklājības ministrei Ramonai Petravičai." Tas ir pirms diviem gadiem, kolēģi! Īsumā: "[..] divu valdību laikā nav izdevies izstrādāt iztikas minimuma grozu. [..] LU profesore: līdz šim bija katastrofāls politiskās gribas trūkums izstrādāt šo grozu. [..]" Tā debatēs īsi pirms... finanšu ministrs Jānis Reirs... nu "jau vairākkārt piedzīvota neveiksme - ministrija divas reizes [..] izsludinājusi konkursu zinātniekiem [..], bet [..] neviena zinātniskā organizācija [..] nepieteicās". Pētnieki saka: "Tur ir katastrofāls politiskās gribas trūkums. Arī Labklājības ministrijas juristu nevēlēšanās vispār iedziļināties, jo tur mums nebija neviens paskaidrojošs dokuments iesniegts, viņi varēja paprasīt vienkārši. Viņi to nedarīja. Viņi izvēlējās vienkārši formāli visu atmest atpakaļ." Tas ir pirms diviem gadiem, kolēģi! Tātad šo divu gadu laikā...

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien visiem! Turpinot to, ko Vjačeslavs jau sāka skaidrot, - patiesībā šī situācija ir vēl dziļāka un vēl dramatiskāka, jo šī problemātika apzināti netiek risināta jau vairākus gadus. Un to es uzskatāmi pierādīju ar saviem jautājumiem un pieprasījumiem gan Labklājības ministrijai, gan Finanšu ministrijai, kuras nespēja iedot šos aprēķinus vēl iepriekšējā un, manuprāt, pirms iepriekšējās Saeimas sasaukuma. Kāpēc šādu aprēķinu nav? Kāpēc tie netiek veikti? Es paskaidrošu, jo tas visai sabiedrībai ir ļoti svarīgi - ieraudzīt. Tā ir ļoti zīmīga pazīme, kā šī vara risina savu problemātiku un mēģina noturēties pie varas. Proti, ja būtu šie aprēķini, tad iznāktu... un šie aprēķini būtu pamatoti, ja kādam pētniekam tiešām iedotu... un šeit nav problēmas pētniekiem uztaisīt šādu pētījumu. Tas ir elementāri. To izdarītu pat studenti. To var izdarīt jebkurš 3. kursa students... to spētu veiksmīgi izdarīt, jo te nav nekādas raķešu zinātnes. Vienkārši, lai noskaidrotu, kāds ir šis iztikas minimums un sastādītu šo grozu. Bet kāpēc tas netiek darīts? Tāpēc, ka, ja tas tiks sastādīts, un uz objektīviem faktiem, objektīviem cipariem, tad izrādīsies, ka lielākā daļa sabiedrības dzīvo zem šīs nabadzības robežas un ļoti lielai daļai šī palīdzība, kas tiek sniegta, - tā netiek patiesībā sniegta, kas varēja būt pienākums sniegt... viņi negrib to darīt.

Un tas ir tas piemērs, kā vara, šī vara, risina visu problemātiku. Savu nespēju, savu nekompetenci tā pārliek uz pārējās sabiedrības pleciem, lai tā to vilktu. Uzskatāms piemērs kaut vai bija šīs pašas ārkārtas situācijas izsludināšana, kad vienkārši ļoti steidzami, pēkšņi bija zināmi kaut kādi ierobežojumi, kurus uzlika visai sabiedrībai, bet kā tas tiks kompensēts, lai tas būtu samērīgi, to mehānismu joprojām nav.

Un tāpat ir arī ar šo atbalstu. Tieši tāpēc netiek... Un šo aprēķinu nav, un nebūs šīs politiskās gribas, jo tādā veidā vara var savu problemātiku risināt, kā vienmēr to ir darījusi, - uz mazāk turīgo, uz mazāk sociāli aizsargāto cilvēku rēķina. Tā viņa darīja arī iepriekšējā krīzē, kad izglāba

pāris bankas... bagātas bankas akcionārus uz visu pensionāru rēķina. Tāpat viņa arī turpina rīkoties. Tā ir bijis vienmēr. Un kamēr... Un tā ir lietu kārtība vienkārši. Kamēr ir aitas, būs cirpēji, un to viņi arī dara. Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, jo šis priekšlikums dotu iespēju noskaidrot patiesību, kā tad īstenībā ir un kā vajadzētu būt. Un ļoti daudzi, ļoti daudzi cilvēki, sevišķi tie sociāli vismazāk aizsargātie, iegūtu no tā, jo beidzot mums būtu taisnīgs sociālais atbalsts šiem cilvēkiem, kas tagad netiek darīts. Zem cilvēku cieņas, cilvēku dzīvības robežas vispār... Tāpēc aicinu šo priekšlikumu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, kolēģi! Labrīt, sabiedrība! Es tagad nesapratu vienu jautājumu. Tātad, no vienas puses, Satversmes tiesa ir būtībā pateikusi, ka ir jāaizsargā sociāli vismazāk aizsargātās sabiedrības grupas, un grozījumi likumā "Par sociālo drošību" un šis 2. priekšlikums kā reiz par to runā, faktiski lai izpildītu Satversmes tiesas spriedumu. Koalīcija šajā gadījumā klusē. Tajā pat laikā, kad ir jāizpilda Satversmes tiesas spriedums par visām ģimenēm, tad gan - kā palēkdamies. Man liekas, vajadzētu to lietu kārtību otrādāku - ka visupirms ir jāaizsargā tie, kas ir visnabadzīgākā sabiedrības daļa, un palēkdamies ir jārīkojas šīs sabiedrības daļas labā. Tā būtu pareiza lietu kārtība, izpildot Satversmes tiesas spriedumus un sagrupējot, kuri ir prioritārāki, kuri ir mazāk prioritāri attiecībā uz sabiedrības vajadzībām.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Piebilstams nekas nav. Netika atbalstīts šis priekšlikums.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputāta Dombrovska iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 59, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. Arī 4. priekšlikums ir no Vjačeslava Dombrovska, un tas paredz...

Sēdes vadītāja. Eglīša kungs, 3. priekšlikums!

G. Eglītis. Jā, es atvainojos!

3., jā. Tas paredz, ka minimālo ienākumu sliekšņus pārskata vienlaikus ne retāk kā reizi gadā. Arī šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Dūklava un Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 4. priekšlikums ir no deputāta Vjačeslava Dombrovska, un tas paredz to, ka nākamā gada laikā, tas ir, līdz 2021. gada 31. decembrim, Centrālā statistikas pārvalde definē, kāds būs

šis minimālais... iztikas minimuma preču un pakalpojumu grozs, un ka līdz nākamā gada beigām minimālo ienākumu slieksnis saglabājas 109 eiro. Priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav balsojams, bet debates ir iespējamas.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Nu, jūs tagad, visticamāk, noraidot arī šo priekšlikumu... nu, ko tad īsti jūs vēlaties ar šo pateikt? Jūs vēlaties pateikt, ka Satversmes tiesas spriedums nav jāpilda? Jo tas tiešām ir Satversmes tiesas spriedums - radīt metodoloģiju. Esmu pārliecināts, ka neviens no jums šo metodoloģiju radīt nav spējīgs... Labklājības ministrija, kā mēs jau esam redzējuši vairāku gadu garumā, nav spējīga radīt šo metodoloģiju... un tad mums paliek Centrālā statistikas pārvalde. Nu, ja Centrālā statistikas pārvalde nebūs spējīga vai nav spējīga radīt šādu metodoloģiju jeb, precīzāk, to nokopēt faktiski no citām valstīm, kurās tā darbojas vairāku desmitu gadu garumā, nu, tad es nezinu, ko mums visiem vajag darīt, mūsu valstij, ja. Nu tad tas laikam ir tiešām viss. Tā teikt, pilnīgs "veiksmes" stāsts, kolēģi.

Es... Šoreiz mums, tā teikt, koalīcijas deputāti absolūti klusē, bet Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē, kolēģi, mums labklājības ministre vai deputāte Ramona Petraviča tomēr tik klusa nebija un mēģināja atbildēt uz jautājumiem, precīzāk, arī uz Juridiskā biroja jautājumiem, kāpēc valdība iet šīs fundamentālās kļūdas ceļu, nepildot Satversmes tiesas spriedumus.

Nu, es jums tagad citēju... tas, ko Petravičas kundze atbildēja, ir (es citēju): "Mēs neesam vainīgi. Valdība lūdza metodoloģiju ņemt ārā. Un tāpēc mēs to esam... kaut ko iekļāvuši tikai anotācijā." Lai gan pati ministre Petravičas kundze, kad mēs viņai uzdevām jautājumu, vai viņa pati valdībā atbalstīja šo lēmumu, valdības lēmumu, iet uz priekšu tieši pa šo ceļu, kurš neievēro, nerespektē Satversmes tiesas spriedumus... nu tad Petravičas kundzei nebija, ko atbildēt. No tā, es domāju, mēs varam ļoti vienkārši izsecināt, ka valdībā Petravičas kundze atbalstīja šo priekšlikumu - proti, neradīt nekādas metodoloģijas, pārskatīt šo pabalstu, minimālo pabalstu, nevis reizi gadā, kā to prasīja Satversmes tiesa, kā to lika darīt Satversmes tiesa, bet reizi trīs gados. Un tad pēc Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes Petravičas kundze mums sūdzējās par to, ka, lūk, tā bija tā ļaunā valdība, kas viņai lika to darīt, lika izņemt metodoloģiju no likumprojekta... un tā tālāk.

Nu, nožēlojami, kolēģi!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Vispirms es vēlētos lūgt ziņotāju, lai mazliet uzmanīgāk ziņo, jo 3. priekšlikums nebija Vjačeslava Dombrovska priekšlikums, bet ZZS deputātu priekšlikums, par kuru diemžēl jūsu kļūdas dēļ nepaguvām debatēt.

Bet pēc būtības šis ir līdzīgs mūsu priekšlikumam un paredz, ka katru gadu ir jāpārskata minimālie ienākumu sliekšņi, papildinot to (jo kolēģi diezgan plaši izklāstīja), kādēļ tas būtu jādara. Vēlos norādīt, ka arī tiesībsargs ir diezgan asi kritizējis valdības lēmumu noteikt, ka šis ienākumu slieksnis tiek pārskatīts nevis katru... kā sākotnēji tas tika plānots - katru gadu 1. jūlijā

šo pārskatīšanu veikt, lai minimālais pabalsts atbilst sociālai realitātei, bet valdības 30. septembra sēdē valdība nolēma, ka šī pārskatīšana notiks vienreiz trīs gados un ka Labklājības ministrijai pārējos gadus ir jābūt tādā lūdzēja lomā, ka jāparedz šis finansējums, kas nepieciešams lielākiem minimāliem pabalstiem, savu prioritāšu lokā debatējot par budžetu.

Tas nav pieņemams. Tas, protams, nozīmē, ka atkal šo minimālo ienākumu sliekšņu un sociālo pabalstu sistēma tiek pakļauta politiskajam tirgum, nevis skaidrai, nemanipulējamai, sistēmiskai pieejai.

Un, kolēģi, es visbeidzot vēlos arī norādīt to, kas vēl šodien netika izskanējis, - Satversmes tiesas lēmums paredz tieši likumdevējam, nevis izpildvarai, valdībai, nodrošināt tādu sociālo atbalsta sistēmu, kas atbilst Latvijas Republikas Satversmei. Ja valdība ir pieļāvusi kļūdu, tad mūsu pienākums ir šo Satversmes tiesas lēmumu izpildīt un paredzēt, ka šie pabalsti tiek pārskatīti katru gadu neatkarīgi no politiskajiem lēmumiem.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Valstī notiekošais ir jāskata kā viena kopa. Pavisam nesen jūs, valdošā koalīcija, nobalsojāt arī par to, ka tad, kad notiek Saeimas vēlēšanas, šajā gadā sabiedrībai nav jāzina Valsts kontroles atzinums par valsts finansiālo stāvokli... par to, kā tiek pildīts budžets, vai netiek pārkāpti likumi no valsts institūciju puses.

Aizvakardien Latvijas Televīzija nopublicēja pētījuma datus par to, kam šajā valstī pandēmijas laikā uzticas cilvēki, Latvijas iedzīvotāji. Un nekāds izbrīns nebija par to, ka tas uzticamības līmenis, kurš bija vērojams līdz šim, ir krities vēl zemāk, jo cik var melot? Šie pētījuma rezultāti norāda tikai uz to, ka cilvēki saprot, ka tiem tiek melots, ka viņi vairs neuztver nekādu informāciju par to, ka tā ir patiesība, un viss, ko viņi vēlas, - viņi vēlas zināt patiesību. Un tieši šī patēriņa groza aprēķins vismaz vienu reizi gadā, nemaz nerunājot par sezonalitāti, par to, ka tas varētu būt arī vienreiz ceturksnī, jo, kā mēs zinām, mēs esam ziemeļvalsts, kur apkures sezona ir ļoti dārga jebkura iedzīvotāja maciņam. Mēs par to nerunājam.

Bet patēriņa groza aprēķins būtu viens solis tuvāk tai patiesībai, lai mēs saprastu, kur mēs vispār visi dzīvojam un vai katrs no mums neatrodas uz tā nabadzības sliekšņa. Es domāju par vairākumu Latvijas iedzīvotāju.

Tāpēc es aicināšu atbalstīt šo priekšlikumu, jo patiesība skan tā: patēriņa grozs Latvijā netiek aprēķināts ne ar kādu metodoloģiju kopš 2012. gada. Astoņus gadus mēs dzīvojam kā strausi, kuri slēpj galvu smiltīs, neskatoties uz to, ka Latvijā nav ne strausu, ne tuksnešu. Un beidzot vienreiz tas ir jāizdara, it īpaši tad, kad valdības galva atļaujas teikt tautai, ka šogad mums naudas ir tik daudz, kā nekad. Tātad pasakiet, kurā brīdī jūs melojat - tad, kad sakāt, ka naudas ir daudz, vai tad, kad jūs atsakāties aprēķināt izdzīvošanas slieksni mūsu valstī vienreiz gadā?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Labrīt, augsti godātā Saeimas priekšsēdētāja! Labrīt, kolēģi! Par šo priekšlikumu gribētu teikt, ka, protams, tam jābūt maksimāli precīzam. Noteiktajam minimālo ienākumu slieksnim jābūt aktuālam, zinātniski un statistiski pamatotam un kopumā vērstam uz to, lai ikviena persona, kura pati saviem spēkiem nespēj sev nodrošināt pietiekamus līdzekļus... kredīta iespēju laikā, kad tai nepieciešama palīdzība... dzīvotu cilvēka cieņai atbilstošu dzīvi.

Te es nocitēju Satversmes tiesas sprieduma vienu daļu, un galvenā būtība jau tā, ka minimālo ienākumu sliekšņiem jābūt pārskatītiem un izejas datiem jābūt ir tādiem, lai tie sniegtu atbilstoši šodienai tādu precīzu... maksimāli precīzu atbalsta mehānismu personām, kurām tas visvairāk nepieciešams. Lai tie nebūtu ar tādu lielu nobīdi. Šobrīd tā nobīde ir... izejas dati ir bijuši ņemti piecu gadu periodā, un arī šis piedāvātais risinājums galīgi nenodrošinās to, ka datu apjomi būs maksimāli precīzi, lai cilvēkiem būtu šīs... saņem tādas garantijas, kādas ir esošajā situācijā aktuālas.

Tāpēc es, kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un aicinu strādāt tā, lai Satversmes tiesas spriedums pēc būtības arī tiktu izpildīts. Tiesībsargs ir vērsies... bija vērsies Satversmes tiesā, uzvarēja šo tiesu, un likumdevējam ir arī noteikts termiņš, kad šis spriedums jāizpilda.

Tādā izpildījumā, kā šobrīd Saeima piedāvā izpildīt šo Satversmes tiesas uzdoto uzdevumu... es domāju, ka tiesībsargs varētu 1. janvārī vēlreiz doties uz Satversmes tiesu un panākt atkal kārtējo uzvaru, jo Saeima pēc būtības nav izpildījusi Satversmes tiesā minēto normu - pārmetumus -, kas bija jāievieš likumdošanā.

Paldies.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Tas ir solis pareizajā virzienā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Kolēģi! Labrīt! Nu, tikko izskanēja mazliet debates par to, kas Latvijā šobrīd valda. Valdība vai tomēr Saeima. Nu, kamēr vēl nav grozīti attiecīgi dokumenti, šķiet, ka Saeima, un tomēr... valdība ir valdošās koalīcijas veidojums, un valdība tiešām tiek sargāta uz Saeimas darba jeb lēmumu rēķina. Tātad mūsu prestižs faktiski nav svarīgs. Svarīgi ir nosargāt valdību.

Un šobrīd budžeta kontekstā šķiet, ka ne Saeimai, ne valdībai nebūs daudz punktu, ar ko lepoties, ko īsti mēs esam izdarījuši iedzīvotāju labā. Nu, nebūs daudz tādu punktu, un neba velti tie netiek ne uzsvērti no koalīcijas puses šajās debatēs, ne arī prese par to runā. Jo acīmredzot nav, par ko runāt. Un... nu tik vebināri, monologi, neatbildēt un nepiedalīties diskusijās - tas arī rāda droši vien valdības un koalīcijas sargātāju attieksmi, tai skaitā pret sevi... un galvenokārt tomēr pret cilvēkiem. Jo mūsu ģimenes jau skatās un vērtē, kā mēs strādājam, un ik pa mirklim viņi arī saprot, kas īsti ir lēmumu pieņēmēji, pareizāk sakot, kas īsti nav lēmumu pieņēmēji, un kāpēc, tik ļoti turoties, sargā valdību un visu, tā teikt, negāciju ļauj paust pret Saeimu. Manuprāt, tas nav pareizi, jo, kamēr tomēr Saeima ir likumdevējs, mums ir iespēja mainīt... un dažus lēmumus tomēr pieņemt.

Kādēļ es tā runāju? Tādēļ, ka vēl vakardien, vismaz tas, ko varējām skatīties masu medijos, - premjers Kariņa kungs atsakās pat atteikties no sava algas pielikuma, ministru algas pielikuma... Un tad man ir jautājums - vai ministriem, kam ir jāmaksā pienācīga alga... un tomēr kovida situācija ir ārkārtas situācija, kas ļauj parādīt cilvēku cilvēcību... vai tā ir vai nav, vai tas ir tikai

aprēķins, vai tā ir tāda varaskāre, vai kalpošana sev, nevis cilvēkiem, vai tas ir kas cits, ko vara, protams, pārbauda un parāda. Parāda mūsu būtību. Arī izteikumu būtību, kurus mēs te dzirdējām vēl pagājušonedēļ, mazliet arī ar tādu rasistisku pieskaņu...

Un šajā brīdī tad man rodas jautājums - vai Ministru prezidenta jeb premjera atalgojuma pieaugums katru gadu ir samērojams ar to nelielo pieaugumu, ko šobrīd piedāvātu iztikas minimumam? Procentuāli, visticamāk, tas tomēr ir lielāks nekā iztikas minimuma aprēķinā norādītā summa. Tas arī ir diezgan zīmīgi šajā sarežģītajā situācijā, kad varbūt cilvēcība un valsts gudrība ir vairāk svarīga nekā tas, kā tas ietekmē, neietekmē budžeta lēmumu un diskusijas. Tas, ko mēs šobrīd parādām, ko domājam un kā domājam par cilvēkiem, droši vien ir svarīgāks, un gan jau cilvēki agri vai vēlu to novērtēs. Zināmā mērā man rodas tāds jautājums koalīcijas partneriem, koalīcijas deputātiem, kas vēl varētu mainīt ar saviem lēmumiem, dažus priekšlikumus atbalstot vai noraidot, - varbūt tomēr Ministru kabinetam un premjeram arī būtu ik pa trīs gadiem jāpārskata atalgojums, līdzīgi kā mēs to piedāvājam citiem cilvēkiem pārskatīt? Tad vismaz būtu skaidrs, kādēļ un kāds uzraksts rotā Ministru kabineta zāli... uzraksts... premjera galvas augšā. Skaidrs, ka tur jāskatās atpakaļ, un tāpēc varbūt to neredz. Un tomēr. Par vienu patiesību visiem. Par vienu patiesību visiem, tātad arī pret sevi.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, zinot, ka tas nav balsojams... un tomēr. Cilvēki novērtēs to, ka mēs esam domājuši par citiem. Katrs no mums var nonākt tādā situācijā. Nenovēlu nevienam, protams, ka mēs būsim atkarīgi no iztikas minimuma.

Starp citu, mēs ģimenē pamēģinājām trīs mēnešus iztikt tikai ar to summu, ko nosaka iztikas minimuma grozs. Un, rezultātus pierakstot, var redzēt, no kā var atteikties un no kā nevar atteikties, dzīvojot tai skaitā metropolē, bet neatkarīgi no tā. Jo cenas aug ne ik pa trīs gadiem.

Aicinu tomēr domāt par cilvēku mīlestību un par to, kā jūs varēsiet skatīties acīs kādreiz saviem tuviniekiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi, te pat nevajag nekādu Satversmes tiesu, lai saprastu, ka šāda netaisnība, kad ministru algas aug automātiski, tās ir piesaistītas vidējai algai valstī... Pie tam amizanti jau ir tas, ka ministru algu pieaugumā ņem vērā iepriekšējā gada ministru algu pieaugumu, tad līdz ar to šīs algas nepārstās augt, jo ir iestrādāts šāds mehānisms, kurš nosaka, ka, nu, katru gadu šis pieaugums būs, jo, automātiski palielinot ar katru gadu algu apjomu, nākamā gada apjomā tas arī tiks ieskaitīts. Nu, šādu interesantu mehānismu mēs esam savulaik atbalstījuši... nevis mēs, varbūt mūsu kolēģi kaut kad. Un tas, ka Saeimas deputāti ir iesaldējuši savas algas, jā, nenozīmē to, ka ministrijās šīs algas tiks iesaldētas - pretēji tam, ko jūs piedāvājat maznodrošinātiem, trūcīgiem cilvēkiem, lai tiešām sekotu līdzi cenu līmenim valstī.

Vakardienas neveiklā taisnošanās no mūsu kolēģiem koalīcijā par to, kāpēc tomēr ministriem ir jāceļ algas, izgaismoja pilnīgu neizpratni vispār par budžeta jautājumiem. Kauns bija klausīties Zakatistova kungu, kurš pat īsti nezināja, kur atrodas ministru algu celšanas mehānisms.

Visticamāk, Zakatistova kungs arī nesaprot, kādā veidā tiek veidots vidējais iztikas minimuma grozs valstī, un nekad nav droši vien mēģinājis arī izdzīvot uz tāda groza aprēķina.

Tad, protams, līdz ar to... Es saprotu, ka šis priekšlikums nav balsojams, bet netaisnība ir tajā, ka ministru algas ir piesaistītas Centrālās statistikas pārvaldes noteiktajai vidējai algai valstī, bet iztikas grozs nav pārskatāms katru gadu. Kolēģi, vai tas vispār ir taisnīgi? Nē, tas nav taisnīgi, un ministru algām jau nu gan šajā gadījumā nebūtu jāpieaug.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Labrīt, cienījamie kolēģi! Dabīgi, ka patēriņa grozs ir ārkārtīgi svarīgs instruments, un ne tikai tādēļ, ka ar tā palīdzību var taisnīgāk noteikt sociālos sliekšņus, lai palīdzētu maznodrošinātām kategorijām. Patēriņa grozs ir viens no indikatoriem, kas liecina arī par ekonomikas veselīguma... veselības stāvokli, par tendencēm, kas tur ir.

Un tāpēc šeit ir divi momenti, pie kuriem mums būs jāķeras obligāti... varbūt ne šodien, bet sākot ar jauno gadu noteikti, jo patēriņa grozs atspoguļo patēriņa situāciju tekošajās cenās, un, jo regulārāk tas tiek noteikts, jo regulārāk mēs sekojam līdzi tam, cik veselīgi attīstās mūsu ekonomika.

No tā ir atkarīgas vairākas lietas. Ne tikai sociālais taisnīgums un sociālo slāņu, maznodrošināto slāņu, aizsardzība un vidējā dzīves līmeņa paaugstināšana, bet arī nodokļu politika, jo, veidojot patēriņa grozu, mēs uzreiz varam sekot līdzi tam, cik efektīvi darbojas nodokļu politika. No tā ir atkarīgs arī tas, kā izskatās inflācijas līmenis valstī, no tā ir uzreiz manāms un redzams, un jūtams... arī citi ļoti svarīgi ekonomikas attīstības rādītāji, un tāpēc mēs agri vai vēlu būsim spiesti ne tikai pildīt Satversmes tiesas spriedumus, bet arī atgriezties pie veselā saprāta un sākt domāt par ekonomikas attīstību, arī izmantojot, nu, es teiktu tā, puszinātniskus paņēmienus, nevis intuīciju vai pieņēmumus, kas šodien ir galvenais instruments, runājot par nopietnām lietām.

Tāpēc es... Ja šodien tas priekšlikums netiek balsots un līdz ar to arī tas nevar būt atbalstīts, tas nenozīmē, ka mums visiem būtu jāatgriežas pie tā, sākot jau ar jauno gadu, kad esošais budžets jau būs spēkā neatkarīgi no opozīcijas pūliņiem piedāvāt un uzlabot dažas pozīcijas šinī diezgan tādā interesantā dokumentā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam. *(Pauze.)*

Zariņa kungs, mēs jūs nedzirdam!

I. Zariņš (SASKAŅA).

Vai tagad var dzirdēt?

Sēdes vadītāja. Var dzirdēt, jā.

I. Zariņš. Jā. Tātad varas nevēlēšanās atbalstīt šos opozīcijas priekšlikumus - tas ir uzskatāms piemērs šīs varas "bezkompromisu tiesiskumam" gan attiecībā... nu jau ne tikai attiecībā uz likumiem, nu jau arī attiecībā uz cilvēcību un attiecībā uz saprāta normām, jo, proti... un to ir svarīgi visiem saprast, kas pašlaik notiek.

Vakar vara, šī koalīcija, atbalstīja pieaugumu ministriem... algas pieaugumu ministriem un prezidentam, paredzot to, ka tas tiek rēķināts no vidējās - šeit svarīga nianse: no vidējās!... piesaistot to vidējai algai, paredzot to, ka to darīs katru gadu. Tātad tā ir viena... viens princips. Un tika pamatots, ka tas ir svarīgi, tas ir pareizi un tas ir loģiski.

Ja tas ir pareizi, svarīgi un loģiski, tad kāpēc attiecībā uz pārējiem cilvēkiem jūs šādu principu nevēlaties piedāvāt, nevēlaties piemērot? Jūs nevēlaties paņemt šo vidējo samaksu vai vismaz paņemt loģiski to, kas būtu nepieciešams izdzīvošanai, - šo līmeni un indeksēt to katru gadu. Nē, jūs to nevēlaties!

Kā jūs domājat, kas tad tādā gadījumā...? Un kas vēl ironiskāk ir - tiem ministriem, ministrēm, kuri nav pildījuši savus pienākumus... Labklājības ministrei par to, ka viņa nav izstrādājusi šo metodiku, - viņai algas pielikums būs! Savukārt pārējiem cilvēkiem, kuriem tas būtu nepieciešams, kam tas ir dzīvībai nepieciešams, izdzīvošanai nepieciešams, - viņiem nekas nav vajadzīgs. Nu kā - nu, tie auni - tāpat viņi vilks (un vilks paklausīgi) un nāks, un nobalsos par to, ko vajag, un par viņiem nav jārūpējas.

Tas, kas pašlaik notiek, - tas ir uzskatāms piemērs, ka Latvija ir nonākusi tāda politiskā varas karteļa atkarībā, kurš rīkojas, kā grib.

Līdzīgi kā Kolumbijā - tie narkotiku karteļi veido vienkārši savu valsti, dzīvo pēc saviem likumiem, pēc saviem principiem. Un kuri uzdrošināsies, respektīvi... tev nepiekrist, tie vienkārši tiek izstumti laukā no barības izdzīvošanas ķēdēm... vai arī liekie, kuri nav vajadzīgi.

Pēc tādas analoģijas pašlaik darbojas šī varas koalīcija. Ja tas tā nav, ja jums ir jebkāda loģika, ar ko jūs būtu gatavi, spējīgi tagad apstrīdēt manus vārdus, lūdzu, piesakieties debatēm. Es gaidu jūs, un visa sabiedrība gaida. Nāciet šeit un debatējiet!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Jā, es vēlētos Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā papildināt ar šādu informāciju. Tātad Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs esam likumprojekta "Par valsts budžetu 2021. gadam" 26. priekšlikumā atbalstījuši uzdevumu Ministru kabinetam, un es ātri nolasīšu. Tātad: "Ministru kabinets līdz 2021. gada 1. jūlijam apstiprina plānu minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanai un, gatavojot likumprojektu "Par valsts budžetu 2022. gadam" un likumprojektu "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2022., 2023. un 2024. gadam", budžeta likumprojekta paketē iesniedz attiecīgos normatīvo aktu grozījumus, tajā skaitā nosakot minimālo ienākumu atbalsta sistēmas parametru noteikšanas kritērijus, kārtību un metodi, kā arī pārskatīšanas kārtību, ņemot vērā valsts ekonomikas attīstību."

Tā ka šis uzdevums no Saeimas ir dots valdībai, un mēs tam sekosim līdzi.

Šis priekšlikums nav balsojams.

Sēdes vadītāja. Paldies. Tātad priekšlikums nav balsojams.

G. Eglītis. 5. - frakcijas Saskaņa priekšlikums. Paredz pārejas noteikumā, ka 2.^{2} panta ceturtā daļa stātos spēkā gadu vēlāk - 2022. gada 1. janvārī. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav balsojams. Debates iespējamas.

Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi!

Sēdes vadītāja. Mēs jūs praktiski nedzirdam!

V. Orlovs. Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisija bija līdzatbildīga likumprojektam... pavadošajiem likumprojektiem, kuri skāra sociālo jomu. Un, atšķirībā no Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas, labklājības ministre nepagodināja mūsu komisiju ar savu klātbūtni... tad visi *(Skaņas pārrāvums.)*... bija izklāstīti bez viņas. Arī šo likumprojektu skatot, deputātiem bija jautājumi, uz kuriem mēs nevarējām saņemt atbildes. Kāpēc *(Skaņas pārrāvums.)*... pabalsti jāpārskata katru gadu, bet vienreiz trijos gados. Kāpēc nav izstrādāta metodoloģija, un kāpēc nav izpildīts Satversmes tiesas lēmums līdz galam.

Jā, mēs, deputāti, iesaldējām savu atalgojumu līdz šā sasaukuma beigām. Mums ir atsevišķi deputāti, kuri pilda parlamentārā... ministrijas parlamentārā... pārstāvja lomu, un viņi, atšķirībā no mums, saņems palielinātu atalgojumu *(Nav saklausāms.)*... māmiņām piešķirti pabalsti, un skaidros viņām, kāpēc viņu atalgojums palielināts, bet jūsu pabalsti netiks pārskatīti... bet vienreiz trijos gados. Kolēģi, tas nav... Griežos pie tiem, kuri turpina pildīt kā parlamentārie pārstāvji... Saeimā, - atteikties no atalgojuma, kuru viņi saņem atbilstošā ministrijā, un līdzināties mums, deputātiem, kuri strādā *(Nav saklausāms.)*...

Sēdes vadītāja. Orlova kungs, jūsu teikto varēja dzirdēt, bet ar grūtībām. Varbūt nākamreiz pacentieties uzlabot tehniku, jo radās iespaids, ka ir mikrofona vaina. Ja mikrofons ir kopā ar austiņām, tad varbūt labāk izmantot datorā iebūvēto mikrofonu, tad ir labāka dzirdamība.

Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Priekšsēdētājas kundze un kolēģi! Nu, man jāsaka tā, ka gribu pateikt paldies Eglīša kungam, kurš tiešām Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā mēģināja atbildēt vai vismaz dot kādu informāciju, kas būtu papildinoša.

Bet, runājot par šo priekšlikumu, kurš, saprotu, ka nav balsojams, tomēr diskusijās, Eglīša kungs, ir labi nolasīt Ministru kabineta... plānoto nosaukumu. Un ir labi teikt, ka pamatā tiek apstiprināts plāns, kā tiks izveidota metodika un tiks izveidoti Ministru kabineta noteikumi, bet no Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas un koalīcijas jeb pozīcijas šobrīd droši vien mēs iegūtu daudz vairāk... nevis smaidu, ka ir plāns, kā veidot birokrātisku dokumentu, bet iegūt informāciju, ka jūs plānojat arī attiecīgi palielināt finansējumu un garantēt šo finansējumu... saskaņā ar plānu arī piešķirt. Iespējams, ka šis plāns... Nepateicāt gadu, līdz kuram tas jādara (vai arī es nesaklausīju), līdz kuram gadam būtu šie Ministru kabineta noteikumi jāsaražo un plāns darbosies. Tas tiks apstiprināts droši vien Ministru kabineta līmenī, ne Saeimas līmenī, kas saprotami. Tad mēs vismaz uzzinātu summu, ko plānojat piešķirt, un kā pakāpeniski plānotu arī garantēt šo summu, ja

tas ir šīs Saeimas laikā, vai arī tas attiektos jau uz nākamo, nu, piemēram, 2023. gadu. Tad vismaz iestrādāt, ka tāda nauda tiek garantēta un būs no valsts budžeta iztikas minimuma palielināšanai. Droši vien, ka ne jau gluži 100 eiro apjomā, bet tam noteikti ir jābūt lielākam.

Ja kāds no jums vēl ir pamēģinājis dzīvot (trīs mēneši nav labi, droši vien pusgads jādzīvo ar iztikas minimumu)... tad arī jūs redzētu, cik īsti tas ir cilvēkiem dažādos vecumos. Un to eksperimentālā kārtībā ir vērts pamēģināt.

Jebkurā gadījumā, ja vēl ir iespēja, Eglīša kungs, tad varbūt - atbilde no jūsu puses, vai garantē arī finansējumu, vai tā tikai būs normatīvo aktu (pēc izstrādāta un apstiprināta plāna) izstrāde, kam atkal nebūs nekādas garantijas naudas ziņā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Jā, runājot par šo priekšlikumu un arī par pārējiem priekšlikumiem, kāpēc tie bija nepieciešami šinī likumā, - tas princips ir ļoti vienkāršs. Ir ļoti svarīgi mums kā likumdevējiem būt... izveidot pareizo ietvaru, kurš pēc tam izpildvarai ir jāievēro un saskaņā ar kuru noteiktos laika periodos tiek izpildīts nepieciešamais, likumā paredzētais.

Tas, ko jūs, Eglīša kungs, tagad minējāt, - tā sajūta radās tāda, ka vai nu jūs joprojām neesat sapratis, kā darbojas šī vara, vai arī jūs vienkārši mēģināt tagad apmānīt sabiedrību, kaut kādā veidā attaisnoties.

Jo, proti, tas, ko jūs tur visu stāstījāt, - jā, tik tiešām, Ministru kabinets pēc tam visus tos plānus taisīs, bet tas taisīs, atkal izejot no savām iegribām. Izejot no savām iegribām, tāpēc ka likumā nebūs noteikts ietvars, nebūs noteikti principi, pēc kuriem tas plāns būtu jāveido, kādam būtu jāizskatās tad visam šim grozam un tālāk visai šai palīdzībai sociāli vismazāk aizsargātiem cilvēkiem.

Savukārt, ja mēs to likumā neieliekam, tad mēs jau zinām, jau uzskatāmi no dzīves, no reālās dzīves zinām, kā tas viss tālāk tiek izpildīts. Nekas netiek izpildīts. Viss tiek apiets, un notiek pilnīga varas visatļautība un pilnīga cilvēku absolūti nepieciešamo vajadzību ignorance.

Un tas ir tas, kāpēc jūs negribējāt, ka likumā tagad tiek ierakstīti vai atbalstīti visi šie priekšlikumi, jo tas varai tad vairs neatļautu tā rīkoties, tai būtu jāpilda likums. Lai gan pie šīs koalīcijas arī likumu izpilde vairs nav svarīga.

Tā ka, kolēģi un sevišķi sabiedrība, nelolojiet ilūzijas! Mēs saņemsim kārtējo vanckaru, to, ko izdarīs Ministru kabinets, - tas absolūti būs ne tas, kas būtu normāli un būtu jāizpilda saskaņā ar Satversmes tiesas lēmumu. Tieši tāpēc šie likuma grozījumi netiek atbalstīti.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Pirmām kārtām paldies kolēģim Eglīša kungam vismaz par šo, man šķiet, pirmo... gandrīz pirmo divu dienu laikā kaut kādu skaidrojumu vai citu versiju.

Bet tomēr, Eglīša kungs, mēs nerunājam par kaut kādu absolūti jaunu metodoloģiju, kur būs kaut kāda jauna Latvijas inovācija. Mēs runājam par metodi, kura vairākos desmitos valstu tika izmantota vairāku desmitu gadu laikā. Mēs te absolūti nerunājam par kaut ko tādu īpašu vai... Ministru kabinetam dot uzdevumu līdz gada beigām atnākt ar kaut kādām idejām par to, kāda tad metode varētu būt. Tā metode ir sen zināma.

Un tas, ko mēs redzam, ir jau vairāku gadu laikā, un šis Ministru kabinets nav nekāds izņēmums, turpinot šo praksi - nevēlēšanos dot sabiedrībai atbildi uz jautājumu, kāds tad šis minimālais iztikas grozs ir. Un tad tam, kolēģi, ir tikai viens iespējamais skaidrojums, ka valdība nojauš, kāda tā atbilde varētu būt, ka pavisam noteikti šis minimuma grozs ir lielāks nekā tie 109 eiro vai cik tur. Un tad izrādīsies, ka nāks ārā statistiski zinātniski apstiprināta patiesība, ko principā tauta jau tik un tā zina, ka šo cilvēku skaits, kas nevar sevi nodrošināt - un valsts arī nevar viņiem nodrošināt šo minimālo... cilvēka cienīgo dzīvi -, ir mērāms vairākos desmitos tūkstošu, ja ne simtos.

Tas, kolēģi, manuprāt, ir galvenais iemesls, kāpēc valdība nevēlas to darīt. Jo tā nevēlas, lai patiesība nāktu ārā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi! Par šo priekšlikumu, es domāju... Savā ziņā arī gribu pateikt paldies ziņotājam, tiešām pirmo reizi - otrā diena pienākusi! - mēs dzirdam kaut kādu, lai arī mazliet nejēdzīgu, bet tomēr skaidrojumu par to, kāpēc kāds no priekšlikumiem netiek atbalstīts. Un tāpēc man gribētos teikt, ka šobrīd tas, ka valdība ierakstījusi ir pārejas noteikumos... Mēs jau runājām vakardien par šo, piemēram, atkritumu... riepu atkritumu apsaimniekošanas jautājumu, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā un arī no ministriem tiek pausti solījumi par to, ka tiks radīta jauna sistēma, tiks viss sakārtots, un tā jau pienāk trešais budžets, un vēl joprojām tiek solīts. Tāpat arī šajā jautājumā.

Es domāju šeit tā vietā, lai rastu risinājumu, tika izvēlēts vieglākais ceļš, un tas vieglākais ceļš bija ielikt pārejas noteikumos, uzdot, nu... ka nākamā gada laikā kaut ko izstrādāt, kaut ko apcerēt... Bet tā pieeja, manuprāt, nav īsti pareiza. Tas parāda tikai tādu valdības mazspēju sagatavot noteikumus atbilstoši tam, kā ir lēmusi Satversmes tiesa.

Šobrīd spēkā esošais regulējums, manuprāt, vēl joprojām būs neatbilstošs Satversmei. Un nekādā veidā tas... Te jau (kā iepriekšējie kolēģi minējuši ir) kāds varētu no koalīcijas vai deputātiem, kuri grasās atbalstīt šādu pieeju, paskaidrot, kādā veidā tad būs šis nodrošinājums, atbalsta līmenis sasniegts atbilstoši Satversmes tiesas nolēmumam. Ja tas būs... Pēc būtības pēc ienākumu līmeņiem ja mēs skatīsimies, tas varētu sasniegt pat piecu gadu nobīdi, jo dati, kuri ņemti, - tie jau ir... izveidos tādu situāciju.

Manuprāt, šie opozīcijas priekšlikumi, kas bija šajā likumprojektā, kaut kādā mērā tomēr virzījās uz to, lai tiktu izpildīts Satversmes tiesas spriedums. Šobrīd tas netiek izdarīts. Un tā atruna, kas bija no ziņotāja puses par to, ka valdība strādās un nāks ar priekšlikumiem, īsti šeit neiederas, jo uzdevums bija rast risinājumu nākamā gada budžetā, nevis kaut kad. Un tas "kaut kad" - arī

jautājums, vai tas "kaut kad" piepildīsies, ja mēs skatāmies esošo praksi, paanalizējam, kā tad valdībai sokas ar Saeimai doto solījumu izpildi. Nu, tā izpilde... nu, maigi sakot, līdz galam nav vērtējama kā pozitīva.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien vēlreiz, kolēģi! Atgriežoties pie metodoloģijas. Diemžēl, kā mēs redzam, valdošās koalīcijas deputāti nepiedalās diskusijā, turpinot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas šī gada īstenoto praksi - opozīcijas priekšlikumus neapspriest vispār un pat pieņemt... godīgi sakot, nepieņemt mūsu priekšlikumus, un pat nepiedaloties atbildīgās ministrijas pārstāvjiem. Tam es biju lieciniece. Vairāki priekšlikumi, kas bija attiecināmi uz Veselības ministrijas atbildības jomu, tika noraidīti pat bez neviena argumenta no Veselības ministrijas puses.

Runājot par GMI. Ir prieks, ka daži... nu, nevis Saeimas deputāti, bet mūsu pašvaldības deputāti... mēģina šo metodoloģiju izstrādāt paši.

Atgādināšu: gadu atpakaļ Ķekavas domes deputāts Gatis Līcis veica eksperimentu, kurā mēnesi mēģināja izdzīvot ar 64 eiro. Atgādināšu, ka viņam tiešām bija pārsteigums uzzināt, ka mūsu valstī 2019. gada nogalē 20 tūkstoši cilvēku pensijā saņēma līdz 100 eiro, bet vēl 250 tūkstoši cilvēku bija saņēmuši pensijā 200 eiro.

Atgādināšu, ka, imitējot Satversmes tiesas sprieduma izpildi, mums garantētais minimālais ienākums tika pacelts no 64 eiro līdz 109 eiro. Vai tas maina kaut ko būtiski?

Tātad Gatis Līcis no Ķekavas pašvaldības mēģināja izdzīvot ar 64 eiro. Viņš godīgi atzina, ka visu šo naudu viņš bija iztērējis mēneša laikā tikai un vienīgi pārtikai. Ar ko tas rezultējās? Tātad eksperimenta beigās Līcis bija zaudējis astoņus kilogramus svara. Eksperimentam noslēdzoties, deputāts nav saskāries ar veselības problēmām tikai tādēļ, ka šādi dzīvojis tikai mēnesi.

Es aicinātu koalīcijas pārstāvjus, it īpaši labklājības ministri, pamēģināt izdzīvot ar tagadējo GMI - 109 eiro mēnesī - un tad informēt Saeimu par to, cik daudz svara viņa ir zaudējusi šī mēneša beigās.

Eglīša kungam savukārt atgādināšu to, ka tad, kad Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija izskatīja otrajā lasījumā likumprojektu "Dzīvojamo telpu īres likums", viņš demonstrēja ļoti lielu degsmi par to, lai šis likumprojekts virzītos uz priekšu ātrāk, nekā tas notika komisijas laikā. Viņš atļāvās čatā nepieklājīgus ierakstus attiecībā uz Juridisko biroju un tā tālāk.

Tātad ir tomēr tēmas, kas izraisa pozīcijas deputātos lielu enerģiju virzīt noteiktus likumprojektus un aizstāvēt noteiktu grupu noteiktas intereses. Ļoti žēl, ka šajās interesēs neietilpst Latvijas iedzīvotāju labklājība un spēja noteikt summu, ar kuru reāli var izdzīvot mūsu valstī.

No sirds iesaku izveidot Saeimā grupu, kura uzņemsies šīs metodoloģijas izstrādi, pat eksperimentējot ar pašu veselību.

Paldies un novēlu veiksmi eksperimentā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam otro reizi.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Jā, nu, turpinot Regīnas Ločmeles izteikto domu, man ir ierosinājums valdībai, kā jūs varētu rīkoties un nonākt... ja jūs uzskatāt, ka jūs savādāk nespējat atrast godīgu un samērīgu risinājumu, kurš būtu pareizs: pamēģiniet rīkoties, kā to darīja viduslaikos laupītāji.

Viņi bija atraduši lielisku risinājumu - kā godīgi sadalīt laupījumu. Nu, dotajā gadījumā tas būtu valsts budžets... jūsu gadījumā. Viens laupītājs ir tas, kurš sadala, kā viņš uzskata, kā ir godīgi, un otrs laupītājs izvēlas tad no tās sadales, ko viņš uzskata, kas viņam pienākas un kas paliek otram. Un tādā veidā jūs panāksiet arī tiešām... nonāktu pie tās atklāsmes, vai jūs tiešām varat ar šiem 109 eiro izdzīvot vai nevarat izdzīvot.

Attiecībā... Es arī nekādi nevaru pievienoties savu kolēģu sajūsmai par to, ka Eglīša kungs ir piedalījies debatēs. Kolēģi, esiet uzmanīgi, viņš nav piedalījies debatēs, viņš nav paudis savu viedokli, viņš vienkārši kā ziņotājs atreferēja. Dotajā gadījumā viņš uzstājas vienkārši kā ziņotājs, viņš nav piedalījies debatēs.

Koalīcijas... Kolēģi no koalīcijas joprojām baidās šeit nākt un piedalīties, jo viņiem vienkārši nav argumentu, jo viss, ko viņi saka, vienkārši aizvien vairāk un vairāk atklāj šīs koalīcijas un reālās politiskās situācijas mūsu valstī būtību.

Kolēģi, izdariet... pirmām kārtām jau, sabiedrība, izdariet secinājumus par to, kas notiek, jo kamēr ir auni, būs cirpēji. Jūs cirps līdz tam, kad vienkārši uz ādas nekas pāri nepaliks.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es netaisos nākt klajā ar ierosinājumiem valdībai, bet ierosinājumi Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai man gan būtu.

Noklausoties to, ko teica Eglīša kungs par uzdevumu Ministru kabinetam. Ļoti veiksmīgi formulēts: aizej tur, nezin kur, atnes to, nezin ko, jo principā pēc būtības te ir brīvas rokas valdībai - darīt, ko viņi grib, kā viņi grib, un varbūt iesniegt Saeimai tādu pašu produktu, kas ir iesniegts līdz šim.

Tāpēc man šķiet, ka tomēr tādiem uzdevumiem ir jābūt pietiekami konkrētiem, precīziem un vairāk pat terminētiem. Tas ir punkts viens.

Punkts divi. Man, godīgi sakot, ir zināma skepse attiecībā uz valdības aparāta intelektuālo potenciālu, par ko liecina vairāki likumprojekti, kas nāk Saeimā. Un līdz ar to Saeimas deputātu darbošanās līdzās Ministru kabinetam ir ārkārtīgi svarīga. Ārkārtīgi svarīgi arī, ja Saeima dod Ministru kabinetam vai atsevišķām ministrijām, ministriem konkrētus uzdevumus, kur būtu zināms, kas parādīsies rezultātā - pozitīva vai negatīva atbilde (tas ir viens no jautājumiem), kā arī kāds produkts parādīsies rezultātā.

Tāpēc jebkurā gadījumā debates par kaut kādiem priekšlikumiem, kas izskan debašu laikā Saeimā, ir ārkārtīgi svarīgas arī koalīcijas deputātiem. Tā lai viņi varētu formulēt arī savu attieksmi, savu pozīciju, savu viedokli attiecībā varbūt uz - tā kā liekas vienam otram -, stulbiem

priekšlikumiem, kas nāk no opozīcijas, bet nu tomēr. Respektējot mūsu kopējo darbu, man šķiet, ka tādai diskusijai, tādām debatēm ir jābūt un ir jābūt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, visi, vēlreiz! Valsts budžeta apspriešana, kurā nepiedalās koalīcija, kurā nepiedalās faktiski finanšu ministrs, premjers... Būtībā šāda budžeta apspriešana - tā neatbilst demokrātiskas valsts iekārtai. Ja mēs salīdzinām ar ļoti senām demokrātijām... Nu, paņemsim kaut vai Angliju par piemēru, kur mēs redzam, ka regulāri premjers iet atskaitīties parlamentā un diskutēt par sarežģītiem, būtiskiem jautājumiem.

Un jautājums par sociāli vismazāk aizsargāto sabiedrības daļu likumā "Par sociālo drošību" pavisam noteikti ir viens no šādiem būtiskiem jautājumiem, īpaši būtiskiem jautājumiem, jo vairāk - kontekstā ar Satversmes tiesas spriedumu. Šādas diskusijas neesība būtībā norāda uz to, ka Latvija nav tiesiska valsts un Latvijā demokrātiskas vērtības, kas nozīmē tostarp arī viedokļu dažādību un publisku diskusiju parlamentā, neeksistē. Un neeksistē viena iemesla dēļ. Tas iemesls ir visiem jau zināms, un es kā leijerkaste varu tikai atkārtot to, ka mūsu sabiedrība to pieļauj.

Mūsu sabiedrība baidās celties kājās. Un šajā kontekstā ir būtiski uzsvērt - man arī ir otro reizi jāatkārto, bet tas tomēr ir būtiski -, ka jautājumā par vismazāk nodrošināto sabiedrības daļu būtībā koalīcija pieļauj, koalīcijas varas partijas pieļauj izvairīties no Satversmes tiesas sprieduma pildīšanas. Bet tajā pašā laikā citus Satversmes tiesas spriedumus, uz kuriem taisīt savu politisko kapitālu un būtībā mānīt cilvēkus... norāda sabiedrībai, ka tie ir steidzami un būtiski un jāievieš dzīvē.

Un šeit ir tāda zināma divkosība. Zināma divkosība visos iespējamos aspektos. Gan par to, ka nevar būt situācija, ka viens Satversmes tiesas spriedums ir tā kā obligātāks par citu. Nevar būt situācija, ka diskutēt var tikai tad, ja taisa kaut kādu īpašu politisko kapitālu konkrētai kaut kādai vēlētāju grupai. Nevar būt tā, ka pozīcija nediskutē.

Nu, skaidrs - šodien nekas nenotiks, pozīcija atkal klusēs. Atkal runās plus mīnus astoņi līdz desmit opozīcijas deputāti. Pārsvarā tie ir neatkarīgie deputāti. Mazliet no ZZS un SASKAŅAS. Pārējie - nu, it kā nebūtu parlamentā vispār.

Un tā galvenokārt ir necieņa pret Latvijas sabiedrību. Bet tā necieņa ir racionāli pamatota, un šis racionālais pamatojums ir tāds, ka varas partijas uzskata, ka vēlētājs acīmredzot nav īpaši izglītots un ka vēlētāju varēs nopirkt ar politiskām reklāmām, jo partijām ir liels finansējums, varas politiķiem šobrīd arī tiks palielinātas algas, kamēr citiem jāmirst faktiski badā. Un tā tas darbojas.

Tā tas ir darbojies visus gadus, un tā tas darbosies arī uz priekšdienām. Tas darbosies tik ilgi, kamēr Latvijas cilvēks baidīsies par sava ledusskapja saturu un nespēs iziet ielās. Tas darbosies tik ilgi, kamēr visas Mirdzas tantes skatīsies televizoru un ticēs tam, kas tur ir rakstīts, un nepaskatīsies reālajai dzīvei acīs. Tas darbosies tik ilgi, kamēr mēs ticēsim dažādiem apmaksātiem politologiem, kurus rāda no rīta līdz vakaram, vai rečekistiem kā padomju laikos... Tik ilgi tas būs viss.

Tajā brīdī, kad mēs pārstāsim ticēt šim visam un sāksim ticēt sev kā sabiedrība, kā nācija un spēsim drosmīgi piecelties kājās, tad tas mainīsies. Agrāk nekas nevar mainīties. Mēs norunāsim šodien, rīt. Budžetu apstiprinās bez diskusijām faktiski un noraidīs visus priekšlikumus, kas ir vērsti sabiedrības interesēs.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Tātad priekšlikums nav balsojams.

Vēl pirms pārtraukuma deputātu reģistrācija. Reģistrācija ir sekmīgi notikusi.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi, turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.
Tātad darba kārtībā - likumprojekts "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"".

Ir izskatīti visi priekšlikumi.

Vārds komisijas ziņotājam Gatim Eglītim.

G. Eglītis. Komisijas vārdā nekas nav piebilstams. Aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 72, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Jānis Cielēns.

J. Cielēns (JK).

Labdien, godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas 11. novembra sēdē izskatīja un otrajam lasījumam sagatavoja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"".

Uz otro lasījumu tika saņemts viens - deputātes Regīnas Ločmeles priekšlikums: papildināt likumprojektu ar jaunu pantu par bezdarbnieka pabalsta izmaksas ilgumu un apjomu. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien, kolēģi, vēlreiz! Mana priekšlikuma būtība ir papildināt likumprojektu ar jaunu pantu tādā redakcijā, kas atjaunotu šī likuma veco redakciju, proti, ka bezdarba pabalstu izmaksā deviņus mēnešus, nevis astoņus, kā ir pašlaik, un ka pabalsta izmaksas dala trīs periodos, kur pirmos trīs mēnešus bezdarbnieks saņem pabalstu pilnā apmērā, nākamos trīs mēnešus - 75 procentu apmērā un pēdējos trīs mēnešus - 50 procentu apmērā.

Atgādināšu, ka gadu atpakaļ arī budžetu pavadošo dokumentu paketē pēkšņi tika saņemts labklājības ministres piedāvājums samazināt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas termiņu un apjomu. Pamatojums bija tāds, ka, lūk, labklājības ministre bija nespējīga izcīnīt savai ministrijai pietiekamu budžetu, lai palielinātu minimālās pensijas un pieliktu niecīgas summas arī pabalstiem, un, lūk, tika atrasti "bagātie cilvēki", proti, bezdarbnieki, kuriem, samazinot bezdarbnieka pabalsta izmaksas termiņu un apjomu, tika sameklēti divi miljoni eiro. Tātad paņēma no bezdarbniekiem un pielika dažiem pensionāriem. Toreiz opozīcija un es personīgi brīdinājām ministri par to, pie kā tas varētu novest. Gadu atpakaļ vēl neviens nezināja par to, ka 2020. gadā pasaulē ienāks pandēmija un ka būs ekonomiskā krīze, kur vienas no sekām būs bezdarba pieaugums.

Kāda ir situācija ar bezdarbu pašlaik Latvijā? Tātad saskaņā ar statistikas datiem 2020. gada trešajā ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija sasniedzis 8,4 procentus. Un tas ir par 2,4 procentpunktiem vairāk nekā gadu atpakaļ. Šī gada trešajā ceturksnī kopumā Latvijā bija 81 400 bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 74 gadiem, kas ir par 22,5 tūkstošiem vairāk nekā pirms gada.

Speciāli priekš Mārtiņa Šteina, kurš vienmēr rūpējas par mūsu jauniešiem, pateikšu, ka jauniešu bezdarbnieku kopējā bezdarbnieku skaitā ir par trim... trim ar pusi procentpunktiem vairāk nekā pirms gada un bezdarba līmenis jauniešu grupā sastāda gandrīz 15 procentus.

Uz to, ka bezdarba līmenis tuvākajos ceturkšņos Latvijā varētu pārsniegt deviņus procentus... liecina visu finanšu un banku analītiķu aplēses. Tā, piemēram, *Luminor* bankas ekonomists Pēteris Strautiņš norāda, ka "bezdarba līkne pēc pandēmijas beigām varētu izskatīties diezgan līdzīga divkupru kamieļa mugurai. Otrā viļņa radītais iekšzemes kopprodukta kritums būs mazāks. Taču atkārtota situācijas pasliktināšanās smagi skars uzņēmumus, kuru bilances jau ir novājinājis pirmais vilnis. To spēja noturēt darbiniekus būs mazāka, varbūt arī motivācija, ja zudīs cerības uz situācijas ātru atrisinājumu". Šis citāts bija, vēl pirms valstī tika izsludināta ārkārtējā situācija, un cienījamais ekonomists nav zinājis par to, kādā veidā mūsu valdība risinās ekonomiskās krīzes sekas otrā viļņa ietvaros. Tas, ko mēs redzam, kā rīkojas valdība, norāda uz to, ka bezdarba līkne varētu būt vēl iespaidīgāka, nekā to prognozē banku analītiķi.

Vēl vairāk: ja mēs paskatīsimies... tiks pieņemti visi likumu grozījumi un tiks ieviestas izmaiņas nodokļu politikā, kas iznīcinās kā klasi mikrouzņēmumus, tad bezdarbnieku pulks Latvijā varētu būt ļoti un ļoti iespaidīgs.

Sēdes vadītāja. Paldies

Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es gribu jums atgādināt, ka šo likumu mēs grozījām pagājušajā gadā un tad komisijas sēdē kolēģi... mani kolēģi Andrejs Klementjevs un pārējie brīdināja labklājības ministri Petravičas kundzi par to, ka šis piedāvājums nav pareizs, nav laikā un vietā.

Cilvēki, kuri godīgi samaksāja sociālos nodokļus... viņiem ir visas iespējas saņemt atbilstoši likumam bezdarbnieka pabalstu. Vienīgais, par ko mums izdevās pārliecināt kolēģus deputātus: ieviest pārejošo periodu. Un tagad mēs redzam sekas. Sekas, kuras mums rada Covid-19... izraisītā bezdarba līmenis.

Lūdzu atbalstīt deputātes Ločmeles priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei otro reizi.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Jā, tātad es gribētu pabeigt savu runu, kurai man nepietika laika pirmās debates laikā... pirmajā debatē, un aicināt visus deputātus no pozīcijas, no valdošās koalīcijas attapties un saprast, ka tieši bezdarbnieka pabalsts ir tas minimālais, ko varētu saņemt no budžeta cilvēki, kuri paliks bez iztikas līdzekļiem. Tie cilvēki, kuriem nav ne mazākās cerības saņemt dīkstāves pabalstu, kuri vēl nav apstiprināti, jo mēs gaidām Eiropas Komisijas akceptu. Un tas ir optimālākais veids, gan kā pabarot cilvēkus, gan atrast budžetā tieši šos līdzekļus.

Palielināms bezdarba... izmaksas laiku uz vienu mēnesi un atgriežamies pie vecās kārtības šī bezdarbnieka pabalsta strukturēšanā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Šeit, protams, nav, nevar būt nekādu ilūziju, ka koalīcijas deputāti šo vai nu klausās, vai kaut kā ir gatavi ņemt vērā vai ka tas, ko mēs te sakām vai nesakām, varētu kaut kādā veidā mainīt viņu, pat ne viņu, bet citu cilvēku jau iepriekš pieņemto lēmumu par to, kā tiem koalīcijas deputātiem ir jābalso.

Bet tomēr, kolēģi, jautājums par to, cik garā periodā jāizmaksā bezdarbnieka pabalsts... pabalstos, nu, šis, kolēģi, es domāju, ir absolūti neticams jautājums, ko esam pieredzējuši, es nezinu, vai kāda cita valsts, civilizēta valsts, ir pieredzējusi kaut ko līdzīgu.

Es saprotu, ka... Mēs visi atceramies (tas bija iepriekšējā gadā), ka labklājības ministre - es vēlreiz to atkārtoju: labklājības ministre! - ierosināja saīsināt šo laika periodu, kura laikā bezdarbnieki saņem bezdarbnieka pabalstu, atceraties? No deviņiem mēnešiem līdz astoņiem. Es vispār nezinu, vai kādā citā valstī iespējams... kāda labklājības ministre iestātos par kaut ko tādu, lai samazinātu bezdarbniekiem izmaksātos pabalstus.

Es varbūt esmu dzirdējis par valdībām, protams, kuras... tai skaitā arī Labklājības ministrija... kuras bija spiestas to izdarīt kaut kādas ārkārtējas situācijas, finanšu krīzes, iespējams, kaut kāda totāla līdzekļu iztrūkuma dēļ. Bet es pirmo reizi savā dzīvē esmu redzējis labklājības ministri, kura ierosināja samazināt bezdarbnieku pabalstus. Tā teikt, miera laikos. Un jūs atceraties, kāds bija pamatojums? Tas bija vismaz tad, kad daži pozīcijas deputāti vai deputāti ministri vēl uzdrošinājās šeit kaut ko teikt tajās Saeimas debatēs. Tas pamatojums, kolēģi, bija... lai Labklājības ministrija tagad uzskata: ja samazinātu cilvēkiem tos bezdarbnieku pabalstus, tas viņus motivēs agrāk atgriezties darba tirgū.

Tātad nav skaidrs, kāpēc Labklājības ministrija tērē vairākus desmitus miljonu eiro Nodarbinātības valsts aģentūrai, visām tām programmām, aktīvā darba tirgus politikai. Ir taču šis... ārkārtīgi efektīvs instruments, var vienkārši samazināt bezdarbnieku pabalstus, maksāt ne deviņus mēnešus, bet astoņus. Vai vēl vairāk motivēt: septiņu mēnešu laikā, sešu... varbūt vispār nemaksāt bezdarbniekiem pabalstus. Tas viņus maksimāli motivēs atgriezties darba tirgū. Un tad atcerieties, ka mūsu ministre deputāte Petraviča tātad stāstīja mums par šo savu izpratni par to, kā tas notiek. Tā domāšana, tas domu gājiens, kā to nosaukt, bija tāds, ka, lūk, mums tagad ar ekonomiku viss ir tik labi, mums tik daudz neaizpildītas vakances. Acīmredzot cilvēki negrib strādāt, viņi grib sēdēt uz tiem bezdarbnieka pabalstiem, un tāpēc mēs samazināsim viņiem tos pabalstus, lai tie būtu maksāti nevis deviņu mēnešu garumā, bet astoņu mēnešu garumā, un tas viņus motivēs atgriezties darba tirgū.

Mums tagad, kolēģi... es uzdošu jautājumu, kā mums tagad notiek ar ekonomiku... ja jūs mani dzirdat, deputāte vai ministre Petravičas kundze: kas mums tagad notiek ar ekonomiku? Mēs atkal esam kaut kādā augšupejošā līknē, izaugsmē, mums kaut kāds darbaspēka deficīts darba tirgū? Nu tad pēc jūsu loģikas, kuru jūs man stāstījāt pirms gada, tagad vajadzētu pagarināt acīmredzot to bezdarbnieku pabalstu izmaksāšanas periodu - vai uz deviņiem mēnešiem, varbūt pat uz 10 mēnešiem, varbūt pat uz 12 mēnešiem, jo bezdarbs pieaudzis. Daudzi cilvēki ir pazaudējuši darbu un tā tālāk. Tad... nu kā tad izskatās šī makroekonomiskā politika no jūsu skatpunkta? Jeb tas viss ir vienkārši... jums kaut kā nāk galvā kaut kādu nezināmu iemeslu dēļ... vienreiz gadā, pēc tam jūs aizmirstat, kas un kāpēc tika izdarīts. Es laikam nesagaidu atbildi uz šo jautājumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Šis jautājums pagājušajā... iepriekšējā budžeta pieņemšanas laikā ļoti plaši tika debatēts, un, tieši tā, pamatojums bija ekonomiskā attīstība, situācija, jauni uzņēmumi taisās... vajag darbarokas, dažādas apmācības programmas. Kādus tik pamatojumus šim te nedzirdējām. Tomēr šodien, ja mēs skatāmies no šodienas situācijas, situācija ir būtiski mainījusies. Bet viena no galvenajām lietām, kas bija... bija tomēr akcents uz to, ka, pagājušajā gadā mainot šo regulējumu, tas netika izrunāts ar sociālajiem partneriem. Ir pagājis gads, un tādā... es neesmu dzirdējis, ka būtu šī gada laikā bijusi tiešām kāda nopietna diskusija ar sociālajiem partneriem par šo jautājumu. Ja es kļūdos, lūdzu, palabojiet mani kāds, bet, manuprāt, tas gada laikā nav noticis. Bet neizbēgami šajā situācijā, kurā mēs šodien esam, ir jārunā par bezdarbnieku pabalstiem kontekstā ar dīkstāves pabalstiem. Un pirmā viļņa pieļautās kļūdas un nevēlēšanās atbalstīt opozīcijas priekšlikumus, kurus jūs šobrīd atbalstāt attiecībā uz dīkstāves pabalstiem, ko mēs jau piedāvājām pavasarī... Šobrīd ir izveidojusies situācija, ka valdības pabalstiem vairs cilvēki... uzņēmēji gluži vienkārši netic, un tā rūgtā pieredze... ir uzņēmējiem rūgtā pieredze tajā brīdī, kad viņiem prasa atmaksāt šos dīkstāves pabalstus... Šie stāsti izplatās, un tas rada tādu neticību, un šī birokrātiskā pieeja uzņēmējiem, kas ir bijusi, ir novedusi pie tā, ka vakar, tiekoties ar kādu ļoti saimniecisku un aktīvu uzņēmēju... kura pauda to, ka šobrīd vairs nepretendē uz dīkstāves pabalstiem, kolēģi, tieši iepriekšējās pieredzes dēļ. Un ko viņa izvēlas? Viņa savus darbiniekus gluži vienkārši sūta uz bezdarbniekiem. Vienkārši atlaiž no darba. Un tā ir situācija, ka valsts novedusi līdz tam, ka normālo sistēmu cilvēki jau pēc iepriekšējās pieredzes atsakās izmantot un cilvēkus atlaiž. Bet tā cilvēku atbrīvošana no darba - tas jau tāds solis pirms...

Jautājums: vai šie atbalsta mehānismi būs pietiekoši, lai glābtu mūsu viesnīcu nozari, lai glābtu mūsu tūrisma nozari, lai saglābtu veselu virkni ekonomisko jomu, kas šobrīd ir ļoti sarežģītā

situācijā? Tai skaitā visi mikrouzņēmēji un tā tālāk, patentmaksātāji, kuriem nodokļu slogs nākamajā gadā tikai palielināsies. Tajā pat laikā mēs... ir pienācis tas brīdis, kad cilvēkiem bezdarbnieka pabalsta apjoms samazinās. Un, ja no... nu tad aptuveni ap nākamā... šis stāsies spēkā no 1. janvāra... šis regulējums, un tad mēs varēsim novērot to situāciju, kā valsts sociāli atbalsta cilvēkus, kas šajā situācijā, piemēram, viesnīcu darbinieki, kas ir palikuši bez darba... Ja viņi, pat pārkvalificējoties uz citu profesiju, kas pusgada laikā būtu iespējams... bet, ja gluži vienkārši nav šo darba vietu un ja šī ekonomiskā situācija neuzlabojas, kādu garantijas spilvenu mēs šiem cilvēkiem dodam? Mēs viņus varam šādā veidā... mēs viņiem varam vienkārši ar pabalstu palīdzību sagādāt vienvirziena biļeti uz Īriju, Angliju vai kādu citu valsti, kur varbūt viņiem būs lielākas iespējas nopelnīt nekā pie mums. Mums šobrīd no valsts puses ir jāstiprina sociālās garantijas. Bezdarbnieka pabalsts - tā ir viena no lietām, un šobrīd taupīt uz sociālām garantijām, manuprāt, nav īstā vieta. Latviešu cilvēki grib strādāt, ja ir darbs. Bet, ja nav darba, tad valstij ir... tā vieta, kur īpaši šajos apstākļos par šiem cilvēkiem jāparūpējas. Dīkstāves pabalsti iepriekšējā periodā izgāzās. Šobrīd daudz cilvēku dodas bezdarbnieka pabalstu saņemt. Mums ir jāatbalsta šie cilvēki, un šim termiņam ir jābūt tādam, kāds bija iepriekš.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Jebkuri likuma grozījumi ir saistīti ar situācijas izmaiņām, kas notiek. Pēc pirmā pandēmijas viļņa uzņēmējdarbībā vēl saglabājās zināms optimisms, ka cilvēce spēs šo vīrusu apkarot un ka tomēr paliek kaut kāda cerība, ka varēs atjaunot vienu vai otru nozari, kura nokļuva ļoti nopietnā un smagā situācijā. Tanī laikā dīkstāves pabalsti bija viens no līdzekļiem, kas palīdzēja saglabāt situāciju arī darba tirgū. Bet ir nelaime, ka pienāca otrais vilnis, kas ir daudz smagāks nekā pirmais. Un šis optimisms nav tik izteikts, kā tas ir bijis. Un šodien ļoti grūti paredzēt, kura no nozarēm atjaunosies un kādos tempos. Viennozīmīgi, ka nākamais gads nebūs tas gads, kad varēs atjaunot darba tirgu un varēs atjaunot dažas ekonomikas nozares, kas šodien gāja uz klinti.

Šinī gadījumā diez vai pareizi būtu mainīt arī situāciju ar darba tirgus atbalsta pasākumiem. Un tāpēc tas priekšlikums, kas ir formulēts Regīnas Ločmeles tēzēs, ir pareizs. Jo nav runa par to, ka tas saglabāsies uz visu mūžu un mēs varēsim atjaunot arī apmācības programmas un arī regulēt darba tirgu, attīstoties jaunām nozarēm, par kurām šodien diezgan grūti spriest, kādas tās būs. Diez vai, teiksim, tūrisma nozare vai restorānu un viesnīcu nozares cilvēki, kas strādā, visi kā viens varēs pārtapt par IT speciālistiem pat ar visādām... jebkurām apmācības programmām. Tāpēc tā situācija nākamgad turpinās pasliktināties darba tirgū noteikti. Tāpēc tas priekšlikums ir jāatbalsta, un, ja jūs neatbalstīsiet, kolēģi, šodien, tad... tā būs jāatgriežas, sākot ar 1. janvāri, un būs jāmeklē citi resursi, lai segtu šos izdevumus, bet labāk būtu to darīt savlaicīgi, nepasliktinot to atbalsta formulu, kas ir bijusi un ko vajadzētu noteikti saglabāt arī nākamajam gadam, domājot arī par tām izmaiņām, kas varētu būt, mainoties situācijai arī turpmāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Šis pagājušā gada budžeta labojums par bezdarbnieka pabalsta saņemšanas termiņa saīsinājumu... Mēs jau to apspriedām pagājušajā gadā, un mēs noskaidrojām, ka šāds

grozījums ienes... ietaupa valsts budžetā aptuveni 12 miljonus eiro. Droši vien, ņemot vērā šo situāciju ar kovida pandēmiju, ņemot vērā to, ka nekādi šie pabalsti... dīkstāves pabalsti netiek šobrīd izmaksāti, tad, visticamāk, šis ietaupījums būs vēl lielāks, jo cilvēki tāpat nevarēs atrast darbu un nevarēs arī strādāt, jo viņiem būs vienkārši liegts to darīt.

Tāpēc, protams, tas bija, jā, ļoti gudri izdarīts no jūsu puses, cienījamā valdība, Kariņa kungs, ļoti gudri bija arī iepriekšējā budžeta pieņemšanas laikā stāstīt visiem, ka nodokļi taču nemainās. Mēs zinām, ka šis bija ļoti labi sagatavots plāns, lai šī gada ietvaros, kad jūs ar 2021. gadu... bliezīsiet pamatīgi pa daudzām nozarēm, pat paralēli... neskatoties uz notiekošo kovida krīzi, jūs varēsiet ietaupīt uz bezdarbnieku pabalstu rēķina. Izcils plāns, Kariņa kungs, izcils plāns! Un es domāju: ja mēs esam sākuši jau tādu praksi, ka Triju Zvaigžņu ordeņus piešķir praktiski jebkuram, kurš ir varas acīs nopelnījis atzinību, kā, piemēram, masku iepirkuma vīrs, tad Triju Zvaigžņu ordeni drīz arī varēs saņemt tie, kas ir iztīrījuši Latvijas teritoriju no cilvēkiem, izdzinuši viņus ārā. Un par to Reira kungam, Dāldera kungam un Kariņa kungam pienāktos Triju Zvaigžņu ordenis nākamgad, visticamāk.

Paldies, kolēģi, es aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Es tagad skatos uz dokumentu, kas bija labklājības ministres Petravičas atbilde Saeimas deputātiem, sniegta pirms apmēram gada. Šeit ir Petravičas kundzes paraksts. Un es jums tikai nolasīšu šeit dažas lietas, ko Petravičas kundze ir parakstījusi... šeit uzrakstījusi mums. Tātad, nu, lūk.

"Viens no darbaspēka aktivizācijas un motivācijas atgriezties darba tirgū instrumentiem ir arī bezdarbnieka pabalsta izmaksas sistēma, kas atkarībā no atsevišķiem nosacījumiem var būt vairāk vai mazāk motivējoša. Sarūkošā..." (Tagad uzmanību, kolēģi!) "... Sarūkošā bezdarba un vakanču skaita pieauguma apstākļos nepieciešams pārskatīt bezdarbnieka pabalsta saņemšanas un izmaksas nosacījumus." Tātad tad, kad vakanču skaits bija liels, bezdarba līmenis zems, Petravičas kundze uzskatīja, ka vajag saīsināt šo periodu, kurā tiek izmaksāts bezdarbnieka pabalsts.

Tālāk Petravičas kundze demonstrē savas dižās zināšanas par makroekonomisko politiku, rakstot: "Bezdarbnieka pabalsts ir viens no veidiem, kā fiskālā politika mazina ekonomiskā cikla svārstīgumu, proti, šis pabalsts saglabā noturīgu iedzīvotāju pirktspēju periodos, kad ekonomiskās aktivitātes līmenis ir zems un bezdarbs pieaug. Savukārt periodos, kad darba tirgus uzrāda pozitīvas tendences, var tikt veiktas atbilstošas korekcijas."

Tāpēc, Petravičas kundze, kas arī šodien ir deputāte, un viņas kolēģi, un arī valdība, - nu, ja jūs uzskatāt, ka... ja jums ir tik liela izpratne par to, ka bezdarbnieka pabalsts ir daļa no makroekonomiskās stabilizēšanas politikas, ka, jūsuprāt, to vajag...

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Vai dzirdat? Hallo!

Sēdes vadītāja. Mēs jūs dzirdam.

J. Krišāns. Godājamie kolēģi! Es vienkārši gribu papildināt Vjačeslava kungu, kurš teica par to motivāciju, kas bija. Iespējams, ka varbūt Rīgā bija tā, ka pietrūka kādu strādnieku, kas ir augsti kvalificēti, bet arī toreiz, pagājušogad, mums vēl bija reģioni, kur bija bezdarbnieki. Un bezdarbnieki pārsvarā ir mazkvalificētie, varbūt bez tādas ļoti labas izglītības. Nekas jau nebija mainījies, un mēs toreiz arī brīdinājām, ka tā būs valstij nepatīkama lieta, jo cilvēki, redzot, ka viņiem nebūs garantijas, nemēģināja uzņēmējiem prasīt, lai par viņiem maksā nodokļus, un tas ir noticis šī gada laikā. Es nezinu, gribat jūs to atzīt vai negribat.

Un otrs, kas šodien, tagad... sakarā ar kovidu tā mazā uzņēmējdarbība... nu viņi baidās palikt parādā valstij nodokļos. Viņi šodien netic mums, un viņi vienkārši tos dažus darbiniekus atlaiž. Viņi paši paliek bez iztikas līdzekļiem, viņi ies uz pašvaldību pēc pabalstiem.

Es domāju, ka tā ir milzīga kļūda. Lūdzu, ieklausieties šodien un nedariet to ar bezdarbnieku pabalstiem. Kas jums nākošgad maksās nodokļus? Par ko jūs saņemsiet tās paaugstinātās algas?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

J. Cielēns. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātes Ločmeles iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 30, pret - 58, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Cielēns. Komisijas vārdā aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"" otrajā, galīgajā, lasījumā!

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 80, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone (NA).

Labdien, kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi un sagatavojusi izskatīšanai Saeimas sēdē otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"". Uz otro lasījumu ir saņemts viens priekšlikums. Šis ir "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums, kas paredz vecāku pabalsta saņēmējam, kurš bērna kopšanas laikā ir nodarbināts un neatrodas atvaļinājumā vai arī bērna kopšanas laikā gūst ienākumus kā pašnodarbinātais, pabalsta izmaksājamo apmēru palielināt no līdzšinējiem 30 procentiem līdz 75 procentiem. Komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas SASKAŅA iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. Komisija likumprojektu "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" atbalstīja otrajā, galīgajā, lasījumā. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 86, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā"**, otrais lasījums.

Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi likumprojektu "Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā". Priekšlikumi netika saņemti. Tā ka aicinu atbalstīt otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 86, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""**, otrais lasījums.

Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Sveicināti vēlreiz, kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši arī likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"". Ir saņemti septiņi priekšlikumi.

1. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikums. Paredz papildināt personu tiesības uz valsts sociālās apdrošināšanas pensiju. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Godātie deputāti! Šobrīd likums paredz, ka tiesības uz valsts sociālās apdrošināšanas pensiju ir personai, kas ir Latvijas teritorijā dzīvojoša un bijusi pakļauta valsts obligātajai pensiju apdrošināšanai. Mūsu priekšlikuma būtība ir tāda, ka, ja persona ir bijusi Latvijas valsts obligātās pensijas apdrošināšanas daļa, veicot sociālās iemaksas un uzkrājot pensiju uzkrājumu, tad neatkarīgi no tā, vai, pensijas vecumu sasniedzot, dzīvo Latvijā vai ārpus tās, šo pensiju varētu saņemt.

Manuprāt, tā ir tikai loģiska kārtība, ka, ja cilvēks ir uzticējies Latvijas valsts sociālās apdrošināšanas sistēmai pēc būtības ar domu, ka veic iemaksas, lai beigu beigās arī saņemtu savu sociālo pakalpojumu, tai skaitā arī vecuma pensiju, tad tam nekādā ziņā nevajadzētu būt saistītam

ar personas dzīvesvietu. Kad mēs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par šo priekšlikumu diskutējām, Labklājības ministrijas arguments bija, ka ir ļoti grūti kontrolēt šādas personas, kuras dzīvo ārvalstīs, vai tās joprojām ir dzīvas, kur tās dzīvo, vai reāli persona arī saņem šo pensiju. Bet, manuprāt, tas nav būtisks arguments, tas nav nopietns arguments šajā situācijā. Ir jāatrod risinājums, kā var to kontrolēt. Kaut vai ikgadējas pieteikšanās, lūdzot no šīs personas puses... Īpaši ņemot vērā to, ka jau šobrīd ir situācijas, ka cilvēks vecuma pensijas saņemšanas brīdī dzīvo Latvijā, to saņem un pēc tam maina dzīvesvietu. Uz šīm personām šādi ierobežojumi neattiecas, kas arī ir pareizi, bet cilvēks, kurš vecuma pensijas saņemšanas brīdī dzīvo ārpus valsts, nevar pretendēt uz viņa godīgi uzkrātajiem līdzekļiem sociālajā budžetā.

Es aicinu šo priekšlikumu īpaši atbalstīt tos kolēģus, kuri ar lielām rūpēm izturas pret tiem vecāka gadagājuma ļaudīm, kas ir dzīvojuši ārpus valsts, kas ir bijuši citas valsts sociālās sistēmas dalībnieki un grasās atgriezties Latvijā. Nu vairums no jums... vairāki no jums uzskata, ka šādā gadījumā cilvēkam nevajag šeit maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli, tāpat kā to dara Latvijas pensionāri, ka ir jābūt īpašiem atvieglojumiem. Es domāju, ka mums kā politiķiem - tieši otrādi - jādod spēcīgs signāls, ka Latvijas valsts obligātā pensiju apdrošināšanas sistēma ir uzticama, ka, ja tu būsi ieguldījis, ja tu būsi godīgi maksājis nodokļus, sociālās iemaksas savā darba mūžā, tad neatkarīgi no tā, kur tevi dzīves ceļš vedīs, tu arī būsi apdrošināts un saņemsi vecuma pensiju.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 32, pret - 56, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 2. arī ir deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikums. Šis priekšlikums rosina apdrošināšanas stāža apliecināšanas izdevumu kompensēšanas kārtību noteikt Ministru kabinetam, ir deleģējums un... Bet kopumā komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Viens no pensijas lieluma faktoriem ir apdrošināšanas stāžs. Šobrīd likums paredz, ka apdrošināšanas stāžu apliecina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā uzkrātie dati, kas arī pierāda apdrošināšanas iemaksu izdarīšanu, bet periodā līdz 1990. gada 31. decembrim, faktiski līdz Latvijas valsts neatkarības atgūšanai, šādu datu jeb automātiskas informācijas iegūšanas iespējas nav. Lai cilvēks varētu pierādīt savu stāžu par periodu līdz Latvijas neatkarībai, ir jāizmanto citi informācijas avoti, nereti arī vēršoties arhīvā, lai iegūtu informāciju. Kā jūs zināt, izziņas maksā naudu. Latvijas Valsts arhīva izziņa nav bezmaksas pakalpojums, kas apgrūtina, protams, šo materiālu savākšanu, un tas ir arī mūsu priekšlikuma iemesls.

Mēs paredzam, ka, ja ir nepieciešams apliecinājums personas darba stāža pierādīšanai, izmantojot valsts publiskos reģistrus un informāciju, tad cilvēkam nebūtu par to jāmaksā.

Tā ir priekšlikuma būtība, un lūdzam to atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Šie varbūt nav tie naudietilpīgākie priekšlikumi, tomēr tie ir tādi mazi. Un, es domāju, ikviens seniors, kurš ietu pēc šiem valsts pakalpojumiem vai izziņām, būtu ļoti pateicīgs, ja viņam, mēģinot risināt savas pensijas jautājumus, valsts neliktu vēl par vienu vai otru izziņu samaksāt.

Tāpēc, kolēģi, es aicinu atbalstīt šos priekšlikumus. Šie ir tehniski uzlabojumi, kurus... manuprāt, budžeta likumprojekts ir īstā vieta, kur šādus tehniskus uzlabojumus atrunāt. Tas nebūtu ar lielu fiskālo ietekmi, es teiktu, ļoti maziņu fiskālo ietekmi. Un personām jūs... Bieži vien man ir nācies, tiekoties ar senioru biedrībām, uzklausīt stāstus, ka cilvēki ir visu mūžu nostrādājuši vienā vai otrā rūpnīcā un šobrīd saņem ļoti mazas pensijas. Un šo datu par iepriekš samaksātajiem nodokļiem nav. Visu laiku jau šī kārtība kaut kā tiek uzlabota. Šobrīd ir iespēja tieši no valsts datiem dabūt ārā informāciju, bet cilvēkiem par to ir jāmaksā.

Tāpēc arī es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Tas būtu solītis pretī nelielai daļai senioru, kuri to ļoti, ļoti novērtētu. Aicinu atbalstīt un Šteina kungu, kas ir atbildīgās komisijas referents, - varbūt apgaismot visu Saeimu ar vairāk nekā pieciem vārdiem par to, kāpēc šis priekšlikums komisijā nav atbalstīts, kādi ir argumenti.

Un varbūt kāds varētu arī no koalīcijas par šādiem priekšlikumiem kaut ko pateikt, nevis klusībā sēdēt un noskatīties, kā opozīcija aizstāv savus priekšlikumus. Paldies. Savādāk šī debate ir tāda vienvirziena kustība... jau kārtējais budžets. Bet vēlreiz un vēlreiz atkārtošos - tas nekādā veidā neuzlabo Saeimas prestižu, drīzāk to degradē, jo dzirdēt kaut vienu argumentu par šādiem priekšlikumiem, izņemot to, ka komisija neatbalstīja, - to man gribētos.

Aicinu kolēģus atbalstīt un skaidrot priekšlikumu... komisijas balsojumus.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā 2. priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 56, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 3. priekšlikums ir no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas. Priekšlikums rosina mainīt valsts pensijas pārskatīšanas piemērošanas normas. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Debatēs vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! 3. un 4. priekšlikums ir saistīti, un tie ir sagatavoti, balstoties uz Latvijas Pensionāru federācijas priekšlikumiem. Kā mēs zinām, Latvijas Pensionāru federāciju šobrīd vada Aija Barčas kundze, ilgstoša deputāte un bijusī Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas vadītāja, kura savulaik lielā mērā kopā ar deputātu Andri Bērziņu ieviesa principu, ka valsts pensiju pārskatīšana notiek sasaistē ar pensiju jeb... pensionāru darba stāžu - jo lielāks cilvēku darba stāžs, jo lielāks piemērojamais koeficients -, kas, manuprāt, ir ļoti laba sistēma, motivējot cilvēkus gan ilgāk strādāt, gan arī, protams, līdz ar to ilgāku periodu maksāt sociālās iemaksas un uzkrāt pensijai.

Šis un nākamais priekšlikums paredz mainīt šo procentuālo īpatsvaru atkarībā no darba stāža. Ja šobrīd likums paredz vecuma pensiju pārskatīšanu atkarībā no personas apdrošināšanas stāža, ņemot par pamatu reālo apdrošināšanas iemaksu algu summas procentuālo īpatsvaru - 50 procenti ir parastais pieaugums, tad personām, kam darba stāžs ir no 30 līdz 39 gadiem vai vecuma pensiju piešķir par darbu kaitīgos, smagos vai sevišķi kaitīgos, sevišķi smagos apstākļos, šis koeficients ir 60 procenti. Šī un nākamā priekšlikuma būtība ir paredzēt par darbu smagos vai sevišķi kaitīgos apstākļos koeficientu 100 procentu apmērā. Nu, ja persona ir strādājusi īpaši sarežģītu, kaitīgu darbu, tad saņemtu lielāku pensiju nekā šobrīd. Un otra daļa. Ir arī paredzēti simtprocentīgi koeficienti personām, kuru darba stāžs pārsniedz 50 gadu - nevis 50 gadu dzīves ilgumu, bet darba stāžu, kolēģi.

Šādu personu nav ļoti daudz, faktiski jau pirms dažiem gadiem aprēķini tika veikti. Tajā brīdī kopumā bija salīdzinoši liels pensiju pieaugums kārtējā budžeta plānā. Šo mazo astīti Saeimas deputāti neizdarīja, bet, manuprāt, tā ir ļoti atbalstāma ideja un šobrīd to pie kopējās sociālā atbalsta paketes varētu paveikt.

Tā ka šis priekšlikums kopā ar nākamo ir komplekss piedāvājums lielākam atbalstam tiem pensionāriem, kam ir liels darba stāžs vai kas ir strādājuši īpaši smagos, kaitīgos apstākļos. Kā es jau minēju, šī ir Latvijas Pensionāru federācijas iniciatīva un ir atbalstīta. Aicinu jūs arī ieklausīties un nobalsot "par".

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Latvijas Pensionāru federācija... Es domāju, būtu vērts visiem senioriem ieskatīties un pasekot līdzi, kā tiek pieņemti grozījumi par valsts pensijām, un uzdot jautājumu, ir vai nav jēgas tikties pensionāru biedrībām ar politiķiem pirms vai pēc vēlēšanām.

Kāda ir tā pievienotā vērtība? Šobrīd mēs kopā ar šīm visnotaļ cienītām, atzītām senioru organizācijām esam sagatavojuši priekšlikumus, kādā veidā uzlabot un padarīt pensijas sistēmu taisnīgāku. Tas ir iesākts darbs, kas jau iepriekšējā Saeimā ir sākts, un šobrīd tie būtu nākamie soļi, kas būtu jāturpina, lai tā būtu maksimāli taisnīga, par kādu šobrīd to nosaukt īsti nebūtu prātīgi.

Te jau kolēģe Dana Reizniece-Ozola izskaidroja šī priekšlikuma būtību. Gan 4., gan 5. priekšlikums - galvenokārt tā būtu palīdzība tieši tiem, kuriem ir lielāks darba stāžs, 50 gadi un vairāk, un tieši šie smagie un sevišķi kaitīgie darba apstākļi, kur cilvēki ir... kuros cilvēki strādājuši, ka tiem indeksācija būtu lielāka, un tas būtu taisnīgāk, manuprāt un arī mūsu kolēģuprāt.

Es aicinu šos priekšlikumus atbalstīt un arī skaidrot varbūt... varbūt arī ir kāds.... varbūt ir kāds no opozīcijas, kas vēlas paskaidrot, kāpēc mūsu priekšlikums nav pareizs. Koalīcija to nedara.

Un vēlreiz un vēlreiz atgādināšu - šāda nedebatēšana nekādā veidā neceļ Saeimas prestižu. Koalīcijas attieksme šādos būtiskos jautājumos patiesībā ir dziļi neizprotama.

Es gribētu minēt vienu piemēru, kad pagājušajā nedēļā bija debates par grozījumiem Izglītības likumā. Var būt dažādas pozīcijas, var būt dažādi viedokļi, tie jārespektē un arī Saeimā tie jārespektē. Bet es gribētu izcelt to pašu Reini Znotiņu, kas piedalījās šajās debatēs. Viņam bija argumenti, un tās bija tādas pozīcijas un opozīcijas debates. Šobrīd ir plikas opozīcijas debates, kas, manuprāt, ir... kas nedara nekādu godu galvenokārt jau koalīcijai, bet gan parāda to, cik koalīcija patiesībā ir vāja, jo nespēj cieņpilni piedalīties debatēs ar opozīciju.

Pagājušogad notika process, kad opozīcija aizgāja no Saeimas Sēžu zāles dažādu koalīcijas manevru, debašu laika saīsināšanas un citu jautājumu dēļ tieši pirms svarīgāko jautājumu izskatīšanas. Šobrīd pozīcija ignorē opozīciju. Parlamentā, demokrātijā tas nav normāls process, īpaši budžeta izskatīšanas laikā.

Kolēģi, es aicinu opozīciju būt aktīvai šajās dienās. Un vismaz saglabāt šo pašu tempu tik ilgi, kamēr pozīcija tomēr sāks skaidrot priekšlikumus vai skaidrot, kāpēc pēc būtības tiek noraidīti vieni vai otri opozīcijas priekšlikumi, pat šādi, par kuru es šobrīd runāju, - par pensiju indeksāciju taisnīgāk -, kuriem nav fiskālas ietekmes un kas pēc būtības ir iepriekšējo Saeimu darba turpinājums pareizajā virzienā - padarīt pensiju sistēmu taisnīgāku, kur diemžēl šobrīd... Labklājības ministrijā nav bijis ne laika, ne vēlmes šo darbu turpināt, arī Sociālo un darba lietu komisija nav izdarījusi neko taisnīgākas sistēmas... turpināšanai.

Tāpēc, kolēģi, aicinu būt aktīviem un stiprināt parlamentāro demokrātiju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā vairākums lēma neatbalstīt 3. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 34, pret - 59, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Un, kā jau Reiznieces-Ozolas kundze minēja, arī 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Paredz mainīt valsts pensijas pārskatīšanas piemērošanas normas. Komisijā 4. priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 32, pret - 57, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Paredz pārejas noteikumu $41.^3$ punktā svītrot tekstu. Un šis priekšlikums nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! 5. un 6. priekšlikums atkal ir savstarpēji saistīti. Arī iesniegti jums pēc Latvijas Pensionāru federācijas iniciatīvas un, manuprāt, ļoti loģiski priekšlikumi. Tie paredz lielākas piemaksas personām, kas ir pensionējušās attiecīgi līdz 1996. gada 31. decembrim un periodā pēc tam.

Mēs zinām, ka ar periodu līdz 1995. gada 31. decembrim šobrīd piemaksa ir viens eiro 50 centu par katru apdrošināšanas stāža gadu. Šādas piemaksas ir ieviestas personām ar stāžu līdz 1995. gadam tādēļ, ka tas patiešām ir periods, kad nebija iespējas uzkrāt sev pensijas kapitālu.

Atceramies, savulaik bija labklājības ministre, kura publiski pauda viedokli, ka pensionāri, kuriem ir mazas pensijas un kuri strādāja padomju laikā, dzīvoja citā valstī. Tas izraisīja salīdzinoši lielu šo pensionāru aizvainojumu. Bet taisnība ir tajā, ka patiešām līdz neatkarības laikam nebija izveidota sociālās apdrošināšanas sistēma, cilvēkiem nebija iespēju sev šo pensijas kapitālu uzkrāt. Un tas ir iemesls, kādēļ valstij, protams, ir pienākums cilvēkiem, kas tāpat strādāja, kas ieguldīja savus darba gadus, enerģiju, sviedrus, pūles valsts veidošanā... nu, ar šādu kaut nelielu, bet atbalstu... Viens eiro 50 centu ir, protams, salīdzinoši maz, un tas ir arī mūsu priekšlikuma būtības pamatā.

Mēs piedāvājam zināma veida progresivitāti, par katru darba stāža gadu maksājot trīs eiro personām, ja tās ir pensionējušās līdz 1996. gada 31. decembrim, ja savukārt vēlāk - no 1997. gada līdz 2011. gada beigām -, tad šī summa varētu būt divi eiro, un vēlākajā periodā - viens eiro 50 centu. Tā progresivitāte, protams, arī ir saistīta ar principu: jo vēlāk persona ir pensionējusies, jo acīmredzami tad ir lielākas iespējas bijušas piedalīties esošās sociālās apdrošināšanas sistēmā un kādu uzkrājumu papildus veikt.

Aicinu, kolēģi, atbalstīt šo priekšlikumu. Es domāju, ka tas ir ārkārtīgi svarīgs tieši šobrīd, lasot arī jaunākās ziņas par to, ka "Rīgas siltumam" SPRK nupat ir apstiprinājusi jaunos tarifus, kas nozīmē, ka jau decembrī siltuma tarifi Rīgā palielināsies par 10 procentiem.

Šī pensionāru grupa, kas ir salīdzinoši lielu savu daļu no profesionālā darba mūža pavadījuši līdz 95 gadiem... līdz 1995. gadam, - tie patiešām ir tā grupa, kam ir mazas pensijas, kam būs šādus lielākus rēķinus grūtības samaksāt. Pašvaldība arī diez vai būs tikpat spēcīga palīdzēt, kā tas varētu būt tad, ja nebūtu pašvaldībām samazināts iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars.

Lūdzu, iedziļinieties šajos priekšlikumos un atbalstiet! Es domāju, tas būs reāls atbalsts vecāka gadagājuma pensionāriem, tai daļai, kam patiesībā nav arī liela labuma no palielinātā neapliekamā minimuma nākamajā gadā. Tiem, kam ir lielākas pensijas, ir starpība - 300 eiro vai 330 eiro neapliekamais minimums. Tiem, kam ir mazas pensijas, - viņiem no šāda neapliekamā minimuma palielināšanas nav nekāda praktiska... Viņi ir jāatbalsta ar šāda veida mērķētām speciālām piemaksām.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

M. Šteins. Komisijā 5. priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 30, pret - 58, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Arī 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Paredz izmaiņas pensiju piemaksu normās. Un komisijā šis, 6., priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 32, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 7. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikums. Paredz deleģējumu Ministru kabinetam izstrādāt noteikumus par apdrošināšanas stāža pierādīšanas izdevumu kompensēšanu. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

M. Šteins. Aicinu atbalstīt Saeimu likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši arī likumprojektu "Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"".

Saņemti divi priekšlikumi.

1. - "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums. Paredz izmaiņas atlīdzības par apgādnieka zaudējumu minimālajā apmērā. Priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 30, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 2. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa un Dūklava priekšlikums. Paredz precizēt pārejas noteikumu 4. punktu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa un Dūklava priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 60, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. Komisijas vārdā lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 84, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Jā, tad ir saņemti trīs priekšlikumi likumprojektā "Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri"".

1. - Ekonomikas ministrijas parlamentārā sekretāra Jurģa Miezaiņa priekšlikums. Ir atbalstīts, attiecīgi mainot turpmāko pantu numerāciju.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Redakcionālas dabas. Tiek definēts, kas ir maznodrošināta persona. Atbalstīts, iekļauts 3. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. Un 3. - Labklājības ministrijas... Petravičas priekšlikums. Arī šī pati definīcija - kas ir maznodrošināta persona. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. Aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 83, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 11. novembrī izskatījusi grozījumus likumprojektā "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" otrajam lasījumam.

Kopumā ir saņemti 15 priekšlikumi.

1. - tiesībsarga Jansona priekšlikums. Paredz papildināt tiesību normu gadījumos, kad personai objektīvu iemeslu dēļ nav mājokļa un... kā arī nav iespējams noteikt pēdējo dzīvesvietu, tad attiecīgajā pašvaldībā, kurā persona ir izvēlējusies savu dzīvesvietu, izvērtē iespēju sniegt un atrisināt gan mājokļa jautājumu, gan arī piešķirt sociālo palīdzību atbilstoši... Komisijā daļēji atbalstīts un iekļauts 3. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Kozlovskis. 2. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Faktiski līdzīgs iepriekšējam, redakcionāls. Arī daļēji atbalstīts un iekļauts 3. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Kozlovskis. 3. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Iekļauj iepriekš minētos divus priekšlikumus un komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 4. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Redakcionālas dabas. Paredz aizstāt vārdu "segšanai" ar vārdu "apmaksai". Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 5. - "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums. Paredz to, ka minimālo ienākumu slieksni sociālās palīdzības sniegšanai nosaka procentuālā apmērā Centrālās statistikas pārvaldes pārskata gadā tīmekļa vietnē publicētās mājsaimniecību rīcībā esošās ienākumu mediānas... Un komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 24, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 6. - "Saskaņa" sociāldemokrātiskās partijas frakcijas priekšlikums. Paredz to, ka minimālo ienākumu slieksni pārskata reizi gadā. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 61, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 7. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Redakcionālas dabas. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 8. - arī labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Arī redakcionālas dabas. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 9. - tiesībsarga Jansona priekšlikums. Paredz, ka, vērtējot kritērijus par sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanu mājsaimniecībai, par ienākumiem neuzskata vienreizējo finansiālo atbalstu bēglim vai alternatīvo statusu ieguvušai personai. Daļēji atbalstīts un iekļauts 10. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

R. Kozlovskis. 10. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Komisijā atbalstīts. Iekļauj iepriekš minēto... precizē priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 11. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Arī redakcionālas dabas. Komisijā atbalstīts un iekļauts 12. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 12. - Ministru kabineta priekšlikums. Redakcionālas dabas. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 13. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Papildina panta redakciju, nosakot, ka pabalstu atsevišķu izdevumu apmaksai piešķir par maznodrošinātu atzītai personai. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 14. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Papildina panta redakciju, nosakot, ka piešķirtā garantētā minimālā ienākuma pabalsta izmaksu pārtrauc vai to nepiešķirt, ja persona ilgāk par kalendāra mēnesi atrodas sociālās rehabilitācijas institūcijā. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. 15. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Paredz papildināt panta redakciju, kas nosaka gadījumus, kad pamata sociālās palīdzības pabalstu izmaksa netiek pārtraukta... gadījumos, ja ienākumi tiek gūti arī no pensiju un atlīdzību pārskatīšanas. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. Ir izskatīti visi 15 priekšlikumi. Lūdzu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 87, pret un atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Jā, šim likumprojektam ir saņemti 11 priekšlikumi.

Tātad 1. - deputātes Regīnas Ločmeles priekšlikums. Paredz tiesības uz nodrošinājumu ar pašvaldības dzīvojamo telpu bez vecāku gādības palikušam bērnam iegūt, sasniedzot pilngadību, un tiek izņemts šis 24 gadu vecuma ierobežojums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien! Šis mans priekšlikums arī ir par godīgumu. Atgādināšu, nesen Saeima nobalsoja un valdošā koalīcija bija iniciatore likuma grozījumam par to, lai aizliegtu bērnu adopciju uz ārzemēm. Un toreiz es teicu, ka es noteikti iesniegšu šo priekšlikumu likumprojektā "Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"", jo tas skar šo bāreņu tiesības uz mājokli. Jo tad, kad jūs teicāt, ka, lūk, šeit, Latvijā, bāreņiem būs labāk, iekārtosim šos bērnus audžuģimenēs un būs tiem cilvēkiem laime, tad es atgādināju, ka audžuģimenēs tādi bērni atrodas

līdz 18 gadu vecumam. Un īpaši nevienu pēc tam neinteresē, kas notiek ar šiem bērniem, - vai viņiem ir, kur dzīvot.

Jā, man teica, ka līdz 24 gadu vecumam bērni bāreņi stāv rindā, un viņiem ir tiesības uz kompensācijas saņemšanu, ja viņi dzīvokli īrē. Pārsvarā viņi īrē dzīvokļus, jo pašvaldībām nav brīvo dzīvokļu, kurus iedalīt tādiem bērniem bāreņiem.

Mēs rīkojām speciālu Mājokļa jautājumu apakškomisijas sēdi, lai noskaidrotu situāciju visās Latvijas pašvaldībās ar pašvaldības dzīvokļu piešķiršanu bērniem bāreņiem... ko saskaņā ar likumu tiem garantē valsts, un izrādās, ka nekādus dzīvokļus viņi nesaņem.

Sasniedzot 24 gadu vecumu, pārsvarā šos cilvēkus no rindas izmet. Jā, viņiem paliek iespēja iestāties šajā rindā no jauna, bet tad viņiem ir jākļūst par trūcīgiem vai maznodrošinātiem.

Kad es runāju ar tiem cilvēkiem, kurus, sasniedzot 24 gadu vecumu, valsts vairs neuzskata par bāreņiem un neuzskata par nepieciešamu garantēt dzīvokļus, viņi man saka, ka valsts pati, pirmkārt, piemāna - tātad nekādu dzīvokli viņi nedabū, otrkārt, liek šiem cilvēkiem kļūt tiešām trūcīgiem vai maznodrošinātiem, lai pretendētu uz dzīvokli no jauna. Ir vēl viens veids, kā, piemēram, meitenes, sasniedzot 24 gadu vecumu... meitenes bārenes no jauna iet un piereģistrējas rindā uz dzīvokli. Viņas dzemdē bērnus, trīs pēc kārtas, lai tikai dabūtu pēc 24 gadu vecuma rindu... vietu šajā rindā.

Manuprāt, tas ir tik bezkaunīgi no valsts puses solīt un nepildīt, tik ciniski no deputātu puses aizliegt šo bērnu adopciju uz ārzemēm, neparūpējoties par to, lai pēc izlaiduma no audžuģimenes viņiem tiešām būtu, kur dzīvot, nemaz nerunājot par citām lietām.

Šis mans priekšlikums grozīt likumu ir saistīts tieši ar to, lai noņemtu šo ierobežojumu, lai, kamēr valsts neizpilda savu pienākumu šo bērnu priekšā... Vienalga, ja tas notiek caur pašvaldību, bet tas ir valsts solījums garantēt šiem cilvēkiem mājokli... Kamēr tas solījums nav izpildīts, nevar būt nekādi ierobežojumi. Un šis mans priekšlikums nav pretrunā ne ar vienu citu Latvijas likumu.

Lūdzu par to nobalsot, it īpaši visus tos deputātus, kuri balsoja par adopcijas aizliegumu uz ārzemēm.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, godātie kolēģi! Kad vasarā mums bija plašas diskusijas par aizliegumu adoptēt bērnus uz ārzemēm, arī es tikos ar sistēmas bērnu pārstāvjiem, un tas, ko viņi lūdza arī akcentēt šajā visā stāstā, ir...

Šobrīd mēs nerunājam par aizliegumu adoptēt uz ārvalstīm, bet mēs runājam par to, kur vispār paliek visi šie bērni pēc pilngadības sasniegšanas. Un tas drūmais stāsts ir tāds, ka bieži vien un lielākoties... lielāko daļu gadījumu bērni tāpat aizbrauc uz tām ārzemēm, no kurām mēs viņus cenšamies atturēt, jo tā situācija ar dzīvojamo telpu tiešām ir tik ļoti slikta, ka... un arī ar ienākumiem, jo, piemēram, tas pats pabalsts, kā mēs noskaidrojām, nu, nepienākas bērnam, ja viņš... nu, bērnam, kurš jau ir sasniedzis 18 gadu vecumu, ja viņš nemācās pilnu laiku. Tātad, ja viņš mēģina vēl strādāt, mācoties nepilnu laiku, viņam nekas nepienākas.

Tas patiesībā arī sagrauj visu šo atbalsta sistēmu, sagrauj arī uzticēšanos valstij, jo, lai tiešām... lai kaut kā izdzīvotu, šiem bērniem ir jāturpina... Tātad viņiem ir jāsaņem tomēr kāds... kaut kāds ienākums. Bet apburtais loks - saņemot ienākumu, viņi nesaņem šo atbalstu. Viņiem nav arī iespējas turpināt dzīvot tai pašā bērnu namā, kurā viņi varbūt būtu arī pieraduši dzīvot, saņemot izglītību. Tātad viņiem jāiet ir meklēt kaut kādas iespējas.

Līdz ar to... tieši ņemot vērā to, ka daudziem bērniem, izaugot no šīs situācijas un kļūstot par pieaugušajiem, - viņi būtībā tiešām tiek pamesti likteņa varā, viņiem nav iespējas, teiksim, viņiem nav atskaites punkta, viņiem nav atspēriena joslas... viņiem nav iespējas sākt savu... savu privāto dzīvi drošos apstākļos. Viņi praktiski paliek uz ielas.

Arī tad, kad mēs centāmies noskaidrot Labklājības ministrijā, nu, datus par to, cik mums bērnu ir aizbraukuši, cik ir palikuši šeit, cik ir nodarbināti... šādu datu nav, un šādus datus droši vien vēl neviens nav sācis vākt. Tas būtu ļoti svarīgi arī tiešām saprast, kā mēs varam palīdzēt bērniem, kuri ir sasnieguši pilngadību.

Tāpēc Ločmeles kundzes priekšlikums, manuprāt, ir ļoti, ļoti labs, noderīgs un īpaši tiešām būtisks, lai mēs varētu tiem bērniem, kuriem nebija iespēja tātad sagaidīt savu ģimeni... kuriem nebija iespēja sagaidīt savu ģimeni Latvijā vai ārvalstīs, lai viņiem valsts sniegtu šo atbalsta punktu tālākai dzīvei.

Es aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei otro reizi.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Paturpināšu to, ko tikko teica Jūlija Stepaņenko. Tiesa gan, ir Latvijā vismaz viena bērnu aprūpes iestāde, kur bērniem bāreņiem, sasniedzot 18 gadu vecumu, ir iespēja tomēr palikt šajā bērnu aprūpes iestādē. Tā ir "Apīte". Šī bērnu aprūpes iestāde atrodas Rīgā, bet tur ir... ar noteikumu, ka, sasniedzot 18 gadu vecumu, šis bērns turpina mācības augstskolā un ar labām sekmēm.

Par pārējiem. Tiešām Labklājības ministrija neapkopo nekādus datus, neizstrādā nekādas programmas. Ir vienīgā programma par to, ka piešķir naudu šiem bērniem... tādus kā mentorus. Mentors saņem naudu par to, lai šiem bērniem dotu padomus - dotu padomus laikam, kā iestāties pašvaldības rindā uz sociālo dzīvokli, kā atrast darbu ekonomikas krīzes apstākļos.

Un tagad mēs noklausīsimies no Evitas Zālītes-Grosas, cik viss ir labi un kā viņa rūpējas par bērniem bāreņiem. Nu, es ceru, ka šis dialogs turpināsies, jo es sniegšu šo priekšlikumu neatlaidīgi... līdz šīs Saeimas beigām. Un lūdzu un ceru, ka tomēr kāds no pozīcijas deputātiem tagad būs drosmīgs un nobalsos par manu priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evitai Zālītei-Grosai.

E. Zālīte-Grosa (JK).

Jā, labdien! Paldies Regīnai Ločmelei par iedrošinājumu. Es esmu pietiekami drosmīga, lai pateiktu to, ka daudz kas no jūsu teiktā ir taisnība. Mums patiešām bērniem pēc 18 gadiem ārpusģimenes aprūpē ir milzīgas problēmas ar dzīvojamo platību.

Bet ko es gribētu teikt par šo konkrēto priekšlikumu? Tātad tas, ka mēs atcelsim šos 24 gadu griestus, neradīs jaunas dzīvojamās platības. Un, ja bērns ir stāvējis rindā līdz 24 gadiem, iespējams, ka viņš var stāvēt līdz 30, 40 un 50 gadiem. Un vai tas ir tas, ko mēs vēlamies?

Es piekrītu, ka mums ir jārisina šis jautājums, iespējams, caur... caur diskusiju ar Latvijas Pašvaldību savienību. Jo, runājot ar Latvijas Pašvaldību savienību, un es to tieši darīšu arī šī priekšlikuma kontekstā... Ir skaidrs, ka būs jauna teritoriālā reforma, būs lielākas pašvaldības. Un uz manām idejām, ka varētu būt... rasties lielāka iespēja šiem bērniem tikt pie dzīvojamās platības, man Latvijas Pašvaldību savienībā atbildēja, ka, iespējams, tieši otrādāk - ka tās dzīvojamās platības paliks mazāk. Un tas mani dara bažīgu.

Es domāju, ka šai problēmai ir jāmeklē risinājums, un es tiešām atbalstītu šo priekšlikumu, ja uzskatītu, ka tas tiešām risina to problēmu, ja tas radītu jaunas mājvietas... bet, manuprāt, mums ir jādomā par atbalsta sistēmu, kas garantē jau no 18 gadiem pieejamu mājokļu īri, piemēram, un vienlīdzīgi visos... pašvaldībās... Nav vienlīdzīgas iespējas visās pašvaldībās. Mazākās īres kompensācijas ir ļoti mazas, un tur vispār nav iespējams neko noīrēt.

Tādēļ šis jautājums ir globāls. Es pilnīgi piekrītu, ka tas ir jārisina, bet es neatbalstīšu šo priekšlikumu, tāpēc ka es redzu, ka tas neko nerisina. Un slikts ir tas likums, kas patiesībā nav izpildāms. Es domāju, ka mēs atkal uzrakstām likumu, kur finālā mēs nevaram redzēt rezultātu.

Es aicinu šīs pašas dāmas pie sarunu galda, domāsim tālāk, ko darīt. Šis priekšlikums nerisina.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Pirmām kārtām es vēlos izteikt lielu pateicību Zālītes-Grosas kundzei par to, ka viņa ir praktiski gandrīz vienīgais koalīcijas deputāts, kurš ir atbildējis (tiešām - visu cieņu!), un vienīgais koalīcijas deputāts, kurš ir reaģējis uz iesniegto priekšlikumu un arī centies noskaidrot, kādā veidā šis priekšlikums būtu realizējams un kādas ir problēmas ar šī priekšlikuma realizāciju. Tiešām jāsaka - visu cieņu! Paldies Grosas kundzei!

Var būt, ka šis varētu būt tas jautājums, kurā mums nebūtu jālauž šķēpi, kurā mums nebūtu jāmēģina nodalīt dažādas politiskās simpātijas vai antipātijas. Varbūt tiešām šis jautājums varētu būt vienojošs. Un, ņemot vērā jūsu izteiktos novērojumus un priekšlikumus, mēs tiešām varētu kopīgi vienoties par to, ka tas jautājums ir jāatrisina vienreiz par visām reizēm, īpaši ņemot vērā to, ka, nu, bērnu adopcija uz ārvalstīm tiks faktiski apturēta, tātad bērnu kļūs vairāk. Un, lai bērni tiešām paliktu Latvijā arī pēc pilngadības sasniegšanas (jo tāds taču ir mūsu mērķis - mums šos bērnus vajag šeit, Latvijā!), viņiem būtu tiešām jāsaņem šis atbalsts.

Vēlreiz paldies. Un mēs esam gatavi darbam!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, debates turpināsim pēc pārtraukuma.

Vēl laiks **paziņojumam**.

Šodien dzimšanas dienu svin mūsu kolēģis - deputāts Jānis Dūklavs, un mēs viņu sveicam. *(Aplausi.)*

Vēl deputātu reģistrācija. Tā sekmīgi notikusi.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Kolēģi, turpinām darbu pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"".

Debates par 1. priekšlikumu. Turpinām debates.

Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Paldies.

Priekšsēdētājas kundze! Jāsaka, ka tiešām tas jautājums, par kuru mēs tagad runājam, ir viens no dramatiskākajiem jautājumiem. Bērnu bāreņu liktenis nav rožains liktenis jebkurā vecumā, bet īpaši dramatisks laika posms ir tad, kad tam bārenim ir 24 gadi, - tad beidzas cerību laiks un sākas patstāvīgs peldējums dziļajos un ne vienmēr tīrajos ūdeņos.

Palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanai ir pašvaldību funkcija, ko nosaka palīdzības likums. Diemžēl šī palīdzība ir tomēr lielā mērā saistīta ar... atkarīga no tā, kā prot un grib pašvaldība risināt šis problēmas, jo ne vienmēr valsts ir devusi pašvaldībai zināmus resursus - kā finansiālos, tā arī iespējas nodarboties ar īres māju celtniecību, lai būtu tas dzīvojamais fonds, ar ko varētu rīkoties. Un tāpēc diemžēl praktiskajā dzīvē bērni bāreņi paliek kā visneaizsargātākā kategorija no tiem pretendentiem uz jumtu virs galvas, kuri stāv pašvaldību rindās uz dzīvokli.

Vai tiešām tas priekšlikums atrisina šo lietu? Es gribētu piekrist Zālītes-Grosas kundzes viedoklim, ka diez vai. Taču šeit ir divas lietas, kāpēc tas priekšlikums būtu atbalstāms.

Pirmā. Pirmais apsvērums ir tas, ka valsts, saprotot visu šo problēmu loka traģiskumu, nenoņem no sevis uzņemto saistību - nodrošināt bērniem bāreņiem jumtu virs galvas priekš patstāvīgās dzīves. Punkts numur viens.

Punkts divi. Ka valsts ne tikai vārdos, bet arī praktiskos risinājumos... turpinās meklēt risinājumus šai problēmai tā, lai panāktu... lai nevajadzētu bērniem bāreņiem nogaidīt līdz pensijas vecumam, kad tā apņēmība būs realizēta.

Tāpēc tas priekšlikums būtu atbalstāms - kaut vai no tā viedokļa, ka tas ir morāli svarīgs bērniem bāreņiem. Un tas ir ļoti svarīgs arī priekš tam, lai mēs turpinātu strādāt pie palīdzības dzīvokļa jautājumu risināšanā pēc pilnā kompleksa. Jo tas, kas mums šodien notiek diemžēl arī likumdošanas praksē, ne visai atbilst tam labajam mērķim - teiksim, paplašināt īres mājokļu

sektoru, kā to anotē jaunais dzīvojamo telpu īres likums, kur nav neviena instrumenta... nav paredzēts neviens instruments, lai palīdzētu pašvaldībām realizēt šo funkciju... un vispār paredzēt šādu pašvaldības funkciju - nodarboties arī ar īres mājām un ar resursiem palīdzības sniegšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā. Tāpēc šeit daudz kas ir darāms, kamēr tas darbs būs izpildīts.

Es domāju, ka šī apņēmība atbalstīt bērnus bāreņus ir visnotaļ atbalstāma arī no deputātu puses.

Aicinu balsot "par".

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Jānim Krišānam.

J. Krišāns (SASKAŅA).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie kolēģi! Paldies Evitas kundzei, ka viņa nav vienaldzīga pret šo problēmu. Un paldies arī deputātam Sergeja kungam, kas jau pateica praktiski visu, ko es gribēju teikt.

Šis balsojums tiešām to neatrisinās - tā nav burvju nūjiņa, uzreiz tiem bāreņiem netiks tie dzīvokļi, nez no kurienes neradīsies! -, bet tas šoreiz arī neprasa valstij nekādus līdzekļus, un... Es gribu teikt tā, kā Sergeja kungs teica tikko, ka šis balsojums bāreņiem varētu cerību dot, ka viņi nav aizmirsti un ka viņi ir vajadzīgi šai valstij. Arī sabiedrība varbūt šoreiz sapratīs šo Saeimas balsojumu. Un šī ziņa bāreņiem kaut nedaudz varētu radīt prieku, gaidot Jauno gadu. Vismaz kaut kas ir, ko mēs no Saeimas varētu viņiem dot. Kaut gan daudziem mēs tādas labas cerības esam devuši... Valdība arī gaida Jauno gadu, jo viņiem būs lielākas algas. Bet tas budžets, ko viņi sagatavojuši tautai, - tas gan neko labu nesola.

Piekritīšu vēlreiz Sergeja kungam: varbūt šoreiz atkausēsim savas aukstās sirdis un nobalsosim par šo Regīnas kundzes priekšlikumu, jo šiem bāreņiem dzīvē jau tāpat nav paveicies!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sandim Riekstiņam.

S. Riekstiņš (JK).

Labdien, kolēģi! Es pievienošos tam, ko teica Evita Zālīte-Grosa, un es paskaidrošu - kāpēc.

Sēdes vadītāja. Mēģiniet runāt skaļāk, lūdzu. Jūsu teiktais slikti dzirdams.

S. Riekstiņš. Tagad ir labāk? Tagad ir labāk?

Sēdes vadītāja. Ir mazliet labāk.

S. Riekstiņš. Nu, ja mani nedzird, es varu nerunāt. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītāja. Runājiet.

S. Riekstiņš. Jā, kolēģi, es pievienošos Zālītes-Grosas teiktajam. Es paskaidrošu - kāpēc.

Pirmkārt. Es pats esmu gājis cauri visam šim stāstam par dzīvojamām platībām; tiesa, tas bija 20 gadus atpakaļ, bet nekas jau nav mainījies. Tie gadi un vecums, ko mēs gribam tur pielikt klāt, - tas neko nerisina, jo, ja pašvaldībai nav šīs dzīvojamās platības, pašvaldība to nevar ierādīt. Tas ir pirmkārt.

Otrkārt. Bieži vien pat tad, ja var ierādīt, tā dzīvojamā platība ir tāda, kuru pat negribas ņemt, jo tev nav finansējuma, lai tu to savestu kaut cik pieklājīgā kārtībā, lai tajā varētu dzīvot. Man pat nebija iespējas saņemt šādu īres pabalstu, kas pienākas, un es neskaidrošu - kāpēc. Toreiz bija tāda situācija: nebija katram mobilā telefona, interneta, nebija iespējas tik vienkārši noskaidrot, un pašvaldības tik ļoti nenāca pretī, lai tu saprastu, kas jādara un kas nav jādara.

Tāpēc, kolēģi, es aicinātu drīzāk mums piespiest visiem kopā Labklājības ministriju strādāt *(Starpsauciens.)*, mainīt... bet šis priekšlikums nerisinās neko.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Tie, kuri ne pirmo gadu strādā Saeimā, ļoti labi saprot to, ka, risinot kaut kādu jautājumu, jebkuru jautājumu, ar grozījumiem vienā likumā - tas ir par maz. Tas ir tikai pirmais solis, mēģinot atrisināt šo sāpīgo problēmu.

Es lūdzu kolēģus, tos, kuri piekrīt idejai, arī no pozīcijas, nobalsot "par" deputātes Luņovas priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi! Es arī gribētu runāt par atbalstu šim priekšlikumam. Manuprāt, šobrīd patiesībā arī ir savā ziņā īstais brīdis runāt par to. Un paskaidrošu - kāpēc.

Protams, mājokļu pieejamība, īpaši reģionos, jau tā ir diezgan sarežģīta... sarežģītos apstākļos šobrīd mēs atrodamies, bet tomēr. Šie ir likumā noteiktie principi, kas jau tagad ir, - ka mājoklis ir jānodrošina. Un, es domāju, tuvākajos gados pašvaldībām varētu būt... palielināsies iespējas nodrošināt ar mājokli tās cilvēku grupas, kuras ir likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" paredzētas. Un varētu būt, ka iegūs... ka būs vēl vairāk šādu īpašumu, kuri varētu nonākt pašvaldību rīcībā, lai tos varētu nodot bāreņu rīcībā. Un šis vecuma ierobežojums - 24 gadi - būtu izņemams ārā, lai tomēr šiem cilvēkiem šis... nu, kaut kāda veida atbalsts no valsts saglabātos arī ilgāk. Paskaidrošu - kāpēc.

Šobrīd tik ļoti izslavinātais atjaunošanas fonds... Un te es gribētu runāt par ekonomikas ministru. Ir zināms, ka viņš ir nācis klajā ar piedāvājumu mājokļu atjaunošanas fondam piešķirt 230 miljonus eiro mājokļu atjaunošanai, jaunu mājokļu būvniecībai, sociālo māju būvniecībai. Un šīs investīcijas būs jāveic jau tuvākajā laikā. Ja valdība kopā ar sociālajiem partneriem vienosies par to, ka no šiem diviem miljardiem 10 procenti vai vairāk... finansējums aizies mājokļa problemātikas risināšanai... Šis attieksies galvenokārt uz mājokļiem, kas ir reģionos, kur šī problemātika ir tāda izteiktāka. Un tur viennozīmīgi radīsies... varētu būt, ka no 1500 līdz 2000 jaunu dzīvokļu varētu tapt. Un tādā veidā šī slodze uz šiem... dzīvokļu trūkums pašvaldībās varētu būtiski mazināties - šos dzīvokļus tad varētu pašvaldības piešķirt likumā paredzētajā

kārtībā gan tiem, kas... ir grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"... galvenokārt tiem, gan arī citiem pašvaldības iedzīvotājiem, jauniem speciālistiem, tādējādi arī atbrīvojot... mazinot šo spriedzi, kas šodien attiecībā uz šiem īpašumiem ir.

Es aicinātu atbalstīt šo priekšlikumu un, kolēģi, strādāt, un visiem kopā atbalstīt tos ierosinājumus, kas kaut kādā veidā risina, uzlabo mājokļu pieejamības problemātiku. Un šobrīd jau ir konkrēti risinājumi, kas tiek piedāvāti, manuprāt, gan Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas redzējumā, gan Ekonomikas ministrijas redzējumā. Abi šie risinājumi ir pareizā virzienā; kādu izvēlēties - tas, manuprāt, būtu otršķirīgi. Galvenais - lai mēs izvēlētos vismaz vienu no tiem, lai būtu šī programma - mājokļa atbalsta, būvniecības atbalsta programma. Tā noteikti arī risinās to problemātiku, par kuru runāja mani kolēģi gan no koalīcijas, gan no opozīcijas... arī šajā jautājumā.

Tāpēc, kolēģi, aicinu atbalstīt un... nu, veidot kaut kāda veida... paplašināt šo palīdzības jomu... nu, šajā gadījumā mēs runājam par bāreņiem... un, es domāju, arī citiem, kuriem šī palīdzība ir ļoti nepieciešama.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evitai Zālītei-Grosai otro reizi.

E. Zālīte-Grosa (JK).

Jā, paldies. Kā jau mēs dzirdējām no iepriekšējiem runātājiem, ir pilnīgi skaidrs, ka šis likumprojekts varētu arī nebūt dienaskārtībā, ja viss būtu tik rožaini.

Man joprojām ir pārliecība, ka, noņemot šos griestus "24 gadi", patiesībā nekas pēc būtības netiek atrisināts. Un tas, ko Valaiņa kungs teica... būtu jau ļoti labi, ja tas tā turpmāk būtu... Un tad ir jautājums: priekš kam noņemt šos griestus "24 gadi"? Būtu svarīgi, lai tas bērns pie tā dzīvokļa tiek 18 gados. Kāpēc ir jābūt, ka tikai līdz 24 gadu vecumam...? Varbūt līdz 30, varbūt līdz 19 gadiem...?

Manuprāt, tas, ko mēs mēģinām, - mēs gribam izlikties labāki, nekā mēs patiesībā esam, mēs negribam risināt lietas pēc būtības. Mēs gribam izskatīties labi bērnu acīs, vēl kaut kādās acīs, bet, manuprāt, ir vienkārši jāķeras pie darbiem, jāatrisina tā problēma, nevis jāmaina likums, kuram patiesībā nav izšķirošas nozīmes.

No vienas puses, es pateicos Luņovas kundzei par to, ka viņa ir ielikusi šo jautājumu dienaskārtībā, jo mēs jau gadiem par to cīnāmies. Paldies viņai par to. Taču es gribētu, lai tiešām šis jautājums tiktu atrisināts, un es esmu gatava kaut ko darīt ar to visu, nevis atbalstīt likumu, kuram būs tikai kosmētiskā remonta nozīme... pat ne tik liela, jo tas pēc būtības neatrisina jautājumu.

Otra lieta. Ir dažādas pašvaldības. Un, ja iedodat bērnam dzīvojamo platību pašvaldībā, kur viņam nav ne darba, ne transporta, tas neatrisina viņa... dzīvi. Tas tikai sarežģī viņa dzīvi, jo - ko viņam dod tāda platība, kur viņam ir jāiegulda remontos milzīgi daudz naudas, kuras viņam nav? Ko viņam dod vieta, kur nav darba vai kur viņš nevar saņemt izglītību?

Tie ir ļoti, ļoti sarežģīti jautājumi. Sēžamies beidzot pie sarunu galda un runājam, un izrunājam tos! Izdarām kaut ko, kas tiešām ir jēdzīgs pēc būtības! Man liekas, tas ir svarīgi.

Paldies jums.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam otro reizi.

V. Orlovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Izmaiņas likumos ļoti bieži notiek pēc precedenta. Un arī aiz šī priekšlikuma stāv reāli cilvēki, kuri bija izmesti no... nevis no viņiem piederoša... bet no viņu dzīvojamās platības, kur viņi dzīvoja. Un tas ir gadījums, ar ko saskārās deputāte Ločmele, strādājot Rīgas domē un arī runājot ar *(Nav saklausāms.)*... rīdziniekiem.

Tāpēc ir radies šis priekšlikums. Aiz tā stāv reāli, dzīvi cilvēki.

Lūgums atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi! Par šo priekšlikumu.

Priekšlikums paredz izslēgt 14. panta ceturtajā daļā vārdus "un saglabā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai". Manuprāt, šāda norma likumprojektā ir radīta tādēļ... neesmu pētījis šīs normas tapšanu, bet, manuprāt, tā ir radīta tikai tieši tādēļ, ka ir šī zināmā spriedze attiecībā uz īpašumu, platību pieejamību. Ne visiem to var nodrošināt.

Tas, ko es minēju pirms tam, - protams, tas būtu risinājums... tāds plašāks un ļoti vajadzīgs risinājums. Es domāju, mūsu visu rokās - gan jūsu, gan mūsu rokās - ir darīt visu, lai šis risinājums attiecībā uz jaunu mājokļu būvniecību pēc iespējas ātrāk tiktu īstenots. Bet arī šis... jau šobrīd, ja mēs šādi... Pieņemtam likumam ir likuma spēks, un tas jau paredzētu... principā tas savā ziņā radītu papildu spriedzi pašvaldībām, kurām šis mājoklis ir jānodrošina, un tajā pašā laikā liktu radīt risinājumus un vairāk iesaistīties jaunu mājokļu attīstībā, būvniecībā, jaunas dzīvojamās platības radīšanā, neskatoties uz to, ka pašvaldībām ir 90 miljonu finansējuma samazinājums nākamā gada budžetā.

Šī varētu būt laba valsts un pašvaldību mijiedarbība tiešām nopietnas problēmas risināšanā, un tas vēl vairāk motivētu valdību atbalstīt šādus lielus investīciju projektus, ko šobrīd piedāvā Ekonomikas ministrija, 230 miljonu apmērā jaunu mājokļu būvniecībai. Tas to risinās.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labdien visiem! Es ceru, ka visi ir paguvuši paēst, spēj sekot līdzi sēdei. Man tas tiešām ir ļoti amizanti - klausīties šīs debates, kurās mēģina tagad koalīcijas pārstāvji... konkrēti, Grosas kundze mēģina pārmest opozīcijai par to, ka nav sagatavots šis risinājums. Atvainojiet, bet kam tad tas bija jāsagatavo? Jums jau arī bija jāsagatavo! Tas, ko dara pašlaik opozīcija, - viņi mēģina lāpīt jūsu neizdarību.

Ja mēs nākam ar priekšlikumiem, kuri reāli risina problēmu, tad jūs pasakāt, ka jūs tādus nevarat pieņemt, jo budžetā tam vai nu nav naudas, vai jums nav sapratnes, kā to visu darīt. Un tāpēc to... labāk neko nedarīsim!

Ja jums tiek piedāvāti risinājumi, kuri neprasa īpašu jūsu sapratni un neprasa jūsu budžetu, tad jūs pasakāt: šis risinājums jau principiāli neko neatrisina!

Tad nu jūs, cienījamā koalīcija, izstāstiet mums - ko mēs kā opozīcija drīkstam piedāvāt? Kādus risinājumus mēs varam piedāvāt? Kādus no tiem jūs spējat īstenot? Kādus jūs spējat saprast vai nespējat saprast? Jo jūsu gadījumā tiešām tas pašlaik... šīs debates bija, nu, reāli amizantas un smieklīgas! Kuri tad ir šie risinājumi? Ja jūs ar putām uz lūpām tagad pārmetat, ka šādu risinājumu nav, tad principā jūs šos pārmetumus izsakāt paši sev.

Es saprotu, ka šī uzruna, kas pārmaiņas pēc bija vienīgā - vienīgā! - uzruna no koalīcijas puses, - es saprotu, ka tas bija tāds nikns uzbrukums jums pašiem sev, savai koalīcijai, par to, ka jūs sēžat un neko nevarat izdarīt. Un tā tik tiešām ir patiesība!

Kur vien paskatāmies - neko jūs nevarat izdarīt! Jūs spējat tikai solīt un solīt, bet pēc tam neko nepildāt. Un pēc tam meklējat vainīgos.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies.

Kolēģi! Nu, atļaušos šoreiz, reflektējot uz Riekstiņa kunga aicinājumu par labklājības ministri... un aizstāvēt tieši labklājības ministri un pateikt jums, godātie intelektuāļi no Jaunās konservatīvās partijas: ja mēs runājam jēdzīgi un pēc būtības, tad Riekstiņa kunga piedāvājums kopā spiest labklājības ministri neizklausās ne pieklājīgi, ne jēdzīgi, bet patiesībā - amorāli.

Vienlaicīgi jāatgādina, ka tieši labklājības ministre bija tā, kas piedāvāja pārejas perioda situācijā, kad bāreņi atrodas bāreņu namos un kad aizliedza - ar iniciatīvu, ko akceptēja un aktīvi uzturēja tieši Jaunā konservatīvā partija! - ļaut šos bērnus vēl aizvien adoptēt un atrast viņiem ģimeni ārzemēs...

Un tāpēc man liekas, ka šī diskusija nav pārāk nopietni pieņemama un nav morālei un ētikai atbilstoša.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze un kolēģi! Faktiski debates, kas šajā brīdī izskan no pozīcijas puses, pierāda nepieciešamību ne tikai... tas, ko es esmu iesniegusi... par lasītprasmes attīstības programmu - valsts programmu - trīs līdz piecus gadus veciem bērniem, bet, iespējams, arī pieaugušajiem.

Ja lasa pastāvošo likuma normu un priekšlikumu, tad ir skaidrs, ka ir noteiktas darbības, kas jāveic pašvaldībai, - bērnam, kuram nav radinieku, kas par viņu var parūpēties, piešķirt

dzīvojamo platību pēc pilngadības iestāšanās. Un šis priekšlikums faktiski noņem vecuma robežu.

Līdz ar to... patiešām Valaiņa kungam taisnība - pašvaldībai būs jāturpina meklēt iespējas likuma izpildei arī tad, ja līdz bērna 24 gadu vecumam pašvaldība to nebūs izdarījusi. Šī norma pasaka, ka nevar gaidīt no 18 līdz 24 gadiem un nepildīt likumu, un tad pateikt: tev vairs nekas nepienākas!

Droši vien tā ir tā pamatproblēma, ka risinājums jāmeklē šābrīža pašvaldībām, kas to nevar izdarīt. Bet tas darbs būs vienkārši jāizdara, ja tiks noņemts vecuma ierobežojums!

Cienījamā koalīcijas pārstāve runāja par to, ka viņi ir gatavi sēsties pie galda un domāt. Labi, iespējams, ka noderēs pieredze, kas ir iegūta, izejot cauri daudziem dzīvokļiem. Nezinu tikai, kādā aspektā, un tomēr. Droši vien sēdēt pie galda un domāt nebūtu tas labākais risinājums, jo šis piedāvājums ir tiešām pirmais solis - likumdevējs saka, ka likuma prasība ir jāizpilda, nevis jāgaida, līdz cilvēki paliek vecāki, jo tad šī prasība uz viņiem vairs neattiecas.

Ja jums patiešām rūp (kā debates šobrīd rāda - rūp!) cilvēki, nevis sēdēšana pie galda un domāšana vai gatavība darīt, izejot cauri daudziem dzīvokļiem, tad es aicinātu šo pirmo soli atbalstīt un tad skatīties uz turpmākiem risinājumiem, kuriem šobrīd patiešām jānāk no pozīcijas, jo opozīcijas priekšlikumus jūs visi draudzīgi, vebināru formātā strādājot, noraidāt.

Aicinu atbalstīt pirmo soli, tādējādi rādot, ka jums patiešām, arī sēžot pie galda vai izejot cauri daudziem dzīvokļiem, ir vēlme risināt šo problēmu un atbalstīt cilvēkus, kuriem nav citu iespēju, kā rūpēties par sevi, īpaši tik jaunā vecumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sandim Riekstiņam otro reizi.

S. Riekstiņš (JK).

Jā, kolēģi, nu diemžēl pierādījās, ka, tikko sāk debatēt koalīcija, tā opozīcija uzbruks, nevis mēģinās paskaidrot savu viedokli.

Es palieku pie tā, ko es jau teicu iepriekš. Kolēģi, mēs jau varam, protams, pagarināt šo cerību šiem bērniem bāreņiem vēl uz pāris gadiem, bet, ja reāli nav, kur ierādīt šo dzīvojamo platību, viņiem to neierādīs. Tas ir pirmkārt.

Otrkārt. Manuprāt, tad jau mēs varam iet citu ceļu. Varbūt vajag pārskatīt tomēr (un Labklājības ministrija to var darīt!), kā jau es arī pieminēju, šos pabalstus par dzīvokļa īri. Ja tas bārenis atnācis, pieņemsim, no laukiem uz Rīgu strādāt, mācīties, vienalga, ko darīt, un viņam nevar ierādīt, varbūt vajag to pabalstu saprātīgu maksāt viņam, lai viņš spēj šo dzīvokli noīrēt.

Un, kolēģi, nu, neizliksimies tagad! Es joprojām zinu, un arī jūs zināt par visām šīm adopcijas biznesa lietām. Saucam lietas īstajos vārdos! Tāpat par bāriņtiesām, daudzām biznesa lietām... Jo, piedodiet, ne visi bāreņi ir nabagi un bez nekā! Tā tas nav.

Tāpēc, kolēģi, neizliksimies par to, kas neesam!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Kolēģi! Šis jautājums par bāreņiem, kurš ir ļoti nopietns jautājums, atduras pret traģikomisku risinājumu. Tātad risinājumus bāreņu jautājumu sakārtošanai ir spiesta meklēt Ramona Petraviča, tā es saprotu no debatēm. Bet patiesībā risinājums ir plašāks.

Proti, risinājums... nav tikai dzīvokļu jautājums... un nav tikai dzīvokļu jautājums personām līdz 24 gadiem vai kāda cita vecuma... Problēma ir tāda, ka mūsu valstī... sākot no parlamenta, no parlamenta deputātiem... un sākot tieši no koalīcijas deputātiem... ar likumdošanas iniciatīvām... tam vajadzētu noregulēt jautājumu, kas rada priekšnoteikumus, lai Latvijā cilvēki, kas ir palikuši bez vecākiem, bērni, kas ir palikuši bez vecākiem, dzīvo ģimenēs visu savu nepilngadību... un, pat arī sasniedzot pilngadību, netiktu izmesti uz ielas. Tas ir daudz būtiskāks jautājums. Mums bērnunamos salīdzinoši nav tik liels, bet ir tomēr diezgan liels skaits bērnu bez vecākiem... tostarp arī ar dzīviem vecākiem. Un mēs nerisinām šo jautājumu tā, kā to risina citās valstīs. Kaut vai sākot ar tādām elementārām lietām kā... kas varai patīk, - dažādu kampaņu rīkošanu, kas veicina sociālo atbildību ņemt bērnus ģimenēs... kā citās valstīs, kur ņem bērnus ģimenēs... radinieki izaudzina vai sveši cilvēki pieņem. Un tā ir lieta numur viens.

Lieta numur divi. Bērniem, kas ir palikuši bez vecākiem un auguši visu savu bērnību bez vecākiem... es uzskatu, ka tā ir ļoti grūta dzīve... Un pa starpai kāds izsitas. Daudziem tas varbūt neizdodas, daudzi aizbrauc no Latvijas. Ir daļa, kuriem ir arī diezgan bēdīgs liktenis. Un šajā kontekstā, es domāju, jautājumam nevajadzētu būt par to, vai bērnam piešķirt kaut kādu dzīvojamo platību vai ne. Te ir cits jautājums - radīt sistēmu valstī... un to var izdarīt tikai pozīcija, nevis opozīcija... sistēmu, kur šāds cilvēks, šāds bārenis, var saņemt savā īpašumā attiecīgi vietu, kur dzīvot, kur sākt veidot savu dzīvi. Tas, kā viņš izveidos to dzīvi, - tā, protams, būs jau viņa atbildība.

Es saprotu, ka tam ir zināms finansiāls slogs, bet mēs nevaram atdurties pret jautājumu... kā runā pozīcija šobrīd... un pārsvarā - JKP... ka opozīcija ir vainīga, ka nav sagatavots kaut kāds priekšlikums. Nē. Opozīcijas uzdevums jebkurā demokrātijā ir: numur viens - norādīt un kritizēt pozīcijas neizdarības, un numur divi - piedāvāt papildu risinājumus atvērtajos likumprojektos. Un viss! Galvenais uzdevums ir pozīcijai, un par to nevajag apvainoties pozīcijai, kā šodien apvainojās Riekstiņa kungs, sakot: tiklīdz mēs sākam runāt, tā mūs sāk kritizēt. Bet tāds ir demokrātijas ceļš! Tā demokrātijā notiek.

Un šis jautājums ir daudz būtiskāks. Un man ir paldies jāsaka priekšlikuma autorei par to, ka tas ir iekustināts. Tas ir daudz būtiskāks... tajā izpratnē, ka mums ir jāpaceļ arī jautājums par šīm audžuģimenēm, kuras arī atsakās no bērniem, nevis izaudzina līdz galam. Un arī tur ir šis bizness. Būsim atklāti un godīgi - arī tur ir bizness. Ne vienmēr, bet daudzos gadījumos.

Runa ir par to, ka mums vajadzētu kļūt par valsti, kurā nav bērnunamu vispār. Un, ja ir bērni bez vecākiem, tad visupirms radinieki, bet, ja nav radinieku, tad citi cilvēki ir tie, kas paņem bērnus un izaudzina. Mums... jāsāk kļūt visai sabiedrībai atbildīgākai. Un, lai mēs kļūtu atbildīgāki, atbildīgākam visupirms ir jākļūst parlamentam, visupirms tātad - parlamenta pozīcijai, varai, valdībai, koalīcijai. Tātad tiem, kuri pieņem likumus un apstiprina arī šo budžetu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Uldim Budriķim.

U. Budriķis (JK).

Labdien, kolēģi! Es vēlētos piekrist tiem kolēģiem, kas teica, ka īsti tiem gadiem nav nozīmes, jo tiešām, ja pašvaldībai nebūs dzīvojamā fonda, ko, teiksim tā, izdalīt, tad nekas arī nenotiks.

Un pie tādiem konstruktīviem risinājumiem, ja mēs runājam par darbu... Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā ir likumprojekts Nr. 352... cits atvērums tieši šim pašam likumam, kur ir piedāvāti... *okay*, neprecīzi... neprecīzs regulējums saistībā ar pašvaldību kapitālsabiedrībām, lai viņi spētu vismaz kaut kādā veidā veicināt dzīvojamo fondu pašvaldībā. Tomēr, kā arī tika runāts komisijā... kad mēs skatīsim šo likumprojektu, tad šis tvērums varētu tikt paplašināts.

Tāpēc, kolēģi, jāmēģina atrisināt tiešām dzīvojamā fonda problemātiku un pēc tam... pēc tam skatīties, kā mēs varam noregulēt gadskaitļus, jo es tiešām nesaprotu... Ja nav... Ja nebūs, ko izdalīt, tad arī nekas nenotiks.

Tāpēc, kolēģi, lūdzu, konstruktīvi strādāsim pie likumprojekta Nr. 352...! Gaidīšu priekšlikumus. Lūdzu, liekam dienaskārtībā un strādājam!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Sergejam Dolgopolovam otro reizi.

S. Dolgopolovs (SASKAŅA).

Cienījamie kolēģi! Es tā sapratu, ka Riekstiņa kungs ir formulējis koalīcijas pozīciju, ka šī norma, kas paredz bāreņiem palīdzības sniegšanu līdz 24 gadiem, vispār nav izpildāma, jo nav tādu iespēju... nav ne platības, ne iespēju pašvaldībām to realizēt.

It īpaši no šā apsvēruma ir svarīgi atbalstīt šo priekšlikumu, jo tikai tad tā apsēšanās pie sarunu galda un domāšana nenovedīs pie tā, ka šī norma būs vispār izslēgta no šī likuma un tā vietā parādīsies kaut kas cits, gaidot kārtējo likumprojektu.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, jo tas tiešām var mobilizēt koalīciju rīkoties, nevis runāt par problēmām.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Karinai Sprūdei.

K. Sprūde (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Labdien, godātie kolēģi! Es gribētu papildināt savu kolēģu teikto... piemēram, to, ko Zālītes-Grosas kundze... par to, ka tiešām šis priekšlikums varbūt neatrisinās lielas problēmas... jo problēmas jārisina ne tikai tad, kad cilvēkam paliek 18 gadi vai 24 gadi, bet jau pašā sākumā sociālajiem dienestiem jāveido kaut kādi saraksti, laikus jāapzina, cik bērnu nākošgad būs, cik - pēc pieciem gadiem. Jābūt plānam.

Es gribētu padalīties ar savu nelielo pieredzi, kuru guvu, kad strādāju Ādažos. Kopā ar sociālo dienestu bija sagatavoti saraksti. Mēs laikus jau meklējām... un, izmantojot dažus pakalpojumus, piemēram, *ss.lv* pakalpojumus, mēs meklējām dzīvokļus, mēs piedalījāmies izsolēs, un mēs gada laikā izveidojām gan pašvaldības dzīvojamo fondu, gan *(Nav saklausāms.)... force majeure* situāciju, kad cilvēki pēc ugunsgrēka cietuši... lai varētu mēs jau iesniegt...

Skaidrs, ka nākošgad pašvaldības cieš... nu, 90 miljonu apmērā būs zaudējumi. Turklāt krīzes dēļ mēs pazaudēsim vēl kādus 50 miljonus. Un jāsaprot, ka bāreņiem... protams, viņiem grūti, viņiem nav, kas pārstāv viņu intereses, nav draugu, nav radu. Jāmeklē pašvaldībā, nu, kaut kādi aktīvi cilvēki, kas varētu pārstāvēt un klauvēt sociālā dienesta durvīs, caur sociālo dienestu - Finanšu ministrijā, Labklājības ministrijā...

Nu, ļoti skumji runāt par šo tēmu, zinot, ka mēs esam valsts, kas... nu, nav mums te cunami, tornado... nav tā, ka katru gadu kaut kas notiktu briesmīgs, ka mēs nevaram plānot un strādāt pie šāda jautājuma un atrisināt to jau 30 gadus... ka mums ir bāreņi. Nu kauns! Un pie šī priekšlikuma mēs visi, it kā mums bēres, mēs esam... jā, mums ļoti skumji, bet mēs neko nedarām.

Tāpēc es rosinu ne tikai atbalstīt šo priekšlikumu, bet arī piešķirt finanses pašvaldībām, lai viņi varētu aktīvāk strādāt pie šī jautājuma risināšanas... un, jā... un savstarpēji strādāt... Ja nenāk pretim... kaut gan šī problēma nav risināta... nu tad sodām, varbūt nākošgad nepiešķiram tās finanses.

Ir jādod kaut kāda iespēja pašvaldībām risināt šīs problēmas un veidot kaut kādu dzīvojamo fondu. Jā, mēs nevaram uzreiz sākt celt mājas. Nu, pilns *ss.lv* ar sludinājumiem... nu, var jau 30 kvadrātmetrus nopirkt. Gada laikā - viens dzīvoklis, 10 gados tie ir 10 dzīvokļi. Nu, ar mazu plānu var izdarīt lielus darbus.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātes Ločmeles priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 53, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas ir redakcionālas dabas... nu, drīzāk tas ir formulējums... par to, kas ir maznodrošināta... par maznodrošinātu atzīstama persona. Priekšlikums ir atbalstīts, iekļauts 3. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. 3. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Tas ir tieši šis pats priekšlikums, ko es pieminēju iepriekš. Tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

G. Eglītis. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Tas precizē attiecībā uz mājokļa pabalstu... kas izsniedz šo pabalstu. Šis priekšlikums ir atbalstīts un iekļauts 5. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. 5. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums, kur, kā jau es minēju iepriekš, tātad tiek definēts mājokļa pabalsts. Ir atbalstīts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

G. Eglītis. 6. - Juridiskā biroja priekšlikums, kurš paredz jaunu izdevumu apmaksas kārtību... vai pozīciju... dzīvokļa pabalstam bez vecāku gādības palikušam bērnam. Tātad arī izdevumi telekomunikāciju un interneta pakalpojumu apmaksai, izdevumi par ūdens skaitītāja uzstādīšanu un verifikāciju... Šis priekšlikums ir daļēji atbalstīts, iekļauts 7. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

G. Eglītis. 7. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. 8. - labklājības ministres Petravičas priekšlikums. Jā, arī... Tātad tiek definēts, kam pienākas mājokļa pabalsti. Ir atbalstīts komisijā un iekļauts 9. priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

G. Eglītis. 9. - Juridiskā biroja priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

G. Eglītis. 10. - deputātes Stepaņenko priekšlikums, kas paredz jaunu uzdevumu Ministru kabinetam - līdz 2021. gada 1. jūlijam izstrādāt kārtību, kādā izmaksājama kompensācija īrniekiem, kuri īrē dzīvojamās telpas denacionalizētā vai likumīgam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā. Šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Ļoti labi ir tas, ka šajā budžetā beidzot ir panāktas pozitīvas pārmaiņas attiecībā uz denacionalizēto namu īrniekiem, kā mēs ceram. Tātad šis solījums ir. Taču ļoti, ļoti, ļoti satraucošs jautājums ir tas, kādā veidā šī rezervētā summa tiks izmaksāta, sadalīta, kādā veidā tiks pasargātas visu denacionalizēto namu īrnieku intereses, jo nav noslēpums, ka šī tēma, kura mums ir vilkusies līdzi gadiem ilgi, kuru joprojām... kura joprojām nav atrisināta... šī ir tiešām laikam visnesakārtotākā joma vispār... nu, šobrīd valstī. Jo denacionalizēto namu īrnieki, kuri gadiem ilgi ir gaidījuši solījumu izpildi no valdības, bieži vien ir nonākuši tādās situācijās, ka, piemēram, sabrūk tas nams, kurā viņi dzīvo, vai, piemēram, viņi tiek izņemti ārā no dzīvokļu rindas, tāpēc ka viņi saņem kādu vienu lieku eiro pie pensijas pēc indeksācijas... vai citi gadījumi.

Un šeit ļoti svarīgi būtu ņemt vērā to, ka denacionalizēto namu īrnieku tiesības uz taisnīgu kompensāciju... šīs tiesības nedrīkst būt nekādā mērā atkarīgas no viņu mantiskā stāvokļa. Tas ir tas, ko arī deklarē visi denacionalizēto namu īrnieku pārstāvji, par ko viņi ir visvairāk nobažījušies. Jo pēc šīs gadiem ilgās cīņas par tiesībām uz kompensāciju daudzi no īrniekiem saskarsies ar šādu jautājumu - kādā veidā šī kompensācija notiks, kādā veidā viņi tiešām tiks uzskaitīti, jo šie īrnieki nav tikai tie, kas stāv dzīvokļu rindā, tie ir arī tie, kuriem dažādu iemeslu dēļ, kurus es uzskaitīju, nav iespējas šajā dzīvokļu rindā atrasties. Līdz ar to arī viņi ir uzskaitāmi, jo viņi joprojām ir un viņiem šādas tiesības uz kompensāciju ir.

Vēl. Ņemot vērā to, ka jaunais īres likums... mēs nezinām, kā beigsies šī īres likuma... likumprojekta izskatīšana trešajā lasījumā, bet ne par ko labu neliecināja otrā lasījuma redakcija, nobalsotā... Tātad šis jaunais īres likums rada ļoti lielus riskus denacionalizēto namu īrniekiem, ka ar šī likuma stāšanos spēkā viņi automātiski zaudēs savas iespējas atrasties savās telpās, nesagaidot šo kompensācijas izmaksu. Tātad ir noteikti jābūt gudrai pārejai, lai šie cilvēki tiktu pasargāti no patvaļīgas viņu izlikšanas no dzīvojamām telpām. Arī tas ir ļoti svarīgi.

Tāpēc Ministru kabinetam, manuprāt, ir jāizstrādā šie noteikumi, pēc kuriem tiks noteikts, pirmkārt, šo īrnieku skaits, viņi tiks apzināti, jo tas, ka īrnieki nav apzināti... par to runā jau gadiem ilgi šo īrnieku pārstāvji, tikai neviens viņos neieklausās.

Otrkārt, šai kompensācijai jābūt taisnīgai... un līdzvērtīgai kadastrālai vērtībai tai telpai, kurā viņi atrodas.

Un, treškārt, protams, noteikti šī kompensāciju izmaksa arī jāsalāgo ar šī likuma stāšanos spēkā.

Protams, es esmu iesniegusi arī līdzīgu priekšlikumu šajā te... īres likumā, taču, lai mēs varētu zināt, kā mēs dzīvosim nākamgad... lai uzdotu šo uzdevumu Ministru kabinetam, arī pie šī likumprojekta esmu iesniegusi priekšlikumu, lai Ministru kabinets gada vidū jau izdod šos noteikumus, lai cilvēki justos vairāk pasargāti.

Es aicinu atbalstīt. Tas ir uzdevums Ministru kabinetam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, es arī aicinātu aizdomāties par tām lietām, par kurām runāja Jūlija Stepaņenko kundze.

Šis priekšlikums zināmā mērā ir vietā, jo, es domāju, Ministru kabinetam, ļoti iespējams, būs... negribas teikt, ka tiešām tas tā būs, bet, ļoti iespējams, būs jādomā par kaut kāda veida jaunu kompensācijas kārtību, pat neskatoties uz to, ka budžetā ir ieplānoti šie līdzekļi, resursi šo kompensāciju izmaksai.

Valsts budžets ir ieplānojis kompensācijas izmaksu tieši no valsts budžeta puses. Bet medaļai šajā gadījumā ir divas puses, un otra puse - Rīgas vai jebkuras citas pilsētas pašvaldības... puse, kas arī prasīs ne mazums līdzekļu, un principā šis jautājums visvairāk skars tieši Rīgas pašvaldību. Un jautājums - vai pie tik liela budžeta samazinājuma, kas skar visas Latvijas pašvaldības... arī, protams, Rīgas pašvaldība nav izņēmums... Arī Rīgas pašvaldības budžetā šis samazinājums būs. Un vai kāds ir konsultējies ar Rīgas pašvaldību, vai viņiem nākamā gada budžetā būs iespēja rast tos līdzekļus šīs kompensācijas nodrošināšanai? Manuprāt, Rīgas pašvaldībai - tāpat kā jebkurai citai pašvaldībai - varētu būt diezgan liela spriedze, slodze uz budžetu un varētu būt diezgan grūti atrast vietu šādām jaunām budžeta pozīcijām un nodrošināt šo otru pusi.

Ja mēs skatāmies uz šo priekšlikumu paredzēt pārejas noteikumos to, ka Ministru kabinets līdz 1. jūlijam izstrādā kārtību, kādā izmaksājama kompensācija īrniekiem, kuri īrē dzīvojamās telpas denacionalizētā mājoklī un telpas lietojuši līdz īpašuma tiesību atjaunošanai bijušajiem īpašniekiem, - šo kārtību, manuprāt, vajadzētu pat plašāk pārskatīt un... tieši konsultējoties ar Rīgas pašvaldību, skatoties tieši no tā aspekta, vai Rīgas pašvaldības budžetā tam vispār ir līdzekļi. Un, ja šie līdzekļi ir ierobežoti un, iespējams, pat nepietiekami šo kompensāciju

izmaksai, skatīties no otras puses - varbūt pat šo kompensācijas mehānismu vairāk uzņemties valsts pusei, tādējādi mainot šos noteikumus, jo nekur jau nav akmenī iekalts, ka šī kompensācija jāizmaksā ir 50 : 50. Tā varbūt valsts var uzņemties arī vairāk, ņemot vērā to, ka valsts jau no pašvaldībām ir noņēmusi nost ļoti lielu naudas summu. Un, kā jau minēju, Rīga nav izņēmums.

Tāpēc, lai veiksmīgi šīs normas un denacionalizēto namu īrnieku problemātika tiktu risināta, šāda tipa priekšlikums ir atbalstāms. Un, kā jau minēju, vēl vairāk - būtu jāpārskata vispār tā pieeja, kāda ir šī proporcija starp pašvaldību un valsts daļu kompensāciju izmaksāšanas... proporcijā.

Manuprāt, situācija, kas šobrīd ir budžetos, varētu būt īpaši sarežģīta tieši Rīgai. Lielākā daļa gadījumu būs Rīgā, naudas ziņā ietilpīgākie gadījumi būs tieši Rīgā. Un, ja šī finansējuma galvaspilsētas budžetā nebūs, tad arī pati likuma izpilde būs stipri apšaubāma.

Kolēģi! Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un, atbalstot šo priekšlikumu, domāt jau mazliet plašāk, jau ieskicējot... domāt, kādā veidā mēs visi kopā risināsim jau ieskicēto problēmu, ko es no savas puses jums šobrīd izklāstīju.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi! Paldies Valaiņa kungam par komentāru.

Tik tiešām šajos laikos īpaši svarīgi ir atcerēties par proporciju. Jo, kā mēs zinām, līdz šim šī proporcija ir bijusi... nu, šī varēšana ir bijusi, no vienas puses, lielāka, no otras puses, - nekāda. Un ļoti negribētos pieredzēt situāciju, lai būtu kā rūķis ar māju... kad rūķis atnāk, mājas nav, kad mājas nav, tad rūķa nav... lai mēs tiešām nedzirdētu no Rīgas pašvaldības šoreiz kaut kādas atrunas, ka kaut kas atkal nogājis greizi, kaut kas nesanāk, naudas nepietiek... jo, kā mēs zinām un kā mēs redzam, naudas ļoti pat pietiek jauniem iepirkumiem par biļetēm. Tā ka - tur visam jābūt ir kārtībā, neskatoties uz visu.

Tāpēc mēs gaidīsim tiešām šo... proporcijas sadalījuma... arī noteikumus. Un mēs tiešām ceram, ka no abām pusēm būs iespējams atrisināt šo jautājumu vienreiz par visām reizēm godīgi, lai tiešām nebūtu no šiem cilvēkiem daži palikuši aiz borta, tāpēc ka kāds kaut ko nav pierēķinājis, nav pamanījis, kāds dokuments ir pazudis vai vēl kaut kas...

Paldies, kolēģi. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Regīnai Ločmelei.

R. Ločmele (SASKAŅA).

Labdien! Šajā priekšlikumā es redzu zināmu analoģiju ar tikko mūsu izdebatēto jautājumu par mājokļu pieejamību bērniem bāreņiem, jo šeit ir tieši tāda pati problēma, ka diemžēl nav nekādas statistikas, cik cilvēku varētu pretendēt uz kompensāciju denacionalizēto namu īrnieku jautājumā, jo tie reģistri, kuri tika izveidoti par šo jautājumu pašvaldībās līdz šim... varēja piereģistrēt tikai tos cilvēkus, piemēram, Rīgā, kuriem bija maznodrošināto vai trūcīgo statuss. Un, cik to cilvēku, kuri paliek ārpus šī statusa, bet tomēr turpina dzīvot denacionalizētajos namos, - vienkārši nav...

Es tomēr vēlētos izteikt pateicību Ekonomikas ministrijai, kura rūpīgi strādāja pie šī jautājuma, un tādēļ ir ieplānota trīs gadu budžeta ietvarā nauda ne tikai 2021. gadam, bet arī 2022. un 2023. gadam, kur ir pat lielāka summa, nekā ieplānota pirmajai kompensācijai... pirmās kompensācijas izmaksai. Proti, diviem gadiem - 2022. un 2023. gadam - paredzēti šim mērķim trīsarpus miljoni eiro... tieši ar domu: ja valsts kopā ar pašvaldībām varētu izstrādāt papildus sociālās aizsardzības mehānismus denacionalizēto namu īrniekiem, lai šiem cilvēkiem būtu iespēja reģistrēties, lai būtu iespēja izveidot papildu reģistrus šīs kompensācijas izmaksai...

Tāpēc, manuprāt, šis Jūlijas Stepaņenko priekšlikums ir atbalstāms, jo tas liks valdībai izstrādāt Ministru kabineta noteikumus un lūgt pašvaldībām veidot šo statistiku, apzināt šos cilvēkus, lai pēc tam, 2022. un 2023. gadā, šo kompensāciju varētu saņemt pēc iespējas liels... maksimāls denacionalizēto namu īrnieku skaits.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - deputātes Stepaņenko priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 27, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 11. - deputātes Karinas Sprūdes priekšlikums. Tas ir identisks jau noraidītajam 10. priekšlikumam.

Sēdes vadītāja. Nav balsojams.

G. Eglītis. Aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 81, pret - 2, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 11. novembrī izskatīja likumprojektu "Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā" un to sagatavoja otrajam lasījumam.

Kopumā saņemti pieci priekšlikumi.

1. - sociāldemokrātiskās partijas "Saskaņa"... frakcijas SASKAŅA priekšlikums. Kopumā priekšlikums paredz papildināt likumprojektu, nosakot to personu loku, kurām ir tiesības uz ģimenes valsts pabalstu, un izmaksājamā pabalsta apmēru, kā arī nosakot tā noteikšanas kārtību. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Labdien, augsti godātie deputāti! Jūs redzat konkrētu likumprojektu, kur parādās... ne metode, kā izrēķināt pabalstu... un kā izskatās viņu algoritms, lai varētu vieglāk realizēt pabalstu, jebkuru sociālo, bet... mēs redzam konkrētus ciparus.

Ziniet, dīvaini, bet iepriekšējos parlamentos Juridiskais birojs un juristi mums lūdza atteikties no konkrētiem cipariem, no konkrētiem eiro apmēriem, tāpēc ka likumdošanas procesā deputāti nevar precīzi saskaitīt un zināt, cik liels tas apmērs konkrētam pabalstam sociālajā sfērā būs nepieciešams... un cik reāli var deputāti pamatot tā apmēru. Tāpēc klasiskā variantā Juridiskais birojs lūdza mūs deleģēt to izpildvarai, lai ministri vai ierēdņi konkrētā situācijā var objektīvi izrēķināt šo apmēru.

Taču šogad pēc Satversmes tiesas sprieduma Ministru kabinets mainīja savu pozīciju un mēģina caur deputātiem integrēt likumdošanā pilnīgi citu, nu, juridiski nekorektu veidu, kā... kā izskatās sociālie pabalsti.

Jūs zināt, ka tad, kad parādījās šis likumprojekts Sociālo un darba lietu komisijā, mēs ilgi runājām, vai tas ir pareizi. Un tad izkristalizējās interesanta informācija, ka Labklājības ministrija savā pirmajā redakcijā piedāvāja deputātiem pilnīgi... ministriem pilnīgi citu piegājienu, kurš bija daudz tuvāks Saeimas Juridiskā biroja pozīcijai, gan tiem cilvēkiem, kuri konsultēja... ministrijas... pārstāvjiem no Satversmes tiesas... nu, juristi, kuri bija uzaicināti... ka labāk, ja... lai likumdevējs ieliktu likumā to formulu, kā izrēķināt konkrētu pabalsta apmēru. Un tā metode it kā būtu daudz tuvāk gan spriedumam, gan cilvēkiem, kuri strādā ar likumu. Nu, tas... galvenie - mūsu iedzīvotāji.

Ja šodien likumdevējs ieliek konkrētus ciparus, to vēlāk ļoti grūti būs pamatot, ja, pieņemsim, būs pieteikumi Satversmes tiesā. Tas ir pirmkārt. Otrkārt, tas nav objektīvi - deputātiem lemt par tādu konkrētu skaitli.

Tāpēc es piedāvāju jums atgriezties pie tās redakcijas, kura bija izstrādāta Labklājības ministrijā un kura bija saskaņota ar Saeimas Juridisko biroju, un kura vispār daudz labāk patika arī deputātiem no Sociālo un darba lietu komisijas, kuri lūdza Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju pārskatīt šo piegājienu un atgriezties pie vecās tradīcijas jeb vecās, labās prakses jurisprudencē - ka likumdevējs piedāvā metodiku, piedāvā procentus, piedāvā to izejas pozīciju, no kurienes ierēdņi vēlāk saskaitīs to pabalsta apmēru.

Un tāpēc mēs... es iesniedzu priekšlikumus, kuri skar konkrētu sociālo pabalstu... pabalstus, lai... atgriezties pie vairāk korektas, juridiski korektas redakcijas.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

R. Kozlovskis. Komisijas vārdā varu tikai atgādināt to, ka, jā, komisijā bija diezgan plašas debates par šo jautājumu - vai skaitļi vai procenti. Komisijā vairākums tomēr noraidīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 56, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 2. - sociāldemokrātiskās partijas "Saskaņa"... frakcijas SASKAŅA priekšlikums. Šis priekšlikums paredz papildināt to personu loku, kurām ir tiesības saņemt invaliditātes pabalstu. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - frakcijas SASKAŅA iesniegto... Es atvainojos, deputāti vēlas debatēt.

Bija pieprasīts arī balsojums, bet deputāti vēlas debatēt.

Vārds deputātam Andrejam Klementjevam.

A. Klementjevs (SASKAŅA).

Jā, paldies. Varbūt tas ir nevietā, tāpēc ka tas ir varbūt jautājums, kuru nevajadzēja pacelt budžeta skatīšanas laikā, bet... saprotiet, šodien gan masu mediji, gan sabiedriskās organizācijas ļoti daudz runā par mūžīgajiem bērniem. Tā ir ļoti smaga... smaga tēma. Un ļoti bieži izvairās par to runāt, tāpēc ka nav reāli šodien valstij piedāvāt normālu risinājumu šai problēmai.

Un tādēļ, lai tikai paceltu problēmu, es... varbūt man paveiksies un es savākšu šodien vairākumu par šo problēmu... atbalstīšanu... Runa ir par bērniem, kuriem ir vajadzīga īpaša kopšana. Kamēr viņi ir bērni ar īpašu kopšanu, invalīdi no bērnības, viņi saņem gan pabalstus, gan ļoti daudzas sociālās kaut kādas atlaides, sociālās garantijas katrā pašvaldībā. Valsts un pašvaldība mēģina šos bērnus atbalstīt. Bet tajā momentā, kad viņi kļūst pilngadīgi, gan ļoti daudzas pašvaldības, gan ļoti daudzas labdarības organizācijas... un arī valsts atsakās no kaut kāda... virs pensijas... atbalsta.

Tāpēc es piedāvāju šajā konkrētajā priekšlikumā, lai tos bērnus, kuriem ir piešķirts īpašs kopšanas pabalsts... viņiem ļoti smagi... ir I, II grupa... lai viņiem maksātu to īpašo kopšanas pabalstu, neskatoties uz to, ka viņi kļūst pieauguši.

Mums ir tādas situācijas... Un katru gadu viņi... ap 20-25... katru gadu tas loks paplašinās... kuri ir jau pieauguši cilvēki, vienalga, jūtas kā bērni. Un, kad valsts vairs nepalīdz viņiem pilnā apjomā, kad nav vairs šī īpašā kopšanas pabalsta, kuru piešķir bērniem, viņi atrodas ļoti smagā sociālā situācijā. Un valsts budžetā tas varbūt nav... nemaksā tik daudz, tas ir 200 tūkstoši gadā, ja mēs paņemsim visus bērnus, kuri pa pēdējiem pieciem gadiem kļuva pieauguši un kuri tik un tā atrodas invalīdu statusā... mēs iedosim šo pabalstu, viņiem turpinās maksāt... Tā summa būs aptuveni divi trīs miljoni. Es domāju, ka tā nav liela nauda, bet tā ir ļoti liela palīdzība tiem vecākiem, kuri rūpējas... turpinātu rūpēties par pieaugušiem cilvēkiem, kuri ir invalīdi no bērnības. Tas ir ļoti... Tas dos viņiem iespēju pieņemt to lēmumu, lai bērns paliek ģimenē, tas pieaugušais cilvēks, kurš, jūs saprotat, neizauga pilnīgi, viņš ir mūžīgi bērns... un viņu tad nenodotu institūcijās.

Tas ir cilvēciski, tas ir humāni. Tāpēc es lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu. Ja tas netiks atbalstīts, tad es mēģināšu ar saviem kolēģiem Sociālo un darba lietu komisijā šo tēmu pacelt. Tas ir vairāk civilizētas valsts solis, humānas valsts solis, nekā varbūt kaut kāds medicīniski pierādīts fakts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

R. Kozlovskis. Komisijas vārdā tikai varu atgādināt, ka šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 26, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 3. - frakcijas SASKAŅA priekšlikums. Tas paredz papildināt likumprojektu, nosakot, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu nosaka arī procentuālā apmērā no ienākumu mediānas, kā arī nosaka personu loku, kurām ir tiesības saņemt minēto pabalstu. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - frakcijas SASKAŅA priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 28, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 4. arī ir partijas "Saskaņa" frakcijas priekšlikums, kas paredz to, ka sociālā nodrošinājuma pabalsts tiek aprēķināts procentuāli no ienākumu mediānas. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav balsojams, jo netika atbalstīts 3.

R. Kozlovskis. Un 5. arī ir partijas "Saskaņa" frakcijas priekšlikums, kas paredz noteikt to, ka šo pabalstu (jau iepriekš minēto) arī aprēķina no ienākumu mediānas. Komisijā tas netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Nav arī balsojams.

R. Kozlovskis. Līdz ar to, kolēģi, ir izskatīti visi pieci priekšlikumi. Lūgums atbalstīt minēto likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82, pret - 1, atturas - nav. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone (NA).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja un sagatavoja izskatīšanai otrajā lasījumā likumprojektu "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"".

Kopumā otrajam lasījumam saņemti 46 priekšlikumi.

1. ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kurā ir precizēta tabakas aizstājējproduktu definīcija. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 2. - arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kurš izsaka precizētu ar nodokli apliekamo elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu un citu sastāvdaļu, kā saka, definīciju... kas un kā tiek aplikts ar nodokli. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 71, pret - 3, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 3. arī ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kas precizē $4.^2$ pantu "Ar nodokli apliekamie tabakas aizstājējprodukti", to vienkāršojot. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 80, pret un atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. Par 4. priekšlikumu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir saņēmusi iesniegumu no deputātiem Evitas Zālītes-Grosas, Gata Eglīša, Anitas Muižnieces, Normunda Žunnas un Reiņa Znotiņa. Viņi šo priekšlikumu atsauc.

Sēdes vadītāja. Tātad priekšlikums ir atsaukts.

I. Indriksone. 5. ir deputāta Valaiņa priekšlikums, kas komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 6. arī ir deputāta Valaiņa priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 7. ir deputātu grupas - Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Bergmaņa un Jalinskas - priekšlikums, kas paredz straujāk kāpināt akcīzi cigaretēm un mazāk kāpināt, pareizāk sakot, samazināt no sākotnējā piedāvājuma akcīzes nodokli karsējamai tabakai. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums patiesi paredz straujāku cigarešu akcīzes palielinājumu nekā Finanšu ministrijas un valdības sākotnējā piedāvājumā, un tas ir darīts ar mērķi nodrošināt lielākus ieņēmumus budžetā laikā, kad šie ieņēmumi ir ārkārtīgi svarīgi, piemēram, veselības nozares papildu finansēšanai - gan rindu mazināšanai, gan nepieciešamo medikamentu nodrošināšanai vai arī, protams, kādai citai jomai, ja mēs uzskatīsim par nepieciešamu.

Tad, kad plāno akcīzes nodokļa likmju pieaugumu, - tad ir vairāki faktori, kas jāņem vērā. Pirmais - tas kopumā atbilst principam pārnest nodokļu slogu no darbaspēka uz patēriņu. Un, ja ir iespēja samazināt darbaspēka nodokļa izmaksas, tādējādi gan vairāk naudas atstājot iedzīvotāju

maciņā, gan palielinot vietējo ražotāju konkurētspēju, tad attaisnojami ir arī akcīzes nodokļa palielinājumi.

Otrs faktors. Akcīzes nodoklis ir ar atturošu funkciju tādiem kaitīgiem produktiem kā alkohols un tabaka. Protams, ja mēs ar akcīzes palielinājumu varam atturēt iedzīvotājus no šo produktu iegādes un patēriņa, tas ir ļoti labs rezultāts, un tādā ziņā, protams, būtu vēlams iespējami augstu akcīzi ieviest. Bet tad, kad domā par to, cik augstu šo akcīzi ieviest un kāda ir tā augstākā iespējamā likme, arī ir vairāki faktori, kas jāņem vērā. Viens ir ēnu ekonomika un nelegālais tirgus - tas Latvijai, protams, ir viens no būtiskiem faktoriem, ņemot vērā mūsu salīdzinoši garo robežu ar valstīm, kur cigarešu cenu līmenis ir daudz zemāks. Ja akcīze būtu pārāk augsta, protams, ka tā būtu papildu motivācija kontrabandas un nelegālās tirdzniecības veicināšanai.

Otrs ir pārrobežu tirdzniecība - parasti, kad plāno akcīzes pieaugumu, tad arī ļoti rūpīgi skatāmies, ko dara kaimiņvalstis. Ja šīs akcīzes atšķirības ir pārāk lielas, tad notiek aktīva pārrobežu tirdzniecība ar tādiem sarežģītākiem, dārgākiem produktiem, jau arī internets ir būtisks faktors (cigarešu jomā mazāk, bet dārgāki produkti jau arī... kļūst pievilcīgs šis iegādes veids). Igaunija ir labs piemērs. Atceramies - viņu valdība arī strauji palielināja alkohola akcīzi tajā brīdī, kad bija nepieciešams finansējums mediķu atalgojumam, kā rezultātā nevis valsts budžets ieguva, bet zaudēja, nesasniedzot vēlamos ienākumus, jo Igaunijas iepriekšējie klienti, arī Somijas, un vietējie patērētāji sāka braukt uz Latvijas pierobežu iegādāties alkoholu šeit. Tāpēc, plānojot akcīzes nodokļa likmes, ir jāskatās, kas notiek kaimiņu valstīs.

Šobrīd, ņemot vērā to, ka šis finansējums ir nepieciešams, mūsu priekšlikums ir palielināt akcīzes nodokli tradicionāliem tabakas produktiem jeb cigaretēm par 10 procentiem, nevis par pieciem procentiem gadā, kā to piedāvā valdība. Un tas ir pamatots arī ar pētījumu. Es domāju, ka visiem deputātiem šis pētījums bija pastkastītē un bija iespēja iepazīties. To prezentēja mums arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, kur norādīja, ka šobrīd krīzes situācijā vēlamais pieauguma temps būtu 5-10 procenti. Pat 10 procentus ieviešot, nebūtu straujš ēnu ekonomikas pieaugums, un tos nepieciešamos līdzekļus valsts budžets sagādātu. Nu, pēc aplēsēm, tie varētu būt astoņi miljoni nākamgad, 17 - 2022. gadā un 27 - 2023. gadā.

Vienlaikus šajā priekšlikumā ir piesardzīgāks risinājums piedāvāts karsējamai tabakai tieši tā iemesla dēļ, ko es jau minēju, - lai karsējamās tabakas akcīzes nodoklis nebūtu lielāks kā kaimiņvalstīs. Nu, faktiski ir piedāvājums, ka pēc 2022. gada šo likmi paaugstinātu līdz... 2022. gadā šo likmi paaugstinātu līdz Lietuvas līmenim.

Jūs redzēsiet, ka vēlāk tabulā būs arī citi koalīcijas deputātu priekšlikumi, par kuriem bija asas diskusijas arī komisijas sēdē, ar pilnīgi pretēju pieeju - strauji palielināt akcīzes nodokli karsējamai tabakai pat par 190 procentiem, tādā veidā faktiski padarot pieejamākus tradicionālos cigarešu produktus, kas, pēc dažu ekspertu domām, ir pat kaitīgāki veselībai. Un, pēc finanšu ministra domām, šāds risinājums arī nenodrošinātu nepieciešamos finanšu ieņēmumus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Nu, te mēs laikam sākam debates par tabakas kariem, kā tos var nosaukt un par kuriem debates jau ir bijušas ļoti... diezgan, es pat teiktu, karstas arī Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Tā ka es paredzu, ka tās debates, visticamāk, būs salīdzinoši garas. Protams, ka tas arī ir atkarīgs no tā, vai citu priekšlikumu iesniedzēji būs gatavi pamatot savus priekšlikumus šeit, Saeimā.

Bet es gribētu sākt ar to... izklāstīt tādu kopējo ietvaru, kuru izmantojot mums vajadzētu skatīties uz to, kādus nodokļus mēs piemērojam tabakas produktiem.

Pirmais, pats svarīgākais, kolēģi, - mums vajag sākt no tā, ka šis akcīzes nodoklis tabakas produktiem ir tā saucamais grēka nodoklis. Mēs kā politikas veidotājs... vismaz mūsu mērķim vajadzētu būt noteikt līdzsvaru starp cilvēka brīvību, tai skaitā brīvību nodarīt sev, savai veselībai pāri, un to kaitējumu, ko cilvēks rada arī sabiedrībai. Tātad šeit mēs runājam, protams, par to, kādu kaitējumu tabakas produkta tiešais lietotājs nodara pats sev, jo, protams, no vienas puses, viņš ir brīvs, tā teikt, smēķēt un pīpēt, un izmantot, kas tur vēl... Bet jāņem vērā, ka mūsu veselības aprūpes sistēma ir publiska valsts sistēma pārsvarā, proti, jebkuram cilvēkam, apzināti nodarot kaitējumu savai veselībai, par viņa ārstēšanu jāmaksā ne tik ļoti viņam pašam, bet faktiski visiem nodokļu maksātājiem. Līdz ar to ir diezgan loģiski, ka tie, kas izvēlas, apzināti izvēlas, nodarīt sev, savai veselībai šādu kaitējumu, - nu, viņiem par to jāmaksā kāds lielāks nodoklis, lai kompensētu pārējiem sabiedrības locekļiem to, ka viņiem pēc tam vajadzēs maksāt par šā cilvēka ārstēšanu.

Otrais. Tad, kad cilvēks izmanto tabakas produktus, viņš rada kaitējumu arī apkārtējiem cilvēkiem. Te mēs, protams, runājam par tādiem produktiem, kas rada dūmus, kuri satur arī to pašu nikotīnu vai citas kaitīgas vielas. Protams, ka šeit mums jāvadās no tā, cik liels no konkrētā tabakas produkta (tur ir vairāki) ir šis nodarījums, šis kaitējums apkārtējiem cilvēkiem. Skaidrs, ka, jo lielāks... produktiem, kuriem ir lielāks tāds kaitējums, arī nepieciešams noteikt lielāku nodokli nekā citiem produktiem.

Un tad, kolēģi, otrs ļoti svarīgs apsvērums. Tas ir tas, ka mēs, nu, dzīvojam tādā valstī, kura, lai gan tās platība ir diezgan liela (mēs esam tādas divas Beļģijas), pēc savas formas ir salīdzinoši īpatnēja tādā ziņā, ka līdz tādām kaimiņvalstīm kā Igaunija un, pat vēl vairāk, Lietuva mums ir, nu, ļoti maza distance. Praktiski līdz Lietuvai, kā mēs zinām, mums ir kāda, nu, varbūt pat drusku vairāk nekā stunda - tiem, kas ir Rīgas iedzīvotāji. Līdz ar to šeit ir ļoti svarīgi ņemt vērā gan nelegālo, gan tādu puslegālo tirdzniecību. Proti, ja mēs nosakām akcīzes nodokli tādu, ka mūsu kāda produkta cena (vai tas ir tabakas produkts vai cits) krietni pārsniedz šā produkta cenu kaimiņvalstīs, it īpaši Lietuvā, līdz kurai, kā es jau teicu, ir vistuvāk, tad nu... vai nu, piemēram, no tās pašas Liepājas, no Jelgavas, no Rīgas... mums jāsaprot, ka tādā gadījumā, ja mēs nosakām to nodokļa likmi krietni augstāku nekā Lietuvā, tad budžeta ieņēmumos šo lielāko finansējumu savai veselības aprūpei saņems tieši Lietuvas, nevis Latvijas budžets. Tāpēc šeit mums jābūt īpaši uzmanīgiem.

Nu tad, kolēģi, ņemot visu šo vērā, protams, ka jautājums ir, vai mēs runājam par vienādi kaitīgiem tabakas produktiem vai tomēr tie ir dažādi.

Turpinājums sekos, kolēģi.

Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Es pievēršu kolēģu uzmanību tam, ka nodokļu celšanai un nodokļu priekšlikumiem - tiem jābūt sistēmiskiem un jābūt proporcionāliem gan attiecībā... ja mēs runājam par akcīzes nodokli cigaretēm vai alkoholam... ka tiem vajadzētu būt arī atbilstošiem, no vienas puses, atturot vai mēģinot atturēt cilvēkus no kaitīgās vielas izmantošanas un lietošanas, no otras puses, tiem vajadzētu būt arī budžetu papildinošiem.

Šis, 7., priekšlikums ir ļoti līdzsvarots, tas ir pārdomāts un attiecas, un balstās uz to analīzi, ko arī iesniedza attiecīgi Finanšu ministrija, ko iesniedza arī prezentācijā eksperti un Saukas kungs, un to, ko pateica Rīgas Tehniskās universitātes pētnieki, kad viņi veica izpēti par attiecīgiem produktiem, to izplatību, nelegālo tirgu un attiecīgo produktu lietošanu, kā arī uz norādītajiem riskiem, pieaugot vai samazinoties iespējamai kontrabandai.

Manuprāt, tieši šis priekšlikums gan nodrošina budžeta ieņēmumus, gan ir proporcionāls attiecībā uz tiem produktiem, kas ir vairāk kaitīgi veselībai vai var tikt uzskatīti par tādiem, jo par atsevišķiem produktiem vēl mēs nevaram runāt par pilnvērtīgiem pētījumiem, bet viennozīmīgi vairāki speciālisti jau norāda, ka pastāv atšķirības.

Un vēl viens moments. Šis priekšlikums līdzsvaroti nodrošina stabilus ienākumus valsts budžetā akcīzes nodokļa veidā no tabakas un no karsējamās tabakas.

Tāpēc es lūdzu atbalstīt tieši šo priekšlikumu, jo tas ir līdzsvarotāks, sistēmiskāks un atbilst arī finanšu ministra iesniegtajai anotācijai, datiem un analīzei par lietojumu un kontrabandas iespējamiem riskiem.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Indriksone. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Bergmaņa un Jalinskas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 24, pret - 59, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Godātie kolēģi! Ir laiks pārtraukumam.

Vēl deputātu klātbūtnes reģistrācija. Tā ir sekmīgi noslēgusies.

Pārtraukums līdz pulksten 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"".

Atbildīgās komisijas vārdā - deputāte Ilze Indriksone.

I. Indriksone. Turpinām ar 8. priekšlikumu, ko iesniedzis deputāts Valainis. Šis priekšlikums paredz mazliet straujāku akcīzes nodokļa kāpumu cigaretēm un daudz mazāku karsējamai tabakai nekā sākotnējais piedāvājums. Šis priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūguši balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - deputāta Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 13, pret - 47, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 9. - deputāta Dombrovska iesniegtais priekšlikums ir gandrīz identisks iepriekšējam, izņemot to, ka priekšlikums paredz mazliet lielāku minimālo akcīzes nodokļa likmi, summējot abas cigarešu akcīzes nodokļa likmes. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Turpinot jau iesākto tēmu, atgādināšu, ka mums vienīgais iemesls vēlēties vienādot akcīzes likmes gan tā saucamajai karsējamai tabakai (jaunajam tabakas produktam), gan tradicionālajām cigaretēm būtu tikai un vienīgi tad, ja tie divi produkti būtu vienādi kaitīgi - pie tam vienādi kaitīgi gan tiešajam lietotājam, viņa veselībai, gan apkārtējiem cilvēkiem dūmu rezultātā. Tātad gadījumā, ja karsējamā tabaka ir mazāk kaitīgs produkts, tad noteikt vai mēģināt noteikt vienādas akcīzes nodokļa likmes vai uzstādīt šo par politikas mērķi, kā to šobrīd dara alternatīvā priekšlikuma iesniedzēji, būtu liela kļūda, jo tas, kas tad notiktu, ir tas, ka būtu aizkavēta vai pat novērsta lietotāju... cilvēku pāreja no vairāk kaitīga tabakas produkta uz mazāk kaitīgu tabakas produktu. Un gadījumā, ja šī karsējamā tabaka ir mazāk kaitīgs produkts gan tiešajiem lietotājiem, gan apkārtējiem cilvēkiem, tad tas, ko panāks alternatīvā priekšlikuma iesniedzēji - deputātu grupa no koalīcijas -, būs tas, ka tiks nodarīts gan lielāks kaitējums šo cilvēku veselībai un arī apkārtējo cilvēku veselībai, gan tiks radīti lielāki zaudējumi valsts budžetam vidējā termiņā un ilgtermiņā, tāpēc ka tieši no valsts budžeta vajadzēs segt visu šo cilvēku ārstēšanas izmaksas, tai skaitā onkoloģijā.

Tāpēc jautājums, kolēģi, ir - kurš no šiem produktiem ir vairāk, kurš mazāk kaitīgs? Šeit ir diezgan interesanti, ka priekšlikuma iesniedzējiem par šo nebija faktiski ne jausmas, priekšlikuma iesniedzēji nespēja Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē kaut kā vismaz sakarīgi operēt ar faktiem un pētījumu rezultātiem par to, kurš no šiem produktiem ir mazāk, kurš vairāk kaitīgs.

Tas, kas bija interesanti, kolēģi, ir - kad mēs uzprasījām Veselības ministrijas viedokli, tad veselības ministre atbildēja, ka... vismaz Veselības ministrijas pārstāve atbildēja, ka viņiem nav zināmi nekādi pētījumi par to, vai karsējamā tabaka varētu būt mazāk kaitīga.

Šādā situācijā, kolēģi, nācās arī pašiem konsultēties ar vismaz divām organizācijām. Viena ir Pasaules Veselības organizācija. Pasaules Veselības organizācija norāda: lai gan uz doto brīdi nav pietiekamu (un es uzsvēršu - pietiekamu!) pierādījumu tam, ka karsējamā tabaka varētu būt mazāk kaitīga nekā tradicionālās cigaretes, tomēr ir vairāki pētījumi - gan tie, ko sponsorē pati tabakas industrija, gan arī daži neatkarīgi pētījumi -, kas rāda, ka tiešām ir (es citēju) "nozīmīgi samazināts" tā saucamā *exposure* (ietekme, ekspozīcija) kaitīgām un potenciāli kaitīgām vielām, salīdzinot ar standarta cigaretēm. Tas, kolēģi, ir viens.

Otrais. Tikai šā gada 7. jūlijā ASV regulators *Food and Drug Administration* deva atļauju tirgot un reklamēt karsējamo tabaku, precīzāk, *IQOS tobacco*, kā tā saucamo *reduced exposure*, tas ir, kā mazāk kaitīgu produktu. Protams, ka tas tika izdarīts, balstoties uz pieejamiem (tai skaitā ne tikai nozares sponsorētiem, bet arī neatkarīgiem) pētījumiem.

Tāpēc mūsu priekšlikuma būtība, kolēģi, ir galvenokārt pacelt nodokli tradicionālām cigaretēm, tai skaitā arī karsējamai tabakai, bet, lai tā būtu viena... es, kolēģi, turpināšu savas runas otrajā daļā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi, kāpēc es lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu? Tāpēc... arī kontekstā ar to informāciju un informatīvo fonu, un analītiskajiem materiāliem, ko iepriekšējā periodā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputātiem iesniedza vairāki eksperti un arī vairāki uzņēmumu lobiji... Un te jāpievērš uzmanība... gan pārējo kolēģu, gan arī pārējo deputātu, kas nedarbojas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, - visticamāk, ka viņi arī ir saņēmuši ārvalstu uzņēmuma *Japan Tobacco International* pārstāvniecības attiecīgas reklāmas vai, kā to var nosaukt, infografikas, kurās tas ļoti skaisti atspoguļoja un arī attiecīgi aprakstīja, kādas tieši likmes kādu produktu klāstam nepieciešams paaugstināt.

Šī ārvalstu uzņēmuma rīcība, informējot par iespējām celt nodokļus tieši vienam produktam, izraisīja lielu interesi vismaz no manas puses. Un, analizējot gan viņu prezentācijas, gan arī turpmāko priekšlikumu, ko citi kolēģi iesniedza, es esmu konstatējusi ne pietiekami korektu vai pietiekami objektīvu piedāvājumu attiecīgi grozīt akcīzes nodokļu likmes akcīzes precēm.

Viena būtiska lieta, kurai arī būtu jāpievēršas, lemjot, kādā apmērā, kādiem produktiem un kādā veidā celt nodokļu likmi, - ir svarīga tā pieredze un tie aprēķini, ko veica Finanšu ministrija, kā arī tā informācija, kas ir blakus kaimiņos. Tātad tas, kas konstatējams, piemēram, infografikā, ir par Lietuvu, jo, piemēram, ir attiecīgi atsauce, ka Lietuva plāno celt likmi karsējamai tabakai. Izrādās, ka ne - Lietuva neplāno celt likmes karsējamai tabakai.

Un vēl viena lieta ir - attiecīgi kā var iekasēt kādas summas. Saskaņā ar Finanšu ministrijas aprēķiniem, papildus ceļot, var iekasēt četrus miljonus, bet *Japan Tobacco International* nosauca septiņus miljonus. Vienlaicīgi Finanšu ministrija, reflektējot uz diskusijām un apspriedi, un pats finanšu ministrs publiskajā telpā ir pateicis, ka, visticamāk, no papildu likmēm, tik krasi paceļot vienam produktam, nekādi papildu ienākumi budžetā nebūs. Un vairāk tās normas... arī attiecīgās, uz kurām pēc tam atsaucās kolēģi, nosakot, ka ir iekasēti papildu nodokļos... tiek nodrošināti onkoloģiskie izmeklējumi... tad formulējumā ir pateikts tikai - iespējams, ka Finanšu ministrija nodrošinās papildu finansējumu.

Tāpēc rodas jautājums - vai un cik objektīvi ir piedāvātie grozījumi? Un, manuprāt, šis priekšlikums ir objektīvāks un līdzsvarotāks, nodrošinot patiešām līdzsvarotu un korektu budžeta ienākumu papildināšanu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Augsti godātie kolēģi! Turpinot manis teikto, es jūs aicinu padomāt galvenokārt par sekojošu lietu - uz doto brīdi visu pētījumu apjoms drīzāk norāda uz to, ka tā saucamā karsējamā tabaka ir mazāk kaitīga nekā tradicionālā tabaka. Pagaidām tas pierādījumu apjoms nav pietiekams Pasaules Veselības organizācijai, bet tas jau kļūst vairāk pietiekams Amerikas regulatoram.

Līdz ar to, visdrīzāk... visdrīzāk, tas, protams, nav simtprocentīgi droši, bet tas, kas notiks, ir tas, ka kaut kādā brīdī šis pētījumu apjoms kļūs pietiekams, lai arī Pasaules Veselības organizācija (un tā tas nonāktu arī, iespējams, līdz Latvijas Veselības ministrijai) tomēr secinātu, ka karsējamā tabaka ir mazāk kaitīga.

Gadījumā ja jūs neatbalstīsiet manu priekšlikumu, bet atbalstīsiet savu koalīcijas kolēģu priekšlikumu, tad tas, ko jūs izdarīsiet, - jūs traucēsiet, aizkavēsiet, novērsīsiet pāreju no vairāk kaitīga tabakas produkta uz mazāk kaitīgu. Un par to, kolēģi, jums būs jānes politiska atbildība, jo, visticamāk, liela daļa no jums no šīs valsts nekur nepazudīs, un tas ir laika jautājums (tas varētu prasīt gadu, divus, piecus gadus), bet mēs atgriezīsimies pie šā jautājuma.

Tāpēc mana priekšlikuma būtība ir pacelt nodokli gan karsējamai tabakai, gan tradicionālai tabakai, cigaretēm. To izdarīt samērīgi, lai karsējamai tabakai šis nodoklis būtu Igaunijas līmenī, drusku mazāks nekā Lietuvā. Tas dos gan optimālus ienākumus budžeta ieņēmumos no akcīzes nodokļa, gan arī veicinās pāreju uz to, kas ir, visticamāk, mazāk kaitīgs tabakas produkts.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Jā, kolēģi, es arī aicināšu atbalstīt šo priekšlikumu, jo tas pēc koncepcijas ir līdzīgs iepriekšējam, jau diskutētajam, priekšlikumam, kuru bija sagatavojusi ZZS deputātu grupa ar domu straujāk celt akcīzes nodokli tradicionālajai tabakai un ne tik strauji - karsējamai tabakai.

Patiešām ir tā, kā Vjačeslavs Dombrovskis, kolēģi, saka - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā bija īpatnēja tā diskusija, ka neviens nespēja skaidri argumentēt, kura no šīm produktu grupām ir kaitīga... kaitīgāka un mazāk kaitīga. Veselības ministrija arī diezgan nepārliecinoši mēģināja argumentēt, ka par jaunajiem produktiem vēl nav pietiekami daudz pētījumu un nevar novērtēt to ietekmi gan uz paša smēķētāja, gan arī uz apkārtējo cilvēku veselību, ko varbūt arī daļēji varētu saprast. Bet ir vēl viens arguments, kas ir jāņem vērā, kā es jau minēju, - ne tikai veselības aspekts, bet tas, vai likmju pieaudzēšana nepalielinās ēnu ekonomiku vai pārrobežu tirdzniecību. Ja tiks atbalstīts koalīcijas deputātu priekšlikums, kas ir pilnīgi pretējs: mazāks akcīzes pieaugums tradicionālajai tabakai, bet ļoti straujš (kā es teicu, pat par 190 procentiem) pieaugums karsējamai tabakai, tad mūsu akcīzes likmes šajā produktu grupā būs visaugstākās Baltijā. Nu, jau nākamgad Latvijā tie būtu 160 eiro uz kilogramu, Lietuvā - 113,2, Igaunijā - 97,1. Un tas būtu arī visaugstākais karsējamās tabakas akcīzes nodoklis visā Eiropas Savienībā, ja vērtē nodokļa proporcionalitāti pret cigarešu akcīzes nodokli, jo tās nav vienādas produktu grupas, bet salīdzināmas, ņemot vērā, ka patērētājs var izvēlēties vienu vai otru atkarībā no cenas. Un arī pati Finanšu ministrija ir norādījusi, ka šāds akcīzes nodokļa pieaugums noteikti veicinās pārrobežu nelegālo tirdzniecību. Nu, un tā rezultātā, visticamāk, arī nebūs plānoto nodokļu ieņēmumu. Ne velti, kolēģi, jūs tālāk budžeta likumā redzēsiet, ka ir atruna, ka šos līdzekļus no akcīzes nodokļa ieņēmumiem varēs novirzīt onkoloģijas pakalpojumu finansēšanai tikai tad, ja šī prognoze izpildīsies. Un to ne velti dara Finanšu ministrija, tāds risinājums tiek piedāvāts tajos gadījumos, kad ir nopietnas šaubas par plānoto ieguvumu un ieņēmumiem. Parasti, ja nebūtu ārkārtīgi lielu šaubu, tad šādas atrunas jūs neredzētu, būtu automātiski ieplānoti lielāki budžeta ieņēmumi, būtu pateikts paldies koalīcijas deputātiem par labu ideju un tiktu finansēti pasākumi, kas ir svarīgi. Šoreiz arī Finanšu ministrijai par šo gaidāmo efektu ir lielas šaubas.

Tā ka es arī aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, atturoties no kolēģu, koalīcijas deputātu, koncepcijas, kas patiešām izskatās, ka lielā mērā tomēr arī lobē vienas tabakas kompānijas

intereses, lai joprojām paliktu pieejami lēto kategoriju produkti, cigaretes, attiecīgi sadārdzinot jauno produktu izmaksas.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Indriksone. Komisijas vārdā šis priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - deputāta Dombrovska iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 22, pret - 54, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 10. ir deputātu grupas - Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas - priekšlikums. Šis ir viens priekšlikums no priekšlikumu grupas, kas paredz cigāriem un cigarillām... par 1000 cigāriem vai cigarillām paaugstināt akcīzes nodokli straujāk nekā sākotnējā piedāvājumā. Ja tur bija septiņi procenti, tad šis priekšlikums paredz 10 procentu kāpumu akcīzes nodoklim šai grupai. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Ilzei Indriksonei.

I. Indriksone (NA).

Šis priekšlikums, kas kopā ar priekšlikumu grupu paredz straujāk kāpināt akcīzes nodokli gan parastajām cigaretēm, gan cigāriem un cigarillām, gan arī karsējamai tabakai un, mazliet mainot uzsvaru, lielāku nodokli uzlikt tieši lētajām cigaretēm, mazliet atslogojot no nodokļa dārgāko cigarešu galu, ja tā var izteikties, tika sagatavots, vērtējot ļoti dažādas iespējas un... vērtējot akcīzes nodokļa paaugstināšanas iespējas visās kategorijās un ņemot vērā arī šos, varētu teikt, pētījumu datus.

Piedāvājums celt cigaretēm akcīzes nodokli par sešiem procentiem katru gadu, salīdzinot ar sākotnējo piedāvājumu, kas ir pieci procenti, ir pat lielāks nekā iepriekš pēdējos divos skatītajos priekšlikumos, kur tas bija piedāvāts zemāks. Tas dod pozitīvu pienesumu budžetam.

Mēs, protams, vērtējām arī iespējamu akcīzes nodokļa kāpumu cigaretēm par 10 procentiem, ko Veselības ministrija būtu ļoti aizstāvējusi un atbalstījusi, taču tas... šis priekšlikums pēc Finanšu ministrijas aprēķiniem radītu 3,8 miljonu lielu negatīvu fiskālu ietekmi. Šī iemesla dēļ tas nebūtu atbalstāms, jo, protams, katram priekšlikumam ir vairākas ietekmes un vairāki mērķi, ko mēs ar to gribam sasniegt.

Mēs šo priekšlikumu gatavojām, primāri meklējot papildu resursus tieši onkoloģijas nozarei, jo ne velti šobrīd arī Eiropas Komisija ir izsludinājusi, ka vēža pandēmija nav mazāk svarīga par kovida pandēmiju. Vēža pandēmija visā Eiropā katru gadu paņem daudzu cilvēku dzīvību, un tā ir prioritāte šobrīd visā Eiropā. Un, skatoties uz to, ka šīgada budžetā liels pieaugums ir mediķu atalgojumam un citiem jautājumiem, citām lietām, tieši onkoloģijas nozarei, tieša atbalsta papildu medikamentiem vai diagnostikai, vai skrīningam nav, mēs vērtējām visas iespējas, kur šo papildu finansējumu iegūt.

Kā pirmā un piedāvājumā būtiskākā daļa bija - vērtējām tieši akcīzes nodokļa kāpumu parastajām cigaretēm, bet, saprotot, ka lielāks kāpums radīs arī negatīvu fiskālo ietekmi, meklējām iespējas un skatījāmies, kā patērētāju uzvedību ietekmē šīs, varētu teikt, nozares izvēles. Skatoties uz

karsējamās tabakas apjomu un tā pieaugumu deviņos mēnešos 2019. gadā pret šī gada deviņiem mēnešiem, pieaugums tirdzniecībā ir vairāk nekā 2,3 reizes, tātad šī tirgus daļa ir dubultojusies. Lietuvā karsējamās tabakas tirgus daļa šobrīd jau ir 20 procenti, Latvijā tā ir nepilni 10 procenti, bet tā arī turpina strauji kāpt. Un šajā brīdī, skatoties, kā cilvēki izvēlas šo produktu, mēs arī vērtējām to, ka ļoti agresīva, varētu teikt, ienākšana tirgū nodrošina ne tikai to, ka varbūt parastie smēķētāji, ja tā var teikt, parastās cigaretes nomaina pret karsējamo tabaku, bet vēl liela, liela daļa jauno smēķētāju rodas tieši, pamēģinot šo karsējamās tabakas produktu. Un Pasaules Veselības organizācija uzsvērusi vairākkārt, ka nav pierādījumu, ka šī karsējamā tabaka būtu mazāk kaitīga par tradicionālo tabaku.

Kam mēs vēlamies novirzīt šo papildus iegūto finansējumu? Pēc Finanšu ministrijas aprēķiniem, pirmajā... nākamajā, 2021., gadā tie būtu 3,6 miljoni, no kuriem puse tiktu novirzīta uzreiz un otra puse - pēc iekasēšanas rezultātiem... primāri tas būtu skrīnings un diagnostikas uzlabošana... un tieši prostatas vēža skrīningam par valsts naudu un šķidrumu citoloģijas diagnostikas metodei dzemdes kakla vēzim. Nākamā sadaļa ir ļoti, ļoti svarīga - biomarķieru testu nodrošināšana par valsts finansējumu, jo tas nodrošinātu tālāk jau daudz veiksmīgāku un tieši personalizētu ārstēšanu katram pacientam pēc viņa audzēja veida.

Un prioritāte ir arī efektīvu un inovatīvu medikamentu iekļaušana kompensējamo zāļu sarakstā, kam papildu līdzekļi bija nepieciešami visus iepriekšējos gadus, un šobrīd, ja tā varētu teikt, apmēram 30 miljonu šai sadaļai trūkst, kas bija paredzēts onkoplānā, bet ko nav izdevies īstenot. Kāpēc tā? Varētu teikt, ir tāda ļoti, ļoti liela prioritāte, un šie visi priekšlikumi to varbūt veicinās, tas būs mazs, mazs solītis, pirmais solītis, bet mēs ceram, ka tālāk arī turpināsim un izdosies to nodrošināt jau pilnā apmērā - visas šīs vajadzības.

Aicinu atbalstīt šo un visus nākamos šīs deputātu grupas priekšlikumus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ilmāram Dūrītim.

I. Dūrītis (AP!).

Labdien! Labdien, ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Augsti godātie deputāti! Indriksones kundze jau diezgan detalizēti izklāstīja šo priekšlikumu, mūsu sagatavoto priekšlikumu, būtību.

Es tikai gribēju varbūt vēl uzsvērt dažus faktus un tādus jautājumus, kas varbūt nav izskanējuši un kas zināmā mērā... kuriem arī pieskaras kolēģi no opozīcijas, runājot par saviem... motivējot balsot par saviem priekšlikumiem.

Atcerēsimies, ka akcīzes nodokļa galvenā būtība jau ir tomēr padarīt preci jeb šo kaitīgo produktu dārgāku un mazāk pieejamu. Ja mēs paskatāmies uz datiem no *OECD* valstīm, tad, piemēram, iedzīvotāju grupā virs 15 gadu vecuma Latvijā 24 procenti... 24,1 procents katru dienu smēķē. Tas ir viens no augstākajiem, starp citu, rādītājiem. Tas nav pats augstākais, jo pats augstākais starp *OECD* valstīm ir 28,5 procenti, bet zemākais ir tikai 11,9 procenti. Tā ka smēķēšana, nenoliegsim, ir problēma, kas rada - un neapšaubāmi rada! - ļoti lielu ietekmi uz cilvēka un sabiedrības veselību un līdz ar to arī rada ļoti lielu ietekmi veselības... uz veselības budžetu, jo šīs daudzās slimības, ne tikai onkoloģiskās, ko izraisa smēķēšana un šie kaitīgie ieradumi, neapšaubāmi, protams, ir jāārstē, un tam valsts tērē lielu naudu.

Jā, es gribu tiešām teikt, ka šis ir kompromisa priekšlikums, jo Veselības ministrijai sākotnējā, teiksim, ideja bija veikt nopietnāku akcīzes nodokļa pielikumu gan cigaretēm, gan karsējamai tabakai jeb šiem nosacīti jaunajiem produktiem, taču mēs arī saprotam Finanšu ministrijas bažas

par to, ka tiešām, nu, šī iekasējamība varētu pazemināties, palielinot ļoti intensīvi akcīzes nodokli, tieši kontrabandas dēļ.

Bet gribu oponēt varbūt un tomēr uzsvērt jautājumu, kas tika izcelts no dažiem debatētājiem par šiem jaunajiem un it kā - it kā! (es uzsveru) - mazāk kaitīgajiem produktiem. Nu, arī Dombrovska kungs jau savās debatēs teica, ka ir tikai daži neatkarīgi pētījumi par to, ka, iespējams, karsējamā tabaka ir mazāk kaitīga, bet ir tikai daži neatkarīgi pētījumi... Mums nav pārliecinošu pierādījumu, kā arī Veselības ministrijas speciālisti Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā teica, ka šie produkti būtu mazāk kaitīgi. Tas ir viens.

Otrs. Ja mēs paskatāmies uz to, kādu īpatsvaru nodokļu slogs jeb akcīzes nodoklis rada produkta gala jeb mazumtirdzniecības cenā, tad mēs redzam, ka tiešām šie karsējamās tabakas produkti ir daudz, daudz, daudz mazāk akcizēti, un, kā mēs zinām un dzirdējām, to tirdzniecības apjomi pieaug ar katru gadu.

Tātad faktiski šeit būtu tikai loģiski, ka arī lielāka akcīzes nodokļa īpatsvars, līdzīgi kā tas ir cigaretēm, parādītos šajos jaunmodīgajos smēķēšanas produktos, uz kuriem, neapšaubāmi, pašreiz tabakas industrija, kas tos rada vienu pēc otra un ļoti ātrā tempā, gūst krietni lielāku peļņu, jo tur ir krietni mazāks nodokļu slogs. Un, protams, ir saprotamas šādas tabakas industrijas bažas par to. Tas ir saprotami, bet es nepiekrītu Švecovas kundzei, kura teica, ka mums vajadzētu vienkārši ieklausīties kādu tabakas industrijas lielo magnātu teiktajā un palielināt šīs nodokļu likmes tā, kā tieši viņi mums iesaka. Nē, mums ir sava valsts akcīzes nodokļu politika, kura ir jārealizē.

Un tādēļ, es domāju, te nav nekāds sakars un runa par vienas vai otras produktu grupas lobēšanu, šeit ir jautājums, ka mēs šo akcīzi normāli ik gadu paaugstinām, kā to arī iesaka Pasaules Veselības organizācija.

Līdz ar to es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Inesei Voikai.

I. Voika (AP!).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi! Diskusijas par tabakas akcīzi spilgtāk nekā citi priekšlikumi šajā valsts budžeta apspriešanā un izskatīšanā parāda lobēšanas atklātības likuma nepieciešamību Latvijā. Cilvēkiem ir jāzina, kādas intereses ir ietekmējušas viena vai otra priekšlikuma iesniegšanu.

Ar kolēģiem darba grupā esam sākuši darbu pie interešu aizstāvības atklātības likumprojekta, un tieši šajā sakarā man iznāca saruna... mani uzrunāja tabakas ražotāju firmu pārstāvji, lai lūgtu atbalstu nesākt karu akcīzes jautājumā par lielāku vai mazāku akcīzi cigaretēm vai karsējamai tabakai, nu, kas tieši šobrīd... arī šobrīd notiek, jo vienam ražotājam nav šo alternatīvo produktu, otram ir. Un pārstāvju teiktais bija: mēs jau varam karot, bet varbūt ir iespējami arī kādi pārskatāmāki procesi, kur var vienoties.

Un pie šādiem priekšlikumiem būtu jāzina, kas tos ir ietekmējuši. Tas nav nekas slēpjams un nebūtu automātiski nosodāms, jo labs deputāts ir aktīvs, taču jābūt ir arī atklātam. Būtu jāzina, ka priekšlikumu iesniedzēji un debatētāji savas zināšanas par tabakas kaitīgumu smēlušies no konkrētiem tabakas ražotājiem. Tā es dzirdēju gandrīz no dažu deputātu mutēm nupat... pirms

tam, jo runāja līdzīgi kā šie lobisti, kas mani uzrunāja. Jo tagad mums jābrīnās, kā Viktors Valainis un Vjačeslavs Dombrovskis izskaitļojuši vienādus priekšlikumus. Un to vēl varētu saprast, bet tas, ka viņiem sanāk identiski skaitļi un pat cipari aiz komata, liek uzdot jautājumus par šo priekšlikumu patieso izcelsmi.

Pēc deputātu grupas priekšlikumiem, ko mēs šobrīd izskatām, būs arī jautājums par nodokli elektroniskajās cigaretēs izmantojamiem šķidrumiem vai elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām. Un tur pat veseli trīs deputāti ir nosapņojuši vienādu likmi.

Paldies Švecovas kundzei, kura savā runā atsaucās uz tabakas ražotāju prezentāciju, kuru īstenībā ir dzirdējuši ļoti daudzi Saeimas deputāti.

Tāpēc es arī jautāju šī priekšlikuma sagatavotājiem kolēģiem: uz kādiem aprēķiniem tas balstās un ar ko notikušas konsultācijas, jo parādījās TV sižets, kas paģērēja, ka deputāti darbojas kādu tabakas ražotāju interesēs.

Un kolēģis Dūrītis kā Veselības ministrijas parlamentārais sekretārs, kā jau iepriekš nupat runāja, apliecināja, ka priekšlikums ir balstīts tikai un vienīgi sadarbībā ar Veselības ministriju un Pasaules Veselības organizācijas rekomendācijās, kas iesaka tabakai un citiem produktiem celt 10 procentus katru gadu.

Kolēģi ir iedziļinājušies un panākuši sadarbību vairāku frakciju jomā, un arī ņēmuši vērā ēnu ekonomikas palielināšanās riskus, tāpēc šis kāpums nav tik straujš, kā iesaka PVO.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo un nākamos deputātu priekšlikumus un ceru, ka pēc grozījumiem Kārtības rullī un jauna interešu pārstāvniecības likuma debates un priekšlikumu iesniegšana Saeimā būs daudz atklātāka par to, kādas intereses aiz kā stāv.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vitālijam Orlovam. *(Pauze.)*

Mēs jūs nedzirdam, Orlova kungs!... Nedzirdam jūs!... Nedzirdam joprojām!... Nedzirdam!... Joprojām nedzirdam!

V. Orlovs (SASKAŅA).

Tagad ir?

Sēdes vadītāja. Ir dzirdams, jā, ir dzirdams.

V. Orlovs. Cienījamie kolēģi! Sociālo un darba lietu komisijas deputāti vienmēr atbalsta jebkuru palielinājumu veselības jomā, bet, noklausoties referentu, cienījamo Indriksones kundzi, es biju pārsteigts, ka viņa jau paziņoja, uz kurieni būs novirzīta nauda, kura būs saņemta no akcīzes nodokļa.

Pirmkārt. Apspriežot budžetu, mēs nekad nedzirdējām no Veselības ministrijas to, ka viņi lūdz, lai tādām... uz tādiem jauniem izmeklējumiem vai skrīningu bija sameklēta nauda. Un, dzirdot to, ka kaut kādiem jauniem, inovatīviem, preparātiem būs arī novirzīts šis finansējums, man uzreiz ir jautājums: varbūt Indriksones kundze var nosaukt medikamentu nosaukumus, ražotājus, kuri... ļoti nepieciešama.

Un, runājot par onkoloģiju, es gribu jums pateikt to, ka pirmajā vietā no mirstības... ir kardioloģija, nevis onkoloģija. Un, protams, mēs kā deputāti mediķiem atbalstīsim jebkuru palielinājumu, bet mēs vienmēr bijām par to, lai atrastā nauda būtu nodota Veselības ministrijai, Nacionālajam veselības dienestam, kurš pats, domājot par saviem prioritārajiem pasākumiem, atradīs ceļu, kur viņu tērēt. Lūdzu, Indriksones kundze, atbildiet par programmām un par tiem varbūt jau zināmajiem medikamentiem, kuri būs pielietojami... iekļauti kompensējamo zāļu sarakstā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien! Paldies. Nu, godātie kolēģi, šeit es saprotu: pozīcijas deputāti, kas runā, tagad sadalās divās grupās. Viena grupa, es domāju, ļoti precīzi zina, ko un kāpēc viņi dara, otra grupa, iespējams, ir drusku naiva, kas liecina par viņu izteikumiem par lobismu un tā tālāk.

Vēlreiz, kolēģi: centrālais jautājums šeit ir, kurš produkts ir vairāk vai mazāk kaitīgs. Tas ir galvenais. Ja mēs pieņemam to, ka cilvēki, kas vēlas kaut kādu iemeslu dēļ smēķēt, to dara tā vai tā, tad sabiedrības interesēs ir, lai viņi to darītu ar mazāk kaitīgu gan viņiem, gan pārējai sabiedrībai produktu. Es ceru, ka par to vajadzētu būt kaut kādai pilnai skaidrībai. Šeit neviens tam nav iebildis. Tad iesniedzējs slēpjas aiz diviem apgalvojumiem.

Viens apgalvojums - gribam pacelt nodokli kaitīgam produktam. Otrais apgalvojums - mēs papildu līdzekļus novirzīsim onkoloģijai. Gan pirmais, gan otrais apgalvojums ir stipri maldinošs.

Pirmais. Vēlreiz. Runa ir par to, vai tirgū paliks vairāk vai mazāk kaitīgs produkts. Ja tradicionālās cigaretes ir vairāk kaitīgs produkts (un pieejami pētījumi tieši uz to norāda), tad tas, ko viņi panāks, ir tas, ka tirgū paliks vairāk kaitīgs produkts un viņi kaitēs... Tā kā Indriksones kundze sūdzējās par to, ka šis, iespējams, mazāk kaitīgais produkts pārāk strauji izplatās - kāda traģēdija! -, tad laikam, pēc Indriksones kundzes viedokļa... labāk lai cilvēki sevi indē ar cigaretēm, ar, visticamāk, vairāk kaitīgu produktu. Šeit Dūrīša kungs, manuprāt, drusku nesaprot to, kā tiek izdarīti secinājumi, balstoties uz pētījumiem. Viņš, iespējams, domā, ka, lūk, šis ir tas laukums jomā, kura ir izpētīta "no un līdz" un tur īpaši vairs nav, ko pētīt, nekādu īpašu jaunu secinājumu nebūs. Nē, šī ir jauna joma, Dūrīša kungs. Šeit runa ir par to, ka pagaidām pētījumu apjoms ir nepietiekams. Bet tas, uz ko tas viss norāda vēlreiz un vēlreiz: Amerikas *FDA* vienkārši tā šādu secinājumu neizdarīs, vienkārši nedos zaļo gaismu tam, lai karsējamās tabakas izstrādātājs varētu reklamēties kā *low exposure* - ka tas ir mazāk kaitīgs. Tā tas vienkārši nenotiks.

Tāpēc pētījumu pagaidām nepietiek, bet redzēsim, kas notiks pēc gada vai pēc diviem gadiem... vai kā. Mums pagaidām ir vienkārši nepietiekams... Nevajag jaukt nepietiekamu ar to, ka šādu pierādījumu nav. Tāpēc visinteresantākais, protams, ir par lobismu. Un šeit es domāju, ka kolēģi... ka daži kolēģi, kas runājuši, vienkārši neredz - neredz! - visu laukumu un neredz visu bildi. Tāpēc skaidroju: kad es izdaru savus secinājumus, es iepazīstos ar visu pušu argumentiem... argumentāciju un to rūpīgi izvērtēju, cenšoties saprast, kurš piedāvātais risinājums ir sabiedrības interesēs.

Tātad tirgū, kolēģi, tas, kas ir īpaši aizdomīgi, skatoties uz iesniedzēju priekšlikumu... tirgū ir pa lielam divi spēlētāji. Vienam spēlētājam ir abi produkti - gan tradicionālās cigaretes, gan karsējamā tabaka, bet otram spēlētājam ir tikai viens produkts - tradicionālās cigaretes. Un, protams, mainot tā saucamās relatīvās cenas, ja karsējamā tabaka... ja starpība cenai ir mazāka, tas, protams, ir ieguvums vienam konkrētajam spēlētājam. Un, Voikas kundze... un tā tālāk... jūs laikam nezināt, bet šis priekšlikums, par kuru jūs runājat, ir diezgan... nu pat ne diezgan, tas nav

varbūt diezgan... ir vienkārši identisks tam priekšlikumam, ko iesniedz, lobē... iesniedza viens konkrēts ražotājs, kurš no tā gūs peļņu. Es ceru, ka tā vienkārši ir nezināšana.

Es turpināšu vēlāk.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ilzei Indriksonei otro reizi.

I. Indriksone (NA).

Īsumā. Vēlos norādīt, ka mēs sazinājāmies ar Veselības ministriju, lūdzām tieši iesniegt viņu, varētu teikt, vajadzības, ko viņi noteikti bija budžetā plānojuši, bet kas budžeta ierobežoto iespēju dēļ nebija pieejamas. Un es saņēmu atbildi no Veselības ministrijas uz vairākām lapām un tabulā konkrēti norādītiem viņu plānotajiem pasākumiem. Veselības ministrijas izvirzītie prioritārie virzieni onkoloģijas jomas attīstībai, kur bija iekšā gan... jauno, inovatīvo, zāļu iekļaušanai un kompensāciju paplašināšanai, inovatīvo terapiju turpināšanai, arī diviem skrīningiem, tieši dzemdes kakla vēzim un prostatas vēzim, un arī biomarķieriem.

Un esam arī ar Latvijas Onkologu ķīmijterapeitu asociāciju sazinājušies, un arī viņu viedoklis un, varētu teikt, vajadzības sakrīt. Un viņi kā īpašo, inovatīvo *(Nav saklausāms.)*... medikamentu pieejamības nodrošināšanas prioritāti uzsvēra olnīcu vēža pacientu grupu, jo šai pacientu grupai bija pieejamas jaunās paaudzes zāles, bet no šī gada 1. jūlija vairs nav. Un tas atstāj šo gados jauno pacienšu grupu bez jebkādas palīdzības, kas nodrošinātu ilgstošu slimības remisiju. Un arī aizkuņģa dziedzera vēža pacientu grupai šobrīd nav pieejams neviens no... varētu teikt, būtu iespējams ar diviem medikamentiem palīdzēt, bet šobrīd vienīgais efektīvais medikaments nav pieejams.

Un arī par biomarķieru vajadzību visām aktuālajām vēža diagnozēm viņi ir vērsušies jūsu vadītajā komisijā, Orlova kungs, droši vien. 11. septembrī ir bijusi vēstule arī Veselības ministrijai, ka gadā apmēram 800 tūkstoši eiro... nepieciešams no valsts finansēt biomarķieru testēšanu.

Tā ka mēs esam konsultējušies, un paldies onkoloģisko pacientu atbalsta grupas deputātiem, ar kuriem arī es esmu sazinājusies un konsultējusies, un īpašs paldies arī Veselības ministrijai par atsaucību un Finanšu ministrijai paldies par aprēķiniem, kaut piesardzīgiem, bet tomēr tas vieš cerības staru, ka mēs papildu finansējumu iegūsim.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā. Tas ir ļoti skaisti un ļoti vajadzīgi. Onkoloģijas ārstēšanai Latvijā tiešām vajadzētu pievērst stipri lielāku uzmanību, ņemot vērā statistiski diezgan dramatisko situāciju, dramatiskos rādītājus.

Bet problēma ar šo priekšlikumu ir viennozīmīgi tā, ka tas jau ir publiski visur izskanējis un nav pat nekāds noslēpums... tikai tiem, kas neseko līdzi. Tie nav pamanījuši, ka šis ir atklāts lobēšanas pieteikums faktiski par labu kādam spēlētājam tabakas tirgū, un būtībā šādas situācijas, kad, runājot it kā par onkoloģijas pacientiem, bet patiesībā lobējot tabakas industrijas pārstāvjus, mēs tā ciniski izmantojam, nu, būtībā tādus argumentus...

Un prasītos Latvijā ieviest arī lobija likumu beidzot un nebaidīties atklāti... katram politiķim atklāti pārstāvēt kādas intereses, ļoti iespējams, arī tostarp tabakas ražotāju intereses. Būtu mazāka korupcija, būtu visiem skaidrs, kurš aiz kā stāv. Šobrīd mēs nezinām, kurš ir ieguvējs no šāda lobija pasākuma, bet es vienlaikus arī aicinātu savus kolēģus tad, kad ir acīmredzami atklāts lobijs, tomēr varbūt neizmantot, teiksim, onkoloģijas pacientus. Viņiem ir jāpalīdz, bet paslēpt lobiju brīdī, kad gribas kādu lobēt, it īpaši tabakas industriju, man liekas, nav īsti pareizi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Godātie kolēģi! Turpinot šo tēmu, man ir zināms, ka priekšlikuma iesniedzēji apstaigājuši varbūt ja ne visus, tad vismaz dažus ar onkoloģijas jomu saistītus uzņēmumus, ārstus un tā tālāk. Un ir izstāstījuši viņiem, ka gadījumā, ja viņu priekšlikums tiks pieņemts, tie ieņēmumi tiks izmantoti tieši onkoloģijas jomai.

Un tagad, kolēģi, es jums gribētu nolasīt to priekšlikumu, ko mēs pēc kāda laika redzēsim, kurš būs budžeta likumā. Un tas, šis priekšlikums, skan sekojoši: "Ja 2021. gadā faktiskie ieņēmumi no akcīzes nodokļa ieņēmumiem no tabakas izstrādājumiem pārsniedz attiecīgajam ceturksnim prognozētos ieņēmumus, finanšu ministram ir tiesības palielināt šajā likumā noteikto apropriāciju Veselības ministrijai onkoloģisko saslimšanu [..]" un tā tālāk.

Es, kolēģi... Vēlreiz. Finanšu ministram ir tie-sī-bas! Tiesības. Viņam nav nekāda pienākuma to darīt. Tas vienkārši... viņš var to izdarīt, un viņš var to neizdarīt. Līdz ar to priekšlikuma iesniedzēji pirmām kārtām ir maldinājuši, visticamāk... iespējams, ka pat apzināti maldinājuši onkoloģijas jomā strādājošos uzņēmumus un ārstus ar to, ka šāda vienošanās pastāv. Nav šādas vienošanās!

Tas, ka likumā noteikts, ka ministram ir tiesības... tātad finanšu ministram mūsu valstī ir tiesības izdarīt faktiski jebko bez jebkāda ieraksta likumā, kolēģi. Un kāpēc tieši šādi ir noformulēts? Tāpēc, ka Finanšu ministrija ļoti labi saprot, es domāju: tā kā priekšlikuma iesniedzēji piedāvā izdarīt tā, lai 2023. gadā šis akcīzes nodoklis karsējamai tabakai būtu divas reizes lielāks nekā Igaunijā vai Lietuvā, tad ir ļoti labs jautājums, vai kaut kādi ieņēmumi no tā vispār būs. Paldies, kolēģi!

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies. Te mēs pietuvojamies pie ļoti interesantas diskusijas, kur parādījās arī no... pozīcijā esošie deputāti ar skaidru pozīciju, ar sava priekšlikuma pamatošanu un ar argumentāciju un piedalīšanos aktīvi diskusijā.

Bet man būtu jautājums Voikas kundzei. Vai Voikas kundze tikās tikai ar lobiju, kas skar konkrēti tabakas izstrādājumu, vai viņa arī tikās ar lobiju, kas pārstāv azartspēļu jomu un tajā segmentā strādājošos uzņēmumus un uzņēmējus?

Jo ļoti zīmīgs fakts visā šajā mūsu diskusijā šodienas kontekstā un kopumā budžeta pieņemšanā ir arī pēc tam... nedaudz vēlāk budžeta pakotnē izskatāmais jautājums, ko piedāvāja... pacelt nodokļus azartspēļu jomā strādājošiem uzņēmumiem... Jauno konservatīvo frakcijas deputāti,

kuri tagad diezgan tā klusiņām sēž un diskusijā nepiedalās, bet diskusijā piedalās "Attīstībai/Par!" un Nacionālā apvienība.

No publiski izskanējušās informācijas "De Facto" mēs redzējām, ka, visticamāk, šos priekšlikumus, ko parakstīja Indriksones kundze, ir sagatavojis, iesniedzis un piedāvājis Parādnieka kungs, kurš jau iepriekš bija manīts attiecīgi cigarešu lobiju interešu pārstāvniecībā iepriekšējā Saeimas sasaukumā.

Tagad ir jautājums: valdība noraidīja un koalīcijas deputāti Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes laikā... attiecīgi priekšlikumus krasi palielināt nodokļus azartspēļu uzņēmumiem.

Un tad man ir jautājums Voikas kundzei un "Attīstībai/Par!", kas tik pozitīvi un tik loģiski cenšas pamatot, ka vajag tieši šādā veidā pacelt nodokļu likmes tieši šādam produktam. Ir arī loģikas nesakritības, jo it kā, no vienas puses, Dūrīša kungs pasaka, ka nepieciešams celt akcīzi tabakas izstrādājumiem, bet viņš neatbalsta lielāku akcīzes celšanu, ko piedāvāja Dana Reizniece-Ozola, jo šajā gadījumā arī ienākums attiecīgajās budžeta pozīcijās būtu nevis 3,6 miljoni, kā tagad esošo priekšlikumu atbalstot, bet tuvu astoņiem miljoniem, ja tiks palielināta proporcionāli arī nodokļu likme gan parastai tabakai, gan arī kaitīgākiem produktiem.

Tāpēc es uzskatu, ka, virzot vai diskutējot par kādu priekšlikumu vai atbalstot kādu priekšlikumu, pamatā, manuprāt, vajadzētu pieturēties pie principa - kas ir sabiedrībai labāk, kurš priekšlikums vai kāds iesniegtais piedāvājums nodokļus celt ir līdzsvarotāks un objektīvi iekasējamāks. Nākamais. Kas attur cilvēkus no šī kaitīgā produkta lietošanas vai aizvietot kaitīgo produktu ar mazāk kaitīgu produktu?

Un vēl viena būtiska lieta - nevajag slēpties... un ir amorāli patiesībā definēt, ka aiz priekšlikuma, lobējot vienu konkrētu tirgotāju laukumu, nodrošināt patiesībā pavisam citu, gan arī saistīto, uzņēmumu intereses, piemēram, kā šajā gadījumā, tiek noraidīti priekšlikumi celt nodokļus uz *(Nav saklausāms.)*... strādājošiem uzņēmumiem vai, izmantojot to kā šantāžu, lai panāktu sev izdevīgo variantu, nodrošināt šī priekšlikuma pieņemšanu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ivaram Zariņam.

I. Zariņš (SASKAŅA).

Labvakar, kolēģi! Šis jau man ir trešais Saeimas sasaukums, un katru... gandrīz katru gadu, kad tiek apspriests budžets, ir ļoti interesantas debates tieši par akcīzes nodokli. Un parasti tieši saistībā ar alkoholu vai cigaretēm. Un diemžēl te būs jāpaskaidro varbūt kolēģiem, kuri tiešām izliekas nesaprotot vai nezinot, kas patiesībā notiek.

Kad notiek šīs debates par akcīzes nodokli, šeit tik tiešām nav galvenais kritērijs par to, kurš no šiem produktiem būtu kaitīgāks, kurš būtu jāierobežo, lai pēc iespējas sabiedrība to mazāk patērētu. Nē, patiesībā visas šīs debates ir tieši tā, kā tas tika minēts: kurš produkts ir vairāk ticis nolobēts, attiecībā arī uz to šī akcīzes likme mainās. Un šis ir viens tāds hrestomātisks, uzskatāms piemērs, kā tas vienmēr ir noticis.

Kā parasti notiek? Kā šis lobijs darbojas? Parasti ir bijis tā, ka pirmais... nāk šie brašie paziņojumi par to, ka mums ir jācīnās ar kaut kāda produkta kaitīgo ietekmi, vai tā būtu tabaka vai alkohols, līdzīgs produkts, un tāpēc mēs to tagad strauji ierobežosim. Atcerieties, savulaik tas bija attiecībā uz alkoholu, uz alu, uz citiem spirtotiem dzērieniem arī. Nāca brašie cīnītāji, kuri pateica: viss,

mēs tagad to ierobežosim, jo tas ir kaitīgs. Pēc tam... Pēc kāda laika parādās jau cita retorika par to, ka mēs jau to nevaram tik strauji ierobežot, tāpēc ka tādā gadījumā tas ir nesamērojami, ka var ciest tur tādas un tādas intereses, ka mēs... ka ir jāpadomā arī par to un to.

Loģika visā šinī ir kāda: ka pēc būtības tas viss ir tā diezgan acīmredzami, parāda to, ka tas tāds politiskais rekets, kas notiek. Kādai nozarei tiek uzbraukts, tā burtiskā nozīmē runājot, tiek tiešām uzbraukts virsū, tiek pateikts: redziet, ja jūs tagad nepratīsieties, tad jums būs tāda un tāda akcīze. Un tad visi šie brašie cīnītāji vai tie, kuri iestājas par sabiedrības veselību, pēkšņi kļūst mīkstāki nez kāpēc. Un rezultātā ļoti argumentēti, ļoti pārliecinoši nāk šeit un stāsta, kāpēc tomēr tik lielu akcīzi nevajadzētu vai vajadzētu to izmainīt savādāk.

Un šeit mēs šodien redzam tieši to pašu stāstu. Vēl kas ir interesanti: ka šinī stāstā piedalās tie paši personāži, kas savulaik pie šādas pašas shēmas... viņu gan tagad vairs nav Saeimā, bet... pie šādas pašas shēmas darbojās iepriekšējās reizēs. Un tāpēc mans aicinājums kolēģiem, kuri tiešām naivi tic... kuri piedalījušies visā šinī stāstā un naivi tic, ka viņi ir iestājušies par pareizu, cēlu lietu, pasekot tam līdzi un aizdomāties, ko jūs darāt. Ja tas tā nav, tad, lūdzu, atnāciet un man pasakiet. Jūs tikko šajās debatēs teicāt: mums ir sava valsts akcīzes nodokļa politika, kura ir jārealizē. Lūdzu, atnāciet un man pastāstiet, kāda ir šī politika, kura jums ir jārealizē, ja vien šī politika nav tāda, par kādu es tikko stāstīju, kas principā ir varbūt ne tikai lobijs, bet arī korupcija.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Indriksone. Komisija šo priekšlikumu atbalstīja. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 68, pret - 2, atturas - 6. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 11. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Paredz straujāk kāpināt akcīzes nodokli cigaretēm, sasniedzot 104 eiro par 1000 cigaretēm un 15 procentus no maksimālās mazumtirdzniecības cenas, nesamazinot kopējo akcīzes slogu, bet to palielinot un rezultātā kāpinot kopējo cigarešu akcīzi. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Ilzei Indriksonei.

I. Indriksone (NA).

Gribēju mazliet pastāstīt par to, kā cigaretes un karsējamā tabaka atšķiras šobrīd no patērētāja skatpunkta, kad tā ir ieraugāma veikalu plauktos, lai saprastu, cik bīstami šīs akcīzes pieaugums ietekmēs cenu un izvēles izdarīšanu un vai tiešām karsējamās tabakas cena kāps tik strauji, ka tas veicinās pārrobežu tirdzniecībā kontrabandas riskus un dažādas citas problēmas.

Šobrīd cigaretes paciņa vidēji maksā 3,65 eiro veikala plauktā, karsējamās tabakas paciņa, kas identiska izskata ziņā, ļoti līdzīga cigaretēm - 3,60 eiro. Turpretī ļoti disproporcionāla ir nodokļu sadaļa šajā cenā. Ja cigarešu nodoklis no visas kopējās cenas... kopējie nodokļi ir 80 procenti un

63 procenti no cenas ir akcīzes nodoklis, turpretī karsējamai tabakai šobrīd kopējais nodokļu slogs no kopējās cenas ir tikai 30 procenti un akcīzes nodoklis ir tikai 13 procenti, tātad peļņai un izmaksām, kā saka, pašizmaksai produkta... šobrīd karsējamai tabakai paliek 70 procenti no tā, ko maksā patērētājs, turpretī cigaretēm tie ir 20 procenti.

Manuprāt, mēs varētu arī paanalizēt, kā ietekmētu akcīzes kāpums cenu, jo karsējamās tabakas cena jau šobrīd ir uzlikta līdzvērtīga cigarešu cenai, nebūt tā nav tik daudz aplikta ar nodokļiem. Arī šī akcīzes nodokļa atšķirība ir ļoti būtiska. Varētu teikt, ka startā... ja tik zems ir šis akcīzes nodoklis, bet mēs to celsim tikpat lēni karsējamai tabakai kā parastajām cigaretēm, tad ne jau, atsakoties no cigaretēm, cilvēki pāries uz karsējamo tabaku. Ne jau tie pieci centi šobrīd ir tie, kas to ietekmē, bet karsējamā tabaka ar citām metodēm un citā veidā ienāk mūsu tirgū.

Es pati piedzīvoju situāciju, kad Talsu pilsētas laukumā liels, skaists furgons, krāsaina mašīna ar spīdīgu paklāju, gandrīz varētu teikt, ka aicina jebkuru jaunieti, uzrunā: ienāciet, pamēģiniet, iedosim izmēģināt, nav uzreiz jāpērk! Varētu teikt, ka šī agresīvā ienākšana tirgū piesaista jaunus smēķētājus - ļoti daudz tieši jaunus smēķētājus, kam pirmais solis ir karsējamā tabaka. Un neviens nevar būt pārliecināts, ka tālāk nebūs citi nākamie soļi. Varētu teikt, neviens... Šobrīd arī Pasaules Veselības organizācija uzsver, ka karsējamā tabaka... šobrīd nav pierādīts, ka tā ir mazāk kaitīga par parasto tabaku.

Līdz ar to mūsu priekšlikums, kas paredz kāpināt arī cigaretēm akcīzes nodokli, bet mazliet mazāk nekā 10 procentus, ko ieteica pētījumā eksperti, ir tieši tāpēc, ka cigarešu patēriņš, varētu teikt, samazinās arī tāpēc, ka cilvēki varbūt apzinās to kaitīgumu, bet karsējamā tabaka tiek reklamēta kā gandrīz nekaitīgs produkts. Manuprāt, šis akcīzes pieaugums un vienkārši publiskā diskusija par šiem produktiem pievērsīs cilvēku uzmanību, viņi sāks apzināties, ka arī tas ir ļoti kaitīgi.

Mūsu priekšlikums paredz, ka trīs gadu periodā karsējamā tabaka sasniegs tikai 50 procentus no tās akcīzes, kas ir parastajām cigaretēm. Manuprāt, tā nu nebūt nav divreiz nekaitīgāka par parastajām cigaretēm.

Aicinu atbalstīt arī 11. priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Nu, kolēģi! Šis cenu salīdzinājums ir drusku tāds... nu labi, ne visai pareizs, teiksim tā. Kolēģe Ilze Indriksone aizmirsa, ka, lai izmantotu karsējamo tabaku, atšķirībā no parastajām cigaretēm vajag nopirkt arī ierīces, kas maksā... labi, es neesmu smēķētājs, bet, man šķiet, nu ap 100-200 eiro, kas ir diezgan nozīmīga atšķirība.

Tālāk aplūkosim, padomāsim, kolēģi, nopietni par... Pirmām kārtām... Labi, sāksim ar to... par tām cenas atšķirībām un tā. Ja cilvēks... Tiem cilvēkiem, kas jau ir nopirkuši to iekārtu un kuriem galvenokārt tas ir šīs pašas tabakas vai kādas tur izmaksas, Indriksones kundze piedāvā akcīzes nodokli, kurš, kā es jau teicu, 2023. gadā būs lielāks, divas reizes lielāks, nekā Igaunijā vai Lietuvā. Nu šeit nevajag nekādu doktora grādu ekonomikā vai kādā citā zinātnē, lai prognozētu, ka tā cilvēku daļa, kas izmanto karsējamo tabaku un kas vai nu ceļo kaut kādu iemeslu dēļ uz Igauniju vai Lietuvu, vai viņam ir draugi, kas brauc uz Igauniju vai Lietuvu, nopirks tās paciņas Igaunijā un Lietuvā. Līdz ar to tā nodokļa nauda, akcīzes nauda paliks Igaunijā un Lietuvā, nevis Latvijā. Tur paliks tā nauda onkoloģijai, līdz ar to visas tās Indriksones kundzes prognozes par ieņēmumiem ir stipri apšaubāmas.

Tieši tāpēc es domāju, ka Finanšu ministrija savu solījumu noformulēja tieši šādi, ka viņiem ir tiesības to izdarīt, ka viņi vispār neko neapsola, neko neapņemas nemaz darīt un ar smaidu skatās uz to, kas notiks ar ieņēmumiem.

Tālāk, kolēģi. Es vēlreiz uzsveru: man ir nu tiešām ļoti grūti saprast, kāpēc daži kolēģi šeit, Saeimā, to nesaprot. Ja cigaretes ir vairāk kaitīgas, tad, traucējot šim mazāk kaitīgam produktam nomainīt vairāk kaitīgu produktu, tas, ko jūs, kolēģi, dabūsiet... jūs dabūsiet vairāk cilvēku, kuriem būs onkoloģijas problēmas. Tas viss būs uz jums, kolēģi, - jūsu šīs darbības (vai neizpratnes, vai kas tur ir) rezultāts.

Es skatos, ka pieteicās Ilmārs Dūrītis. Vot, man kā reiz tad, kad viņš pieteicās runāt... man viņam ir lūgums, lai viņš uzreiz atbildētu uz tādu jautājumu: ja viņa rīcībā nav nekādu, teiksim, ne pētījumu, ne kā, vai viņam nav zināms, kurš ir kaitīgāks - šī karsējamā tabaka vai tradicionālā tabaka? Kāpēc tomēr ASV, nu tomēr diezgan nopietnas valsts, regulators pieņēma lēmumu šā gada 7. jūlijā ļaut karsējamās tabakas produktiem reklamēties kā *reduced exposure*? Un savā paziņojumā presei Amerikas regulators uzrakstīja, ka uz doto brīdi pierādījumi liecina, ka šīs *IQOS* sistēmas (tā kā viņi karsē tabaku, bet to nededzina) nozīmīgi samazina kaitīgo vielu un ķimikāliju apjomu. Kāpēc tas raksta, ka zinātniskie pētījumi ir parādījuši, ka, pārslēdzoties pilnībā no tradicionālajām cigaretēm uz *IQOS* sistēmu, būtiski tiek samazināta jūsu ķermeņa ekspozīcija uz kaitīgajām vai potenciāli kaitīgajām ķimikālijām? Kāpēc, Dūrīša kungs? Tātad jūs gribat pateikt, ka Amerikas regulators ir nekompetents, vai tas ir tas, jeb... kāpēc viņiem tie pētījumi ir zināmi, bet jums Veselības ministrijā tie nav zināmi?

Es gaidu jūsu... Ar pacietību gaidu jūsu atbildi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Godātie kolēģi, atgādinu, ka Saeimas sēdes joprojām notiek latviešu valodā, nekas vēl nav mainīts. Ja jūs lietojat terminus, lūdzu, dodiet arī skaidrojumu uzreiz valsts valodā.

Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies. Ir... Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdes darba laikā tika uzdoti jautājumi arī Finanšu ministrijai, un Finanšu ministrija nosauca virkni risku.

Es nezinu, vai kolēģi, vismaz tie, kas darbojas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, ir iepazinušies ar tiem riskiem un pietiekoši nopietni tos uztver un izvērtē. Tā ir viena lieta.

Otra lieta - kāpēc tad *Japan Tobacco*... kurš ir līderis tieši lēto cigarešu segmentā, piedāvā palielināt nodokli cigaretēm, vienlaicīgi samazinot mainīgās likmes daļu procentos cigarešu akcīzei no 20 uz 15 procentiem? Tas ir diezgan būtisks jautājums, jo atbilde uz to - tikai un vienīgi, lai pelnītu un nopelnītu vairāk.

Un vēl viena lieta. Šīs grupas priekšlikums... tas parādījās otrajā lasījumā... un apspriešanas laikā jāatzīmē, ka process un termiņi, kādā tiek virzīti un stājas spēkā šī nodokļa grozījumi, kas attiecas tieši uz karsējamo tabaku, neatbilst normālai likumdošanas praksei un var tikt arī apstrīdēti Satversmes tiesā.

Parastajām cigaretēm vismaz tiek dots pārejas periods līdz martam, bet karsējamai tabakai jaunas likmes jau ir no 1. janvāra. Tāpēc vismaz būtu jāparedz pārejas periods karsējamai tabakai līdz martam tāpat kā cigaretēm, lai būtu laiks pielāgoties un veikt attiecīgus pasākumus.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Ilmāram Dūrītim.

I. Dūrītis (AP!).

Labdien vēlreiz, cienījamie kolēģi! Es, atbildot... Vispār, pirmkārt, es esmu diezgan pārsteigts par to, ka ļoti cienījamais kolēģis, augsti godātais kolēģis Vjačeslavs Dombrovskis un ļoti cienījamā kolēģe Švecovas kundze tik... nu, es pat teiktu, tas izklausās kā tāda karsējamās tabakas nekaitīguma sludināšana no Saeimas tribīnes vai mazāka kaitīguma sludināšana no Saeimas tribīnes. Es tiešām esmu pārsteigts, jo tiešām šādu datu nav.

Tas jūsu piesauktais, Vjačeslav Dombrovski... jūsu piesauktais ASV pārtikas un narkotiku... administrācijas lēmums... Es jums varu pateikt, ko uz to Pasaules Veselības organizācija ir atbildējusi: "Atkārtoti uzsveram, ka karsējamās tabakas produkti nav mazāk kaitīgi un nav ar samazinātu risku veselībai." Industrijas neatkarīgie pētījumi ir pierādījuši, ka toksīni karsējamās tabakas aerosolā ir augstākā līmenī nekā parastajos cigarešu dūmos, un karsējamās tabakas aerosols... ir daži papildu toksīni šajos aerosolos, kuru nav parasto cigarešu dūmos. Un pie tam PVO uzsver, ka nav zināma ilgtermiņa iedarbība.

Mēs zinām, ka ļoti daudzi klasisko cigarešu dūmos esošie produkti potenciālu kancerogēnu iedarbību uz organismu varbūt rada tikai 10-20 gadus pēc smēķēšanas. Mēs nezinām... Šie produkti ir ļoti jauni. Mēs nezinām, un es pilnīgi piekrītu Indriksones kundzei, ka akcīzes nodokļa un produkta cenas... augstāka cena... un akcīzes nodokļa politikai patiesībā un galvenokārt ir jābūt vērstai uz to, lai mēs atturētu jaunos potenciālos smēķētājus, lai jauniešiem, kuriem teju, teju kļūst 18 gadi... un, iespējams, viņi pat oficiāli var šos produktus nopirkt... lai viņiem nebūtu tik viegli to izdarīt, lai šie produkti viņiem arī no cenas viedokļa ir dārgi un neaizsniedzami. Mēs runājam par to, kā mazināt šo kaitīgo produktu ietekmi uz cilvēka organismu, uz sabiedrības veselību un tostarp pēc tam arī uz izdevumiem veselības aprūpē.

Līdz ar to, es domāju, ka nekorekti pašreiz ir daudzināt to, ka šie karsējamās tabakas produkti ir mazāk kaitīgi. Nav šādu pierādījumu. Nav šādu pierādījumu. Un tas, ka šī karsējamās tabakas reklāma ir patiesi aicinoša un ir atvērti veseli veikali, stendi un atsevišķi veikali šiem produktiem, - tas tikai liecina, cik izdevīga, jauna niša un cik izdevīgs bizness tas ir tabakas industrijai. Neapšaubāmi, no šī biznesa, no šīs lielās peļņas valstij ir jāpaņem kāda daļa un jāvelta savu iedzīvotāju veselības aprūpei. Tas ir tikai loģiski.

Pie tam jūs minējāt arī šīs iekārtas, šīs ierīces, kuras it kā esot ļoti dārgas. Es sadzirdēju tādu nožēlu par to, ka tās ir tik dārgas. Ir jautājums, vai šīs ierīces, starp citu, ir apliktas ar akcīzes nodokli. Tas, iespējams, ir jādara, ja vēl nav. Es tagad nevaru uz to atbildēt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim otro reizi.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Nu jā, kolēģi, es... Dūrīša kungs, ja jūs uztrauc tas, ka šīs *IQOS* karsējamās tabakas kompānijas var reklamēties, tad, protams, ir jautājums, kāpēc visu šo laiku jūs neko neesat izdarījuši šajā sakarā, lai šo reklāmu ierobežotu.

Bet es jums atgādināšu, ka mēs nerunājam par reklamēšanas iespējām. Mēs te runājam pēc būtības par to, kurš produkts ir mazāk vai vairāk kaitīgs. Es jums no Pasaules Veselības organizācijas, kura, starp citu, ir organizācija, kas, es jums atgādināšu, pavasarī apgalvoja, ka maskas nekādā veidā nepasargās jūs no kovida vīrusa, tagad, kā mēs zinām, šis viedoklis ir drusku savādāks... es arī no Veselības ministrijas varu atrast tādus apgalvojumus, ka nekādā veidā maskas jums nepalīdzēs, nepasargās... raksta arī, ka (vēlreiz es jums citēju Pasaules Veselības organizāciju): "Ir neatkarīgi pētījumi, kas rāda, ka ir nozīmīgs samazinājums kaitīgo vielu radīšanā un izveidošanā, salīdzinot ar tradicionālām cigaretēm." Un arī industrijas pētījumu neatkarīgos pārskatos secināts tas pats. Tas jums nupat no Pasaules Veselības organizācijas.

Protams, Dūrīša kungs, paliek atklāts tas pats jautājums - kāpēc, jūsuprāt, ASV regulators ir tik nekompetents, lai uzskatītu, ka šādi pētījumi... ka šādi pierādījumi tomēr... nu te viņiem ir acīmredzot viedokļu atšķirības, bet vēlreiz - tas, ko jūs, visticamāk, sajaucāt, Dūrīša kungs, ir pierādījumu trūkums un pierādījumu neesamība - tās ir divas ļoti dažādas lietas, mans godātais un ļoti cienījamais kolēģi.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai otro reizi.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies. Gribu tikai pievērst uzmanību, reflektējot uz Dūrīša kunga teikto, ka es patiesībā nevis vērtēju kaitīgumu vai nekaitīgumu, bet norādu uz iespējamiem korupcijas riskiem un iespējamu tirgošanos ar politisko ietekmi, kas, izskatās, aiz šī priekšlikuma varētu stāvēt. Un, iespējams, Dūrīša kungs, tā stāvēs aiz jūsu balss par Jaunās konservatīvās partijas priekšlikumu celt nodokļus uzņēmumiem, kas darbojas azartspēļu jomā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Kolēģi, ja jums ir kāda informācija par šādām tendencēm, lūdzu, vērsieties atbilstošajās iestādēs, institūcijās.

Tātad komisijas vārdā...?

I. Indriksone. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šo, 11., priekšlikumu atbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 69, pret - 4, atturas - 7. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 12. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. 12. priekšlikums paredz paaugstināt karsējamai tabakai akcīzi līdz 218 eiro par 1000 gramiem karsējamās tabakas, un šie likuma grozījumi piedāvā līdz 50 procentiem no parasto cigarešu akcīzes paaugstināt trīs gadu periodā. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 13. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Paredz paaugstināt līdz 135,9 eiro kopējo 1000 cigarešu akcīzes nodokli, salīdzinot ar sākotnējo piedāvājumu, kas bija 132,7 eiro. Komisijā priekšlikums atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 71, pret - 3, atturas - 7. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 14. - deputāta Valaiņa sagatavotais un iesniegtais priekšlikums. Paredz izteikt pantu, kas attiecas uz elektroniskajām cigaretēm izmantojamiem šķidrumiem aplikšanu ar akcīzes nodokļa likmi, kas mazāka nekā sākotnējais piedāvājums. Likme noteikta 0,12 eiro par vienu mililitru šķidruma. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 15. - deputāta Šmita priekšlikums. Identisks iepriekšējam. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 16. - deputāta Dombrovska priekšlikums. Arī paredz samazināt... mazāku likmi akcīzes nodoklim elektronisko cigarešu sagatavošanas šķidrumam. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 17. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas precizē tabakas aizstājējproduktu nosaukumu. Iepriekš bija “jaunieviestie izstrādājumi”. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 18. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 19. - deputāta Valaiņa priekšlikums izslēgt pārejas noteikumu 79. punktu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 20. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Arī attiecībā uz pārejas noteikumu grozījumiem. Nav atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 21. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Paredz izslēgt pārejas noteikumu 81. punktu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 22. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Arī komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 23. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Izslēgt pārejas noteikumu 83. punktu. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 24. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Arī komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 25. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Arī komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 26. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Tas attiecas uz pārejas noteikumu grozījumiem. Arī netika atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. Un 27. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 28. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 28. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 70, pret - 3, atturas - 8. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 29. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums, kas arī paredz papildināt likuma pārejas noteikumus. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. *(Skaņas pārrāvums.)*... vēlas balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 29. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 69, pret - 3, atturas - 7. Priekšlikums atbalstīts.

I. Indriksone. 30. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Bergmaņa un Jalinskas priekšlikums par pārejas noteikumiem... iepriekš neatbalstītajiem priekšlikumiem... ieviešanas kārtību... Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 31. - deputāta Valaiņa priekšlikums pārejas noteikumiem, kas saistīts ar iepriekš izskatītajiem priekšlikumiem. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 32. - deputāta Dombrovska priekšlikums par pārejas noteikumiem. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 33. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Daļēji atbalstīts un iekļauts 35. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 33. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 32, pret - 35, atturas - 12. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 34. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums, kas pārejas noteikumos nosaka, kā īstenot akcīzes nodokļa izmaiņas. Tika daļēji atbalstīts un iekļauts 36. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 34. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 16, pret - 49, atturas - 15. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 35. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kas 114. ... pārejas noteikumu punktu izsaka jaunā redakcijā. Atbalstīts komisijā.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 36. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 37. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Paredz svītrot punktus no pārejas noteikumiem. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 38. - deputāta Dombrovska priekšlikums. Arī tas paredz svītrot pārejas noteikumu punktus. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

I. Indriksone. 39. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Bergmaņa un Jalinskas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 40. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Par pārejas noteikumu papildināšanu ar punktu... Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 40. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 69, pret - 4, atturas - 8. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 41. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 41. - deputātu Indriksones, Zālītes-Grosas, Dūrīša, Teirumnieka, Skrides un Ikstenas priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 67, pret - 3, atturas - 6. Priekšlikums ir atbalstīts.

I. Indriksone. 42. - deputāta Šmita priekšlikums. Par pārejas noteikumu punktu svītrošanu. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

I. Indriksone. 43. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Kučinska, Daudzes, Dūklava, Jalinskas, Valaiņa un Bergmaņa priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Debates uzsāksim pēc pārtraukuma.

Vēl deputātu reģistrācija. Tā sekmīgi noslēgusies.

Tātad pārtraukums līdz pulksten 17.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētāja
Ināra Mūrniece.

Sēdes vadītāja. Kolēģi! Turpināsim Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"".

Debates par 43. priekšlikumu.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums ir saistīts ar elektronisko šķidrumu akcīzes nodokli. No 2023. gada ir paredzēts palielinājums 0,20 eiro par mililitru... un attiecīgi ir pakāpenisks palielinājums arī līdz šim... 2023. gadam.

Mūsu priekšlikums ir celt šo akcīzi straujāk arī līdz 2023. gadam. Un apsvērums - vienkārši pozitīvs fiskāls efekts, ņemot vērā, ka Igaunijā šāda likme - 0,2 - jau ir spēkā šobrīd. Lietuvā gan, jāsaka, joprojām nepiemēro akcīzes nodokli šai jauno produktu grupai.

Kamēr Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs skatījām likumprojektu un priekšlikumus, Šmita kungs bija piedāvājis pilnīgi pretēju priekšlikumu - atcelt vispār šo akcīzi. Un attiecīgi... jūs arī noteikti redzējāt, ka daži deputāti pat bija piedāvājuši to likmi noteikt zemāku, nekā šobrīd ir valdības priekšlikumā.

Tas arguments, kas tika minēts... bija Igaunijas pieredze, ka, neskatoties uz to, ka samērā nesen viņi akcīzi šai produktu grupai ieviesa... it kā Igaunija plānojot to atcelt no šī gada 1. decembra, jo pieredze ir negatīva... ar to, ka strauji palielinājusies esot nelegālo produktu tirdzniecība un pārrobežu tirdzniecība. Bet jāsaka, ka apliecinājumu šim faktam mēs neguvām. Publiski ir pieejama informācija, jā, par to, ka ir bijusi industrijas iniciatīva atcelt šo akcīzes nodokļa likmi, bet tas, šķiet, tomēr joprojām nav izdarīts. Un arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā Finanšu ministrija to apliecināja.

Ņemot vērā šos apsvērumus, es arī aicinu šo priekšlikumu vērtēt un attiecīgi arī šo akcīzi pieaudzēt nedaudz straujāk nekā valdības priekšlikumā... nelielu pozitīvu fiskālu efektu gūstot. Un atkal jau ir saglabāts princips, ka *(Skaņas defekts.)*... ir lielāka nekā Lietuvā, jo, kā jau es teicu, Lietuvā vispār nav šāda akcīzes nodokļa šai produktu grupai, bet tā joprojām būtu daudz mazāka nekā Igaunijā.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

I. Indriksone. Komisija šo priekšlikumu neatbalstīja.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 43. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Kučinska, Daudzes, Dūklava, Jalinskas, Valaiņa un Bergmaņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 24, pret - 52, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

I. Indriksone. 44. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kas nosaka kārtību, kā attiecīgie produkti inventarizējami, uzskaitāmi un kā nomaksājams nodoklis saistībā ar akcīzes nodokļa likmju izmaiņām nākamā gada sākumā. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 45. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums, kas arī paredz papildināt pārejas noteikumus ar papildu punktu saistībā ar likuma izmaiņām. Komisijā atbalstīts, attiecīgi mainot turpmāko punktu numerāciju.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. 46. - Juridiskā biroja priekšlikums, kas arī precizē izmaiņu spēkā stāšanās laiku un kārtību. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

I. Indriksone. Komisija kopumā likumprojektu atbalstīja otrajā lasījumā. Aicinu atbalstīt likumprojektu kopumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 59, pret - 1, atturas - 18. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Gatis Eglītis.

G. Eglītis (JK).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir izskatījusi likumprojektu "Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā".

Ir saņemti 11 priekšlikumi.

1. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikums. Tas paredz definēt un papildināt likuma mērķi. Šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis priekšlikums ir saistīts arī ar vairākiem citiem, kas no mūsu puses ir piedāvāti. Konceptuāli jauna pieeja vai jauns likuma... nodokļa objekts, ar kuru varētu papildināt Solidaritātes nodokļa likumu.

Šī likuma mērķis šobrīd faktiski ir nodrošināt nodokļu regresivitāti darba ņēmējiem, iekšzemes darba ņēmējiem, kam ir augstāks ienākumu līmenis.

Mēs piedāvājam papildināt likumprojekta... likuma mērķi ar otru punktu - veicināt ienākumu nevienlīdzības mazināšanu sabiedrībā, palielinot arī attiecīgi valsts budžeta ieņēmumus.

Un kādēļ šāds priekšlikums?

Mēs piedāvājam, ka solidaritātes nodokli varētu izmantot arī, nu jau jāsaka, vecai idejai par ekskluzīvu produktu un pakalpojumu aplikšanu ar nodokli. Tad, kad valdība virzīja Saeimā nodokļu reformu - 2017. gadā -, šis bija viens no tādiem diskutējamiem jautājumiem. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par to notika aktīvas debates un tika uzdots Finanšu ministrijai uzdevums - gada laikā apmēram veikt analīzi un piedāvāt savu redzējumu par ekskluzīvu produktu aplikšanu ar nodokli... akcīzes... vai kādā citā risinājumā. Finanšu ministrija šādu analīzi veica un... diemžēl tajā noteiktajā laikā nevarēja nākt ar priekšlikumu - tādu, kas būtu izsvērts, kas būtu pieņemams, jo... tas, kas bija skaidrs, - tas galvenais šķērslis... tajā brīdī šķita, ka ir pārāk grūti noteikt kādas produktu grupas, kuras varētu definēt kā ekskluzīvus produktus. Nu, piemēram, ja par jahtām grūti būtu iedomāties, ka varētu būt ekskluzīva jahta vai mazāk ekskluzīva jahta, tad par tādu produktu vai priekšmetu kā gleznas gan varētu būt ļoti liela diskusija, jo glezna var būt ar lielu mākslinieciskuun materiālu vērtību un var būt arī ar ne tik lielu mākslinieciskoun arī materiālo vērtību.

Tāpēc šajā likumprojektā mums ir cita pieeja piedāvāta - nevis izvēlēties kādas produktu grupas vai priekšmetu grupas, bet ņemt par pamatu priekšmeta vērtību, produkta vērtību. Un... pēc pieredzes no citām valstīm... mēs ņēmām par paraugu Lielbritāniju, kur no šī gada sākuma ir ar papildu... ekskluzīvu produktu nodokli apliktas dārgas automašīnas ar ekvivalentu vērtību... apmēram 50 tūkstošu eiro apmērā.

Nu, tas ir tas princips, ka, ja mēs gribam piemērot solidaritātes nodokli, tāda iespēja ir, papildinot budžeta kasi, piemērojot nodokli dārgiem, ekskluzīviem produktiem, tādiem, kas pārsniedz šādu

noteikto vērtību. Par vērtību, protams, var diskutēt, Ministru kabinets var lemt un nokalibrēt attiecīgu līmeni, bet šī būtu viena no tādām praktiskām iespējām tad beidzot nonākt pie tā ekskluzīvo produktu nodokļa.

Šāds ir mūsu priekšlikums. Piedāvājam to apsvēršanai. Nu, attiecīgi tad arī šajā priekšlikumā... nobalsojot "par", paplašinot solidaritātes nodokļa jēdzienu jeb likuma mērķi... jo pēc būtības tas ir solidaritātes nodoklis. Tas, kas ir turīgāks, kas var atļauties dārgus priekšmetus, produktus, pakalpojumus, tas arī iegulda kopējo artavu budžeta ienākumos - sociāli svarīgu pasākumu īstenošanai.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies. Ļoti labs priekšlikums, kas ļoti iederas arī valdības definētā sociāli atbildīga un līdzsvarota budžeta veidošanas kontekstā.

Manuprāt, piedāvātais tvērums - izejot no vērtības priekšmeta, noteikt papildus apliekamo nodokļa objektu, kā arī iekasēt valsts budžetā tik nepieciešamos līdzekļus sociālajai nodrošināšanai un sabiedrības krīzes pārvarēšanai - ir atbalstāms un akceptējams, it īpaši ņemot vērā to, ka ir vairākas... ir dati - un arī publiski izskanējusi informācija -, ka Latvijā ir daži ļoti ekskluzīvu un ļoti... tā teikt, raritēto transportlīdzekļu īpašnieki. Un man liekas, ka tieši šajā sarežģītajā ekonomiskajā situācijā, kad ļoti, ļoti sociālā nevienlīdzība ir saasinājusies, būtu tikai korekti, ja tādu ekskluzīvu transportlīdzekļu īpašnieki varētu piedalīties ar lielāku pienesumu budžeta veidošanā, lai nodrošinātu tos pašus pabalstus maznodrošinātajiem vai trūcīgajiem vai arī līdzsvarotu pārējās vajadzības, kuras nepieciešams medicīnā vai citās jomās segt valsts budžetam.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 26, pret - 57, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 2. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums. Kā jau iepriekš mums izskaidroja Dana Reizniece-Ozola, tiek definēts jauns, ar nodokli apliekams objekts - ekskluzīvu preču un pakalpojumu objekts. Un šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Paldies Eglīša kungam, kurš mēģināja atspoguļot priekšlikuma būtību. Tas patiešām ir šī priekšlikuma uzdevums - definēt ar nodokli apliekamo objektu, paredzot, ka tas ir fiziskās personas darījums par preces vai pakalpojuma iegādi, izņemot darījumus ar nekustamo īpašumu un finanšu pakalpojumus, kuru vērtība pārsniedz 50 tūkstošus eiro.

Tas, mūsuprāt, būtu labs veids, kā patiešām papildināt valsts budžeta ieņēmumus, īpaši ņemot vērā to situāciju, ka... Ja jūs iepazīsieties arī ar budžeta projektu un aprakstošo daļu, jūs redzēsiet, ka nu valdības galvenie pasākumi nodokļu ieņēmumu nodrošināšanai un deficīta mazināšanai nākamajos gados ir pašvaldību apdalīšana, atņemot tām daļu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem (pedagogu, mediķu algas), un atgriezeniskais efekts tiek plānots, protams, no lielāka iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālo iemaksu apjoma.

Minimālās algas palielināšana... Jā, kolēģi minimālās algas palielināšanai ir nevis mīnusa efekts, bet pozitīvs fiskālais efekts. Un minimālo valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu ieviešana... Nu, krīzes laikā tas, mūsuprāt, nav labākais veids, kā papildināt budžeta ieņēmumus, - darīt to uz mazo uzņēmēju rēķina, apdraudot viņu spēju turpināt savu saimniecisko darbību, legāli strādāt (nevis aiziet ēnu ekonomikā vai kļūt par papildu slogu sociālajam budžetam!). Tādēļ daudz gudrāk, protams, ir skatīties patēriņa nodokļu virzienā.

Nupat mēs diskutējām par to, kā prātīgāk, kā gudrāk un efektīvāk palielināt akcīzes nodokli. Tad nu šis arī būtu brīdis, kad patiešām nopietni atsākt diskusijas par ekskluzīvu priekšmetu, pakalpojumu un produktu iegādes nodevu, nodokli. Tas, manuprāt, būtu daudz prātīgāk. Ja kāds vēl grūtos laikos var ļoti dārgus produktus, preces atļauties, nu tad attiecīgi tas var arī dot to pienesumu kopējā budžeta ieņēmumiem, kurus savukārt mēs varētu izmantot ārstu algu turpmākai palielināšanai vai rindu mazināšanai, vai citiem sociāli svarīgiem mērķiem.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim. *(Pauze.)* Mēs jūs nedzirdam! Viktor, mēs jūs nedzirdam!

V. Valainis (ZZS).

Mēģināšu pieslēgties vēlreiz.

Sēdes vadītāja. Tagad viss labi. Varat runāt.

V. Valainis. Ā, ja? Ļoti labi. Paldies.

Par šo priekšlikumu. Tātad - kas jāņem vērā, skatoties uz šo piedāvājumu un uz Solidaritātes nodokļa likumu kopumā, kas arī savā ziņā simboliski iezīmē kopējo pieeju budžeta likumprojektam kā tādam? Solidaritātes nodokļa likums ir atvērts vaļā tikai un vienīgi tādēļ, lai uzlabotu situāciju, teiksim tā, lielo algu saņēmējiem. No valdības puses tas ir vienīgais redzējums, ko Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir akceptējusi, lai viņiem šī situācija šobrīd, krīzes laikā, paliktu vienkāršāka.

Tajā pašā laikā citu avotu meklējumi, kas ir bijuši no valdības un no Saeimas deputātiem, kuri ir vērsušies ar saviem priekšlikumiem, ir bijuši dažnedažādi. Jau iepriekš, jau tad, kad bija runa par akcīzes nodokli, ļoti gari un plaši tika debatēts par to, kur un kādu jaunu nodokļu ieņēmumu avotu meklēt. Vajadzību budžetā ir daudz. Un, protams, šobrīd, kā jau mani kolēģi minēja, pašvaldību budžeti, obligātās sociālās iemaksas mikrouzņēmējiem, patentmaksātājiem, - tās ir tās avotu vietas, kuras, kā valdība ir spējusi aizdomāties, varētu dot papildu resursus.

Šajā gadījumā es aicinu... atgādinu, kāpēc vispār radās Solidaritātes nodokļa likums. Solidaritātes nodokļa likums kā tāds radās tieši tādēļ, lai būtu lielāks nodokļu maksājums tiem, kuriem ir lielākās algas, un šis regulējums diezgan veiksmīgi ir strādājis, bet mēs piedāvājam šeit... Priekšlikuma būtība ir palielināt... ir ieviest jaunu nodokļa veidu - nodokli tieši no tiem

cilvēkiem, kas var atļauties šajā laikā pirkt vienu vai otru ekskluzīvu preci. Es domāju, ja cilvēks var atļauties nopirkt kādu ekskluzīvu preci, kura maksā virs 50 tūkstošiem eiro, tad viens vai otrs nodoklis neatturēs viņu no šī nodoma.

Taču, ja mēs paskatāmies uz obligātajām sociālajām iemaksām, kas ir, tur nu gan mēs ieraugām citu ainu. Ir pilnīgi skaidrs, ka šie uzņēmēji, liela daļa, nespēj šo slogu panest un, visticamāk, nonāks ēnu ekonomikā, un par to arī brīdina Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera.

Šeit mēs ar kolēģi piedāvājam ieviest jaunu nodokļu maksāšanas veidu, kas, manuprāt, neradītu lielu spriedzi šiem cilvēkiem, bet tajā pašā laikā papildinātu budžeta ieņēmumus, lai šo naudu varētu novirzīt pilnīgi vienalga kādam mērķim - vienalga, vai veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības veicināšanai vai kaut kam citam... vienalga. Mēs nenorādām, kur šo naudu novirzīt, mēs norādām jaunu budžeta ieņēmumu avotu, un aicinu jūs, kolēģi, atbalstīt to.

Manuprāt, šajā laikā arī Saeimas deputātiem ir jādemonstrē ne tikai pieeja, kādā veidā labāk iztērēt, kādā veidā uzlikt lielāku vai mazāku akcīzi dedzināmai vai smēķējamai tabakai, ir arī jāskatās citi resursi, finanšu avoti. Un es aicinu to arī darīt un atbalstīt šo, manuprāt, ļoti pārdomāto priekšlikumu.

Paldies. Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Šis priekšlikums tika noraidīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 26, pret - 55, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 3. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums. Kā jau minēja Viktors Valainis, šis priekšlikums paredz definēt jaunu nodokļu... solidaritātes nodokļa ieņēmumu avotu - šīs fiziskās personas, kuras veic darījumus par preču un pakalpojumu piegādi Latvijā. Šis priekšlikums arī nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav balsojams, bet debates iespējamas.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Jā, kolēģi! Tā priekšlikuma būtība ir tieši tāda, kā jau ziņotājs minēja. Tikai papildinu: ir doma, ka šāds ekskluzivitātes nodoklis būtu jāmaksā ne tikai par veiktajām iegādēm šeit, Latvijas teritorijā, bet arī tad, ja Latvijas iedzīvotājs veic šādus darījumus ārpus Latvijas teritorijas.

Kad nonāksim pie nākamajiem priekšlikumiem, jūs redzēsiet, ka faktiski tā piedāvātā likme attiecībā uz ekskluzīviem produktiem un pakalpojumiem ir viens procents no darījuma vērtības. Protams, runa ir par īpaši dārgiem produktiem un pakalpojumiem, kā iepriekš arī tika diskutēts.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

G. Eglītis. 4. - deputātu grupas (Dana Reizniece-Ozola, Viktors Valainis, Daudze, Dūklavs, Jalinska un Bergmanis) priekšlikums, kas paredz izslēgt no likumprojekta 2. pantu, tātad 25 procentu nodokļa likmi izslēgt. Šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Kolēģi! Šis ir priekšlikums, kurš pilnībā atbilst kopumā šī likuma garam un kura uzdevums ir faktiski nodrošināt nodokļu progresivitāti jeb samazināt regresivitāti, ieviešot papildu nodokli, šo solidaritātes nodokli, lielo algu saņēmējiem.

Likumprojekts pirmajā lasījumā ir apstiprināts, paredzot solidaritātes nodokļa likmes mazināšanu no 25,5 procentiem uz 25 procentiem. Tas arguments ir tāds, ka pārējām nodokļu maksātāju grupām tiek samazināts sociālās iemaksas likmes līmenis par vienu procentu un tāpēc proporcionāli arī solidaritātes nodokļa maksātājiem šo likmi vajag mazināt.

Mūsuprāt, šis nav brīdis, kad būtu jāmazina darbaspēka nodokļu slogs, to skaitā solidaritātes nodoklis lielo algu saņēmējiem. Vēl aizvien ir ārkārtīgi liela nevienlīdzība valstī, Džini koeficients ir viens no augstākajiem Eiropas Savienībā.

Eksperti lēš, ka krīzes dēļ nevienlīdzība pieaugs - pieaugs ne tikai Latvijā; tā nav tikai mūsu problēma. Arī Latvijā nevienlīdzība vēl pieaugs, tāpēc pilnīgi absurdi ir šajā situācijā darīt lietas, kas pretējas veselajam saprātam un loģikai.

Sanāk tā, ka valdība šobrīd piedāvā solidaritātes nodokli samazināt, savukārt mazo nodokļu maksātāju grupām - strauji palielināt nodokļu maksājumus. Kolēģi, jūs iedomājaties, ka šādā veidā samazināsiet nevienlīdzību un ieviesīsiet taisnīgumu?!

Nu, patiesībā mani neizbrīna šis priekšlikums, ņemot vērā, ka... Es atceros, ka, tiklīdz kā nomainījās Saeimas sastāvs un veidojās jaunā valdība, tā pirmais uzdevums, kas... pirmais darbs, kas tika izdarīts Saeimā, bija samazināt solidaritātes nodokļa maksājumus. Jau pašā Saeimas sākumā! Šobrīd izskatās, ka tas virziens tiek turpināts, izmantojot katru iespēju lielo algu maksātājiem nodokļu slogu samazināt. Turklāt vēl komplektā ar to, ka šajā brīdī, kad ir krīze, valsts pārvalde savu atalgojumu palielina, valsts augstākās amatpersonas sev atalgojumu palielina! Manuprāt, tas neliecina par politiķu solidaritāti ar sabiedrību.

Īpaši jāņem vērā... es domāju, ka ir jāsaprot tas, ka jau šobrīd privātais sektors... Arī gada sākumā, nosacīti labākos laikos, vidējais atalgojums privātajam sektoram bija zemāks nekā valsts pārvaldei.

Šis priekšlikums nu mēģina labot to kļūdu, kolēģi, ko jūs... kaut nedaudz mazākā apmērā... ko jūs pieļaujat, parādot, ka patiesībā jums rūp lielo algu saņēmēji, patiesībā jums rūp publiskais sektors, tā drošība. Arī patēriņu jūs grasāties uzturēt tikai uz privātā sektora stabilu ienākumu rēķina. Nu, tā nav, kolēģi, ilgtspējīga politika!

Aicinu šo priekšlikumu atbalstīt. Tas būs mazs, bet, manuprāt, ļoti svarīgs signāls, ka jums patiešām ir svarīga nevienlīdzības mazināšana.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, es turpināšu par nevienlīdzības mazināšanu.

Šajā budžetā, protams, mēs skaidri redzam, ka nevienlīdzība palielināsies ne tikai algu saņēmēju jomā, bet arī reģionālā griezumā, jo reģionālā griezumā tām pašvaldībām, kas ir Latgales pašvaldības, budžets ļoti samazināsies, proti, samazināsies daudz vairāk nekā tām pašvaldībām, kas ir... kas Pierīgas areālu veido.

Un par lielo algu saņēmējiem. Arī šeit mēs redzam to, ka lielo algu saņēmējiem algas paliks lielākas, nodokļu slogs tiem tiks mazināts, bet mazo algu saņēmējiem, speciālajā režīmā strādājošajiem, būtiski palielināsies. Šāda pieeja gan reģionālā griezumā, gan algu maksāšanas griezumā, es domāju, tikai palielinās nevienlīdzību.

Kad šis nodoklis tika ieviests, protams, tam nodoklim... bija ļoti liela sākotnējā pretestība... un šobrīd arī... Kad šī Saeima sāka strādāt, pastāvīgi tika... tiek jau no pašas pirmās dienas šis nodoklis kaut kādā veidā mazināts, apstrādāts, un arī šis budžets nav izņēmums. Kā jau minēju iepriekš, vienīgais iemesls, kāpēc Solidaritātes nodokļa likums vispār tiek atvērts vaļā, ir... tas tiek darīts tikai ar vienu domu - lai samazinātu šo nodokļu slogu.

Es domāju, ja mēs runājam par nodokļu slogu, tad varējām, tieši otrādi, samazināt šiem speciālajā nodokļu režīmā strādājošajiem... tiem samazināt šo nodokļu slogu. Es domāju, tas būtu tiešām daudz pateicīgāk, nekā tad, ja mēs nebūtu aiztikuši vispār šo nodokli. Kurš varētu pateikt, cik tad liels risks ir mūsu ekonomikai attiecībā uz to, cik... cik no šiem cilvēkiem, šiem lielo algu saņēmējiem, dotos ēnu ekonomikā vai meklētu citus veidus, kā saņemt atalgojumu? Es domāju, ka, visticamāk, neviens... vai arī - ļoti, ļoti neliels skaits būtu tādu, kas meklētu citus nodokļu režīmus... kādā veidā maksāt šīs algas.

Arī starptautiskajā konkurētspējā... es domāju, šī nodokļa esība nenodarīja lielu kaitējumu mūsu konkurētspējas rādītājiem. Drīzāk tieši otrādi.

Ja mēs skatāmies no publisko pakalpojumu sniegšanas viedokļa, tad redzam, ka publiskie pakalpojumi kaut ko maksā. Un šajā budžetā mēs redzam to, ka veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība nākamajā gadā nepalielināsies, tā labākajā gadījumā paliks esošajā līmenī vai... visdrīzāk, tieši veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība samazināsies.

Redzot visu to, tiešām ir nesaprotami, kāpēc tiek veidoti šādi grozījumi likumā, mazinot budžeta ieņēmumus valstī, jo tieši budžeta ieņēmumi, es domāju, šobrīd visiem ir svarīgi. Turklāt tas tiek darīts tik muļķīgā veidā, kad... Daudzi starptautiski pētījumi atzīst to, ka Latvijā ir nevienlīdzība, un par to neviens nestrīdas, bet tieši ar šādiem priekšlikumiem nevienlīdzība, es domāju, tiek vēl vairāk vairota, nekā ir kaut kādi mēģinājumi kaut ko samazināt. Tāpēc šis budžets būs tiešām tiem, kam ir; bagātajiem tas nāks tikai par labu, tie kļūs vēl turīgāki, vēl labāk dzīvos, bet tiem, kuriem nav, - tiem, visticamāk, nebūs...

Un par tām sociālajām garantijām, kas viņiem tiek solītas... arī tās... Mēs redzam, kāda ir sabiedrības attieksme pret šīm sociālajām garantijām. Šodien pat... ar vēl vienu uzņēmēju tikos, kurš arī norādīja uz to, ka visus darbiniekus ir gluži vienkārši atlaidis, jo šai sistēmai, sociālo garantiju sistēmai, kas tiek tā slavēta, dīkstāves pabalstiem gluži vienkārši neuzticas. Iepriekšējā pieredze ir izdarījusi visu iespējamo, lai šīm sociālajām garantijām, kas tiek solītas mikrouzņēmējiem un speciālajā nodokļu režīmā strādājošajiem... gluži vienkārši šie uzņēmēji arī tām vairs neuzticas. Un šī nevienlīdzība tikai palielināsies.

Kolēģi, aicinu atbalstīt šo mūsu kolēģu sagatavoto priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies. Jā, valdība ar īpaši izraudzītiem ierēdņiem, ar to palīdzību, praktiski ir ļoti "veiksmīgi" realizējusi finanšu kapitālā remonta... sistēmu. Rezultātā ļoti daudzi uzņēmumi izjūt... un arī ļoti daudzi investori atteicās iesaistīties Latvijas ekonomikā, investēt Latvijas ekonomikā un veidot šeit savu komercdarbību.

Diemžēl valdība tā vietā, lai nodrošinātu kopējo... instrumentu, tajā skaitā arī uzņēmējdarbības... apgrūtinošo birokrātisko instrumentu... struktūru, pieejamu un saprotamu gan investoriem, gan arī uzņēmumiem, kas varētu šeit atvērt darba vietas un tieši augsti atalgotus speciālistus piesaistīt, ir veikusi vienkārši elementāru - un, varētu pat teikt, ne pārāk korektu pret mazo ienākumu saņēmēju! - nodokļu reformu, ko pašlaik realizē ar budžeta pakotni.

Sanāk tā, ka lielo atalgojumu saņēmējiem atalgojums tiek... nodokļu slogs tiek samazināts (kaut nedaudz, bet samazināts!), bet mazo ienākumu saņēmējiem, mikrouzņēmumiem, patentmaksātājiem, autoratlīdzības saņēmējiem, nodokļu slogs pieaugs. Tas viss tiek darīts krīzes situācijas laikā.

Ir jāsaprot, ka pārāk lielu fiskālo efektu, samazinot šo attiecīgā nodokļa, solidaritātes nodokļa, likmi... ne pārāk iegūst valsts budžets. Taču tie cilvēki, kas jau pelna lielu atalgojumu, varētu to slogu arī izpildīt un arī nodrošināt ienākumus.

Nav korekti saukt šo budžetu par sociāli atbildīgu un līdzsvarotu, ja šis budžets paredz lielo ienākumu saņēmējiem mazāku nodokļu slogu un mazo ienākumu saņēmējiem - lielāku nodokļu slogu.

Manuprāt, priekšlikums ir atbalstāms, un es lūdzu kolēģus to atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Šis, 4., priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Dūklava, Jalinskas un Bergmaņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 55, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 5. - deputātu Reiznieces-Ozolas un Valaiņa priekšlikums. Šis priekšlikums paredz, ka tiek definētas divas solidaritātes nodokļa likmes. Tātad pirmā - 25,5 procentu apmērā, kas ir ienākumiem esošā Solidaritātes nodokļa likuma izpratnē, un viens procents no darījumu vērtības ienākumiem, kurus piedāvā taksēt priekšlikumu iesniedzēji. Šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Priekšlikums nav arī balsojams, bet debates iespējamas.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Jā, kolēģi, šis ir priekšlikums, kas paredz saglabāt solidaritātes nodokļa līmeni esošajā apmērā. Un papildus tam jau iepriekš ir minēts viens fakts, kas, manuprāt, arī šajā kontekstā ir jāņem vērā.

Mums šobrīd ir otrā konkurētspējīgākā nodokļu sistēma *OECD* valstu starpā. Nu, pēdējos dažus gadus tā vieta ir mainījusies no otrās uz trešo, nu, jau atkal atgriežoties otrajā - pēc 2018. gada nodokļu reformas.

Lielā mērā uzņēmumu ienākuma nodokļa reforma ir tā, kas šo rezultātu nodrošina, bet vienlīdz mēs saprotam, ka Latvijā joprojām ir salīdzinoši augsti darbaspēka nodokļi. Diemžēl īpaši augsti tie ir mazo algu grupā. Un, kolēģi, ja mēs redzam, ka ir iespēja un valsts budžets var atļauties samazināt darbaspēka nodokļus, tas ir labs un pareizs virziens.

Tikai tas, kas nav pareizi, ir samazināt nodokļu slogu lielo algu segmentā, nevis mazo algu grupā. Ja būtu iespēja kaut nedaudz vēl palielināt atvieglojumus mazāku algu grupā, jūs redzētu, ka arī ēnu ekonomika mazinātos un aplokšņu algas mazinātos. Jo 2018. gadā, tad, kad strauji palielinājām neapliekamo minimumu ar visām administrēšanas grūtībām, - jā, kuras ir sarežģītas un kuras būtu vēlams labot (un es arī ļoti cerēju, ka tajā brīdī, kad valdība pārskatīs nodokļu sistēmu, tad tas tiks darīts, nevis, kā tas šobrīd tiek plānots, ka vēl vairāk tiks sarežģīta nodokļu administrēšana, bet tas ir cits stāsts) -, tad strauji samazinājās aplokšņu algu apjoms, spriežot pēc tā, ka būtiski pieauga tieši mazo algu palielinājums. Respektīvi, samazinājās to algu... to cilvēku skaits, kam maksāja minimālo algu un zem tās. Tas ļauj domāt, ka daļa, tādēļ ka bija mazāks nodokļu slogs, legalizējās.

Kolēģi, joprojām vispārējā režīmā apmēram 180 tūkstoši darbinieku ir tādi, kas saņem zem minimālās algas un nav ar pilnu sociālo nodrošinājumu, un tas ir viens no rādītājiem, kas ir jāņem vērā, kad plāno nodokļu sistēmu. Katrs atbalsts, ko var šai mazāko algu grupai dot, ir vēlams un palīdzētu uzņēmumiem maksāt lielākas algas.

Mēs, pēc Valsts ieņēmumu dienesta statistikas, arī redzam, ka 24 procentiem no šo uzņēmumu grupas, kas maksā mazas algas, ir nodokļu parāds. Tas vēl ir rādītājs par pagājušo gadu, kad bija laba ekonomiskā situācija. 24 procentiem ir 150 eiro un vēl lielāks parāds. Pēc jaunajām nodokļu izmaiņām, kas paredz arī minimālās sociālās iemaksas, daļai darba darītājiem šis rādītājs, es domāju, ir... strauji diemžēl augs.

Un uz šī fona, kolēģi, jūs ar vieglu roku atļaujaties mazināt nevis darbaspēka nodokļu slogu mazāko algu grupā, bet solidaritātes nodokļa maksātājiem.

Es saprotu, ka uzņēmēju organizācijām šis ir patīkams solis un uzņēmēju organizācijas kā valdības sadarbības partneris noteikti priecājas, ka valdība ir ieklausījusies lielo algu saņēmēju... nodokļu slogu mazinot. Bet, kolēģi, jums ir jāskatās plašāk par sadarbības partneriem. Jums ir jāņem vērā sadarbības partneri, bet lēmumi ir jāpieņem tādi, kas ir kopēji tautsaimniecībai un visai sabiedrībai labvēlīgi.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi, es arī vēlreiz un vēlreiz aicinu atgriezties pie spēkā esošās likmes, un to arī paredz šis priekšlikums... ar nelielu papildinājumu.

Šeit ir jāsaliek divas lietas kopā. Viens ir nodokļu slogs. Otra lieta ir publiskie pakalpojumi, un tas, vai publiskie... kāds ir tad publisko pakalpojumu apmērs, ko ikviens Latvijas iedzīvotājs var saņemt. Un, protams, arī publisko pakalpojumu kvalitāte.

Šajā gadījumā mēs izmisīgi mēģinām norādīt uz to, ka ir kaut kādā veidā jāskatās, kā mēs varam vairot budžeta ieņēmumus, nenodarot pārāk lielu kaitējumu tā maksātājiem. Un šis priekšlikums nekādā veidā, es domāju, nenodara nekādu lielu, milzīgu kaitējumu lielo algu saņēmējiem. Protams, varbūt kādam tas ir sāpīgi.

Uzņēmēju organizācijas šajā gadījumā (man šeit domas ar uzņēmēju organizācijām nesakrīt) aizstāv to, ka šī likme būtu jāsamazina vai vispār jāatceļ solidaritātes nodoklis. Manuprāt, ja mēs esam šo soli spēruši, tad mums - tieši otrādāk - ir jāskaidro vairāk un vairāk, kur šī nauda aiziet, ka tā ir nauda veselības aprūpes sistēmai, mūsu ceļu infrastruktūrai, daudzām vajadzīgām lietām. Šobrīd Iekšlietu ministrijas darbinieku algu jautājums... Arī netiek par to, manuprāt, pienācīgi runāts, tikai atsevišķi izrauti... Dažas struktūras, kurām kaut kāds pieaugums ir, citiem īsti pienācīgi nekas nenotiek.

Un šajā gadījumā es aicinātu domāt tieši no tā, kādā veidā vairot budžeta ienākumus. Šis priekšlikums tāds ir, un aicinātu to atbalstīt un padomāt par to, kādā veidā mēs nodrošinām valsts publiskā sektora funkcijas.

Es domāju, kovida krīze, kurā mēs šobrīd esam, skaidri parāda to, ka valsts loma tuvākā, pārskatāmā nākotnē nesamazināsies, tā tikai stiprināsies. Un mums, lai to visu nodrošinātu, lai publiskā sektora lomu stiprinātu, ir jādomā, kādā veidā publiskajam sektoram radīt ienākumus.

Manuprāt, šī ir viena no tām vietām, kur tas... vienreiz šis sāpīgais solis veikts. Šis nodoklis strādā, no šī nodokļa ir ieņēmumi, un šobrīd, manuprāt, nav īstā vieta, kur mēs sākam runāt par šī nodokļa samazināšanu. Manuprāt, mēs sākām pilnīgi, ja runā par nodokļu samazināšanu... mēs esam sākuši pilnīgi no ne tā gala.

Vēlreiz atkārtošu - samazinām tiem, kuriem ir, un palielinām tiem, kuriem nav, - tāda pieeja, manuprāt, ir absolūti nepareiza un valstij ilgtermiņā tas radīs zaudējumus, un, es domāju, tās ekseļa tabulas, par kurām jūs šodien pēc būtības balsojat visu laiku attiecībā uz to, kādi varētu būt plānotie budžeta ieņēmumi, gluži vienkārši nepiepildīsies, un tas nebūs kovida krīzes dēļ. Šie ekseļi nepiepildīsies politiski pieņemto lēmumu likumdošanas ceļā... tieši Saeimas deputātu pieņemto lēmumu dēļ.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un atgriezties pie vecajām likmēm.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. Jā, šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

G. Eglītis. Tā, 6. - arī deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums. Ar šo priekšlikumu tiek dots uzdevums Ministru kabinetam izstrādāt metodiku, kā tiek aprēķināts un maksāts solidaritātes nodoklis no šī jaunā piedāvātā ienākuma avota. Šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Un nav arī balsojams.

G. Eglītis. Jā, 7. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums. Tas ir redakcionālas dabas, nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Nav arī balsojams.

G. Eglītis. Arī 8. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums. Arī redakcionālas dabas. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Nav balsojams.

G. Eglītis. 9. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Dūklava, Jalinskas un Bergmaņa priekšlikums. Paredz no 10 procentiem uz 10,5 procentiem mainīt proporciju, kas tiek ieskaitīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa kontā Valsts kasē. Šis priekšlikums arī nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Tas arī ir saistīts ar ideju saglabāt solidaritātes nodokli esošajā līmenī, nesamazinot to un arī attiecīgi sadalot tā pielietojumu pa dažādiem nodokļu veidiem un nodokļu kontiem.

Kolēģi, es vēlreiz mēģinu pievērst jūsu uzmanību, ko jūs grasāties darīt, atbalstot valdības priekšlikumus būtiski nākamajā gadā palielināt mazajiem nodokļu režīmiem nodokļu slogu.

Valsts ieņēmumu dienests tad, kad jau šī gada vasarā skatīja minimālo sociālo iemaksu ieviešanas koncepciju valdībā, manuprāt, bija sagatavojis ļoti labu, detalizētu analīzi. Patiesībā ļoti priecājos par to, ka Valsts ieņēmumu dienests bija tik drosmīgs un faktiski tādā... nu, jau var pat teikt, tuvu tādam mikrolīmenim bija analizējuši, kāda būs ietekme katrai no nodokļu maksātāju grupām, norādot, ka gan pašnodarbināto, gan mikrouzņēmumu nodokļa režīmā, gan arī patentmaksu (kuras vispār tiek likvidētas!) režīmā būtiski pieaugs ēnu ekonomikas risks, tiks no legālās nodarbinātības un darbavietām izspiesti godprātīgie nodokļu maksātāji. Papildu motivācija tiks radīta tiem pašiem mikrouzņēmējiem sadalīt uzņēmumu jeb saskaldīt pašnodarbināto darbu veicējos, uzrādot ienākumus aptuveni minimālās algas līmenī. Tāds arī ir šobrīd mikrouzņēmumu nodokļa vidējais maksājums, ko saņem šajā režīmā strādājošie.

Un Valsts ieņēmumu dienests arī norāda, ka šo izmaiņu rezultātā viņiem stipri palielināsies darbs, mēģinot kontrolēt, mēģinot atgriezt šos pazudušos darba ņēmējus no ēnu ekonomikas.

Diemžēl izskatās, ka valdība nav ieklausījusies ekspertu vērtējumā, klapītes ir uz acīm visiem bijušas un pieņemti ir lēmumi būtiski šo nodokļu slogu palielināt, argumentējot ar to, ka visiem ir jāmaksā vienādi nodokļi.

Nu, mēs esam jau šeit par to diskutējuši, ka visiem nav jāmaksā vienādi nodokļi. Tie, kas var, un tie, kam... Tie, kas pelna daudz, un tie, kas var to atļauties, - tiem, loģiski, ka ir lielāks nodokļu slogs, salīdzinot ar tiem, kuri objektīvi, pat ja gribētu, nevarēs samaksāt tik lielu nodokļu slogu, kā šobrīd arī valdība plāno no viņiem izspiest. Visticamāk, tie kļūs par bezdarbniekiem, aizies ēnu ekonomikā vai būs spiesti strādāt par mazām algām lielveikalu ķēdēs vai būvlaukumos.

Šādā situācijā, kolēģi, kad tik būtiski tiek palielināts nodokļu slogs tieši mazajiem nodokļu maksātājiem, tiem pašnodarbinātajiem, tiem mikrouzņēmumiem, kuri tā vietā, lai nāktu pēc palīdzības pie pašvaldības, tā vietā, lai nāktu pēc sociālajiem pabalstiem, mēģina strādāt paši, uzņemoties risku paši...

Neviens no šiem režīmiem negarantē vieglas dienas. Nav kāds priekšnieks, piemēram, pašnodarbinātajam, kuram... par kuru pasūdzēties, kurš nav pietiekamas sociālās iemaksas veicis, kuram pasūdzēties, ka varbūt nākamajā mēnesī nebūs tikpat liels ieņēmums kā šomēnes. Tie ir cilvēki, kas katru dienu riskē ar to, ka varbūt rītdien nebūs pasūtījums un nebūs ienākums. Ģimenes tāpat ir jāuztur. Šai grupai jūs palielināt nodokļu slogu, kamēr solidaritātes nodokļa maksātājiem, kuri, ja jūs atstātu šo pusprocentpunktu un nesamazinātu to... nebūtu nekādas ietekmes uz to maksātāju skaitu, uz to konkurētspēju, uz valsts budžeta ieņēmumiem.

Padomājam vēlreiz, kolēģi, kā iet kopā arī mūsu darbi ar mūsu vārdiem! Pirms vēlēšanām visi ir par nevienlīdzības mazināšanu, visi ir par progresīvu nodokļu sistēmu, kaut gan patiesībā vieta būtu arī nopietnai diskusijai un tikpat daudz argumentu var atrast arī plakanajai likmei. Bet es neesmu dzirdējusi nevienu politisko spēku, nu, varbūt "Attīstībai/Par!" nedaudz kaut kā uzmanīgi ir mēģinājuši šajā virzienā diskutēt, bet visi pārējie vienā balsī ir runājuši par to, ka ir jābūt taisnīgai nodokļu sistēmai, progresīvai nodokļu sistēmai. Un šādā kontekstā - paiet daži mēneši, un tas, ko mēs redzam, ir pilnīgi pretējs - pretēja nodokļu politika.

Solidaritātes nodokļa mazināšana ir tieši pretēja tam, ko jūs esat deklarējuši saviem vēlētājiem.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi. Pat īsti nav ko papildināt pēc manas kolēģes Danas Reiznieces-Ozolas teiktā attiecībā uz solidaritātes nodokli un to politiku, kādu izvēlas šobrīd valdības partijas iet. Principā... Pēc būtības, ja tiktu ieviesta kaut kāda veida progresivitāte... tad ar šo tas viss tiek lēnu garu nīcināts ārā. Un ar politiskiem lozungiem, kas ir jo īpaši pirms vēlēšanām, tas galīgi nav sasaistāms.

Bet es gribētu paskatīties uz šo priekšlikumu mazliet no citas puses. Ja mēs paskatāmies... Mēs aicinām palielināt to iemaksu daļu tātad, kas šobrīd likumā ir paredzēts - 10 procenti iedzīvotāju ienākuma nodokļa kontā -, uz 10,5. Bet kur tad iedzīvotāju ienākuma nodoklis aiziet pēc šīs diezgan trakās revolūcijas, kas šī gada budžeta izskatīšanas laikā notikusi, mainot iedzīvotāju ienākuma nodokļa proporciju? Tik un tā lielākā, izteikti lielākā daļa no šī nodokļa ieņēmumiem aiziet pašvaldībām.

Ja šo priekšlikumu atbalstītu, tas nozīmētu - kaut nedaudz, bet tomēr palielinātu budžeta ieņēmumus pašvaldībām. Ja mēs skatāmies atkal to pašu Latgales pusi, tad Latgales pusē, pat speciāli novirzot Latgales pašvaldībām, tas tomēr kaut mazliet samazinātu pašvaldību nodokļu ieņēmumu iztrūkstošo daļu, kas šobrīd daudzām Latgales pašvaldībām ir ļoti kritiska. Diemžēl nekādu risinājumu šī valdība šajās budžeta sarunās nav spējusi tam atrast. Un tas ir ļoti skumji. Tai pašā laikā, lūk, šo solidaritātes nodokli, šo sadaļu tiek piedāvāts samazināt, kas tai skaitā ietekmēs pašvaldību budžetu ieņēmumus.

Es aicinātu atbalstīt šo, un, ja vajag, tad izdomāt valdībai veidu, kā šo budžeta ieņēmumu sadaļu novirzīt tieši Latgales pašvaldībām. Es domāju, pastrādājot ar mērķdotācijām, varētu izdomāt veidu, kā to panākt. Šobrīd Latgales pašvaldībām nekāda veida risinājumi izdomāti nav, bet tai pašā laikā valdība un Saeimas deputāti turpina iet to ceļu, kas pēc būtības nozīmē nevienlīdzības palielināšanu reģionālajā griezumā starp Rīgu un pārējo Latviju, īpaši tām pašvaldībām, teritorijām, kuras ir tālāk no Rīgas. Neskatoties uz reģionu, vai tā ir Vidzeme, Kurzeme vai Zemgale, visur... vai Latgale... visur šī situācija ir ļoti līdzīga.

Bet lielo algu saņēmējiem situācija, protams, uzlabosies. Lielo algu saņēmēji... Jau šobrīd liela daļa šo cilvēku izmanto privātos veselības aprūpes pakalpojumus. Vai tas ir labi vai slikti?

Nu, manuprāt, sliktā ziņa tajā visā ir tā, ka publiskais sektors lielā mērā ar katru gadu tiek arvien vairāk novājināts. Vai tas, ka šajā budžetā publiskajam sektoram nav atvēlēti pietiekoši līdzekļi, lai veicinātu pakalpojumu pieejamību, un vai tas ir kaut kāds viltīgs lobijs, lai veicinātu privāto veselības iestāžu pakalpojumu klāsta attīstību, - grūti pateikt, bet izskatās, ka uz to iet, jo nu viss, kas budžetā tiek iestrādāts... Un šis ir tāds ļoti principiāls jautājums, līdzīgi kā par ministru algām - ministru algas paceļ, bet tām sabiedrības grupām, kam šis algu jautājums ir visjūtīgākais, dzīvē nekas nemainās, tieši otrādāk - tiek dzīves apstākļi pasliktināti. Tāpat arī algu saņēmējiem. Nevienlīdzības šķēres tiek tikai un vienīgi palielinātas ar šo budžetu. Un tieši ar šo likumprojektu, kas... tieši neatbalstot šo priekšlikumu, tās tikai un vienīgi palielināsies.

Kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, un domāsim par mūsu pašvaldībām, jo īpaši tām, kas ir tālāk no Rīgas, Latgalē. Latgales ievēlētie deputāti, padomājiet, pirms balsojat, jo īpaši - komisijas vadītāja kungs!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, kolēģi! Solidaritāte ir tikai vārds, vai tā ir vērtība, kas vieno un spēcina sabiedrību?

Tas, kas tagad tiek piedāvāts nodokļu pakotnē, kas nāk kopā ar budžetu, - tas sadala sabiedrību, sadala un palielina plaisu starp bagātiem un nabadzīgākiem. Tas nemazina nevienlīdzību, un tas ļoti nesaprotamā veidā mēģina risināt sociālās problēmas, kas ir parādījušās kontekstā ar Covid-19 krīzi. Instrumenti sabiedrības solidaritātes veicināšanai ir tieši arī nodokļu likmes un nodokļu izmantošana kādu vajadzību, akūtu sabiedrības vajadzību, nodrošināšanai. Un patiesi tie, kas saņem lielāku atalgojumu, ir spēcīgāki, stiprāki, gudrāki, spējīgāki un noteikti... jo viņi spēj nopelnīt, viņi spēj arī savā veidā palīdzēt tiem, kas nav tik apdāvināti vai nav tik spēcīgi un spējīgi.

Un, manuprāt, šis priekšlikums tieši arī ļauj atgriezties atpakaļ un padomāt par to, kas ir solidaritāte, ar kādu mērķi Solidaritātes nodokļa likums tika pieņemts savulaik un kādu mērķi tas arī sasniedz.

Tāpēc es kolēģus lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu un viennozīmīgi solidarizēties arī ar to sabiedrības daļu, kas nav tik spēcīga un kuru šajā krīzes situācijā... šī ekonomiskā krīze un ekonomikas lejupslīde skars visvairāk.

Tāpēc lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! Jā, godātie kolēģi! Tātad es atbalstu manu kolēģu iepriekš sacīto par to, ka šis likumprojekts tādā formā, kādā tas ir šobrīd, - bez šiem grozījumiem - tik tiešām atbalsta vairāk lielo algu saņēmējus, tātad stiprākos, un sit pa vājākajiem.

Kas mums ir vājākie, to mēs redzam šobrīd no neatbalstītajiem priekšlikumiem. Mēs redzam, ka joprojām paliek gaidīt palīdzību tie vecāki, kuri audzina bērnu ar invaliditāti, joprojām paliek gaidīt tie, kuriem pašvaldība nevar atrast dzīvokli. Mēs runājam par bērniem bāreņiem. Joprojām paliek gaidīt arī uzturlīdzekļu saņēmēji, kuriem tika atsaistīti uzturlīdzekļi no minimālās mēnešalgas, kura tagad ir augusi.

Mēs varam uzskaitīt neskaitāmi daudz dažādas grupas, par kurām tiks domāts, iespējams, nu, tikai pēdējā kārtā, bet nezin kāpēc šis stimuls parūpēties par dažu atsevišķu... varbūt uz, teiksim, divu roku pirkstiem saskaitāmo lielo kungu... lielo algu saņēmējiem... Tiešām ļoti dīvaina, nu, tāda tiešām dīvaina izpratne par nevienlīdzības mazināšanu jums ir.

Tāpēc es, protams, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, nākamo priekšlikumu, īpaši ņemot vērā to, ka pašvaldību budžets, kā mēs zinām, nākamajā gadā saruks vēl vairāk. Tā ka šis priekšlikums ir ļoti vērtīgs. Paldies iesniedzējiem!

Es aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Komisijas vārdā...?

G. Eglītis. 9. priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Dūklava, Jalinskas un Bergmaņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 29, pret - 57, atturas - 2. Priekšlikums nav atbalstīts.

G. Eglītis. 10. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Dūklava, Jalinskas un Bergmaņa priekšlikums. Pēc būtības ir identisks iepriekšējam, 9., priekšlikumam. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

G. Eglītis. Un 11. - deputātu Danas Reiznieces-Ozolas un Viktora Valaiņa priekšlikums... Ar šo priekšlikumu tiek dots uzdevums Ministru kabinetam izstrādāt līdz šī gada 31. decembrim Ministru kabineta noteikumus par to, kā tiktu administrēts šis jaunais solidaritātes nodokļa ieņēmumu avots. Arī šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

G. Eglītis. Aicinu deputātus atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 56, pret - 16, atturas - 1. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Mārtiņš Šteins.

M. Šteins (AP!).

Labvakar! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā esam izskatījuši likumprojektu "Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā".

Saņemti pieci priekšlikumi.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 1. pantu. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Šteins. 2. - Ministru kabineta priekšlikums. Paredz, ka oficiālajā izdevumā publicē arī pašvaldību saistošos noteikumus. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Šteins. 3. - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārā sekretāra Pleša priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

M. Šteins. 4. ...

Sēdes vadītāja. Deputāti vēlas balsojumu par 3.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas parlamentārā sekretāra Pleša priekšlikumu! Lūdzu, balsosim! Par - 13, pret - 61, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

M. Šteins. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Paredz izslēgt pārejas noteikumu 11. punktu. Daļēji atbalstīts, iekļauts 5. - komisijas priekšlikumā.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

M. Šteins. 5. priekšlikumā...

Un 5. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti atbalsta.

M. Šteins. Aicinu atbalstīt likumprojektu "Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu, balsosim! Par - 82, pret - 2, atturas - 1. Likums pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Jānis Cielēns.

J. Cielēns (JK).

Labvakar, kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 10. novembra sēdē izskatīja un otrajam lasījumam sagatavoja likumprojektu "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā". Uz otro lasījumu tika saņemti 40 priekšlikumi.

1. - deputātu Reiznieces-Ozolas, Valaiņa, Daudzes, Dūklava, Jalinskas, Kučinska un Bergmaņa priekšlikums. Paredz atlikt visus grozījumus likumprojektā "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā", kā arī ieviest darījumu kontu. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātei Danai Reizniecei-Ozolai.

D. Reizniece-Ozola (ZZS).

Jā, kolēģi. Mēs esam beidzot nonākuši pie to likumprojektu kopas, kurus es sauktu par pašiem toksiskākajiem nākamā gada budžeta likumprojektu paketes projektiem. Tie ir tie, kas paredz to valdības principu, ka nākamā gada budžeta slogs būs jāiznes uz saviem pleciem, es teiktu, mazajiem cinīšiem jeb mazajiem uzņēmējiem, mazajiem nodokļu maksātājiem. Un viena no tādām grupām ir mikrouzņēmumu nodokļa režīmā strādājošie.

Šis likumprojekts kopumā paredz virkni lietu, kas sašaurinās šo režīmu: gan likme tiek palielināta līdz 25 procentiem, ja apgrozījums nepārsniedz 25 tūkstošus, un attiecīgi līdz 40 procentiem, ja tas būs lielāks, gan tiek paredzēts ierobežojums, ka tikai viens pats uzņēmuma īpašnieks var šajā režīmā strādāt. Ja ir kādi darbinieki, tad tiem tiek piemērots vispārējais nodokļu maksāšanas režīms. Ir aizliegts SIA dibināt mikrouzņēmumu nodokļa režīmā mikrouzņēmumu, un tie nevarēs arī būt PVN maksātāji.

Tas nozīmē, ka faktiski no šī režīma tiek izspiests ļoti liels skaits šī nodokļa režīma izmantotāju. Pati Finanšu ministrija lēš, ka pēc šīm lieliskajām nodokļa izmaiņām mikrouzņēmumu nodokļa režīmā paliks vien piektā daļa jeb 21 procents nodokļa maksātāju. Pārējie? Nu, pārējie 32 tūkstoši atradīšot darbu kur citur, un 32... izmantos kādus citus nodokļu režīmus.

Es domāju, ar skaidru prātu šo visu analizējot, ir ļoti saprotams, ka šobrīd, krīzes laikā, nav mums darba tirgū tādas iespējas absorbēt tik lielu jaunu darbinieku skaitu. Paskatāmies, cik mums šobrīd ir vakances. Cik jaunas darba vietas plāno ieviest? Es priecāšos, ja tiešām Ekonomikas ministrija sasniegs savu mērķi un nākamajā gadā izveidos 800 darba vietas, aiznākamajā - 1200, kā šī gada budžetā ir plānots Ekonomikas ministrijas sasniedzamajos rezultātos ārējās ekonomiskās politikas rezultātā.

Lielā mērā, kolēģi, jūs arī šos mikrouzņēmumu nodokļa maksātājus spiedīsiet darboties ēnu ekonomikā. Jau tagad Valsts ieņēmumu dienests lēš, ka daļa, faktiski apmēram puse, no mikrouzņēmumu nodokļa režīmā strādājošajiem, īpaši tie, kas sniedz pakalpojumus privātpersonām, daļēji neuzrāda savus saimnieciskās darbības ienākumus. Un šis īpatsvars, protams, vēl aizvien pieaugs, Valsts ieņēmumu dienestam nespējot izkontrolēt šo režīmu.

Tad, kad mēs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā diskutējām par šīm režīma izmaiņām, bija pat dzirdams tāds arguments, ka nekur pasaulē nav tāda režīma. Tie, kolēģi, ir meli! Lai teiktu tieši, kā tas arī ir. Jo patiešām, pieņemu, ka, arī daļēji mācoties no Latvijas pozitīvās pieredzes, kad mikrouzņēmumu nodokļa režīms tika izveidots iepriekšējās krīzes rezultātā, lai veicinātu nodarbinātību, lai samazinātu ēnu ekonomiku (starp citu, tagad mums ir tikpat liela krīze kā 2008. gadā, 2009. gadā, un tieši otrādi - būtu jāmēģina saprast, kā šādu režīmu nostiprināt, nevis izjaukt), citas valstis ir ņēmušas piemēru un līdzīgus režīmus mēģinājušas ieviest. Nu, piemēram, Polija arī ieviesusi jau kādu laiku mikrouzņēmumu nodokļa režīmu ar deviņu procentu apgrozījuma nodokli. Vēlāk varēsim diskutēt arī par Vjačeslava Dombrovska, mūsu kolēģa, sagatavotajiem priekšlikumiem, kur par pamatu ņemts Francijas, labklājīgas valsts, piemērs. Arī labklājīgas valstis domā par to, kā īpaši atbalstīt mazos uzņēmējus, un nevienam prātā nenāk doma, ka visiem, arī maziņajiem, ir jāmaksā vienādi lieli nodokļi.

Šī priekšlikuma būtība, kolēģi, ir dot uzdevumu valdībai līdz 2022. gada sākumam nākt ar skaidru redzējumu, kā ieviest mikrouzņēmumu nodokļa režīmu, kas ir saprotams, vienkāršs, uzņēmējiem izdevīgs, tai skaitā samazinot administratīvo slogu un ieviešot darījumu kontu. Šobrīd valdība saka: nu jā, mēs atvieglosim dzīvi mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, ieviesīsim darījumu kontu, bet darīsim to tikai no 2022. gada, ja vēl paveiksies.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu - atlikt nepārdomātus grozījumus.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Jā, augsti godātie kolēģi! Nu beidzot mēs sākam runāt par šā budžeta redzējumu, par nodokļu politiku valstī.

Ļaujiet... Ļaujiet man jūs, tā teikt, izklaidēt šajā vēlajā stundā un jums pastāstīt, atgādināt, ja precīzāk, kā tad jums, koalīcija, gājis ar visu to nodokļu politiku.

Tātad iepriekšējo sēriju atstāstījums, nu, būtu apmēram šāds: tātad koalīcija pirms... Tas bija pēc paša pirmā budžeta pieņemšanas, nu, kad jūs... jūs atceraties: jūs sēdējāt visi tāpat klusi, kā jūs sēžat šodien, bet tad jūs teicāt, ka tas nav... tas nav jūsu valdības, nav jūsu koalīcijas izstrādāts budžets, tas ir kaut kādu iepriekšējo valdību budžets, tāpēc jums īsti nav, ko par to teikt, izņemot - kā par to nobalsot. Un tad uzreiz pēc tā budžeta jūs paziņojāt, ka jūs uzsāksiet darbu uzreiz pie sava budžeta un pie savas nodokļu politikas redzējuma. Jūs izveidojāt visādas nodokļu politikas grupas. Šī Nodokļu politikas apakškomisija... Visas tās grupas tika nu... vadībā iecelti cilvēki, kas bija īpaši kompetenti... īpaši nodokļu politikas jomā. Nu, kā gan savādāk?

Un kāds... kāds, kolēģi, ir visa šā darba rezultāts? Mums šogad... Man šķiet, ka tas manā atmiņā... Un es pat nerunāju tikai par savu, tā teikt, politisko karjeru, bet vispār. Es domāju, ka pēdējo, nu, laikam vismaz 20 gadu laikā šī ir pirmā reize, kad Finanšu ministrija pat nepiedāvāja tā saucamās nodokļu politikas pamatnostādnes, kas faktiski ir galvenais nodokļu politikas stratēģiskais dokuments. Tātad laikam acīmredzot visu šo, tā teikt, darbu rezultāts... nu, laikam ir bijis tik liels

kauns, ka pat šo stratēģisko dokumentu valdības līmenī... valdībā pat nolēma vispār nevirzīt kā tādu.

Tātad nākamā sērija. No kurienes mums nāk visi tie grozījumi mikrouzņēmumu nodoklī un arī citos nodokļu režīmos? Mēs runājam par tā saucamajiem alternatīvajiem nodokļu režīmiem, mēs runājam gan par autoratlīdzības saņēmējiem, gan par pašnodarbinātajām personām un tā tālāk. Šis, nu... Es domāju, ka katrs Saeimas deputāts, kurš šeit kādu laiku ir bijis, nu, tas ir ilgāk nekā tikai šajā Saeimā, zina, ka šis ir tāds Finanšu ministrijas, nu, var nosaukt, tāds slapjš sapnis... Tāds... Kā tad beidzot ķerties pie tiem alternatīvajiem nodokļu režīmiem. Tagad tas beidzot ir izdevies. Finanšu ministrija... Kā paši Finanšu ministrijas ierēdņi ir atzinuši Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē, Finanšu ministrijai arī ir šis paraugs, kas ir Igaunijas regulējums, ko pēc būtības Igaunijas, piedodiet, Latvijas Finanšu ministrija arī ir nokopējusi, bet savā vēlmē padarīt mūsu sistēmu labvēlīgāku tā to nokopējusi tā, ka mums ir apmēram kā Igaunijai, bet tikai ar augstāku nodokļa likmi. Ja es pareizi atceros, igauņiem ir 20 procenti. Nu, Latvijas Finanšu ministrija piedāvāja, ka - lai tad mums ir 25 procenti.

Bet tā viena lieta, ko Finanšu ministrija nav nokopējusi no Igaunijas, ir šis tā saucamais vienotais saimnieciskais konts. Kas tas, kolēģi, ir? Tas pēc būtības nozīmē, ka šis regulējums, kas veido tādu sistēmu, ka šis mazais uzņēmējs... ir noteikts konkrēts konts, kurā viņš saņem visus ieņēmumus, kas ir saistīti ar viņa saimniecisko darbību. No šā konta arī tiek maksāti izdevumi, un tad, automātiski sadarbojoties gan bankai, gan Valsts ieņēmumu dienestam, visi nodokļi arī tiek aprēķināti, izmantojot šo informāciju, kas ir ietverta, izmantojot šo kontu.

Tas galvenais ieguvums, protams, ir administrēšanas vienkāršība, jo uzņēmējam nevajag piesaistīt grāmatvedi un nevajag par viņu maksāt.

Un šis... šā stāsta turpinājums, kolēģi, sekos manas runas otrajā daļā.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, kolēģi! Es arī nedaudz dalīšos pārdomās par šo... par atteikšanos no šī regulējuma, kas pēc būtības šobrīd notiek. Un tik tiešām nav pirmā reize, kad tas notiek, ir bijuši arī citi mēģinājumi iepriekš. Bet, lai par to sāktu runāt, ir jāatgriežas... kā tad vispār šis regulējums radās. Un radās tas iepriekšējās lielās finanšu krīzes laikā, un sākotnējais piedāvājums bija pat 18 procenti, ja nemaldos, vai... nu, kaut kas ap 18 procentiem. Deputāti Saeimā krīzes laikā saprata to, ka ir šis... uzņēmējiem... mazajiem uzņēmējiem darbošanās vispārējā režīmā varētu būt apgrūtinoša, un nobalsoja par deviņiem procentiem.

Protams, tajā laikā visi teica - nu, kas nu būs un cik tas ir neprātīgi -, bet laika gaitā parādījās tas, ka... cik veiksmīgs patiesībā ir šis mikrouzņēmumu... mikrouzņēmēju režīms. Laika gaitā parādījās tas, ka arī, ja nemaldos, nepateikšu precīzi, kuru gadu tas bija, bet tas bija kāds 2012. gads vai 2013. gads, kad šis mikrouzņēmumu nodokļa režīms, kas Latvijā tika ieviests, bija atzīts kā viskonkurētspējīgākais Eiropā no mazajiem nodokļu režīmiem, kas... par ko tika... Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, piedaloties kādā starptautiskā pasākumā, bija saņēmusi uzslavas. Un, protams, var... jebkurš var tikai priecāties par to, ka darbojas tāds...

Nāca laiki, un, protams, parādījās situācijas, kad parādījās uzņēmēji, kas ne pārāk godprātīgi sāka izmantot šī nodokļa režīmu. Protams, nāca arī grozījumi šajā piedāvājumā tā, lai tas mērķtiecīgāk būtu orientēts tieši uz tiem uzņēmējiem, kas tiešām ir šie mikrouzņēmēji, lai tādas nodokļu optimizācijas shēmas izslēgtu... kas tika izmantotas... izmantoja šo nodokļa režīmu, kas

neapšaubāmi tā arī bija. Bet, sakārtojot šos jautājumus, es domāju, šobrīd izteikti lielākā daļa šo uzņēmēju tiešām ir mikrouzņēmēji.

Un tā vietā, lai mēs kaut kādā veidā veiktu uzlabojumus šiem mikrouzņēmēju režīmā strādājošajiem cilvēkiem, mēs viņiem piedāvājam pilnībā mainīt... un šo nodokļa režīmu padarīt tik sarežģītu un tik neizdevīgu, ka diemžēl šie uzņēmēji, mazie uzņēmēji, visticamāk, kā jau te Finanšu ministrija savā ziņā priecājās, pāries uz vispārējo nodokļu režīmu. Varbūt būs vieglāk rēķināt *Excel* tabulas, bet es domāju, ka tas, kas notiks, - šie uzņēmēji vienkārši atgriezīsies tur, kur viņi jau reiz ir bijuši. Liela daļa no viņiem atgriezīsies ēnu ekonomikā un tādā veidā centīsies pabarot gan sevi, gan cilvēkus, kas ir tiem apkārt. Un, manuprāt, šāda pieeja nav pieļaujama.

Vai šiem... Likumprojektu sagatavojot, es domāju, bija pie Saeimas piketi, deputāti nenāca ārā... koalīcijas deputāti nenāca, ar tiem cilvēkiem nerunāja. Arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, es domāju, tur nekāda apspriede pēc būtības attiecībā uz šo nenotika, pareizā pieeja - sāksim audzināt visus Latvijas uzņēmējus, mazos uzņēmējus, ekonomikas lejupslīdes laikā. Laikā, kad tieši viņiem ir visgrūtākā situācija.

Kolēģi! Paši aizdomājieties - vai tas nav anormāli? Pie četru procentu ekonomiskās izaugsmes šie paši jautājumi no Finanšu ministrijas un no dažādām organizācijām bija... Bija arī lobiju organizācijas, kas uzskatīja, ka šis ir pilnībā jālikvidē tagad un tūlīt. Bija šis spiediens tieši no ierēdniecības puses, ka jāmaina šī pieeja. Bet toreiz pie četru procentu ekonomikas augšupejas visi nolēma, ka - nē, paliks, tāpat kā ir, un turpinām strādāt, lai šie uzņēmēji darbojas. Viņi ir malači.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Ļubovai Švecovai.

Ļ. Švecova (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, paldies. Mikrouzņēmumu nodokļa režīma praktiska likvidācija skars 80 938 nodokļu maksātājus. Un Finanšu ministrija savā ziņojumā, kas ir pielikts nodokļu pakotnei, paredz, ka 32 059 nodokļu maksātāji negūs ienākumus vairs šajā režīmā.

Jebkurām izmaiņām nodokļu likumdošanā jābūt sistēmiskām, pārdomātām un atbilstošām laikam un ekonomiskajai situācijai. Gan uzņēmēji, gan Latvijas Rūpniecības un tirdzniecības kameras eksperti un pārstāvji, gan Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji, gan arī paši mikrouzņēmumi aktīvi un pietiekoši pamatoti paskaidro, ka šajā situācijā veikt izmaiņas, ko valdība ir paredzējusi, - ir vienkārši iznīcināt šajā režīmā strādājošos cilvēkus un atņemt viņiem darbu.

Pēc būtības tas nozīmē, ka 32 059 cilvēki, visticamāk, paliks bez darba un arī automātiski paliks bez algas. Un šādā veidā vienīgais ceļš, ko šie cilvēki varētu izvēlēties, - tas ir doties uz trūcīgo vai maznodrošināto cilvēku... stāties rindā šajā jomā.

Vai patiešām valdība grib šādā veidā solidarizēties... un lai notiktu solidaritāte ar sabiedrību? Vai tas ir tas mērķis, ko šī nodokļu reforma grib realizēt, piedāvājot šādas nodokļu likumdošanas izmaiņas?

Un, ziniet, atruna, ka mikrouzņēmumu nodokļa režīma forma tiek izmantota negodprātīgai uzņēmējdarbībai... Tad es jums pateikšu: Valsts ieņēmumu dienestā strādā apmēram četri tūkstoši darbinieku. Valsts ieņēmumu dienestā ir ļoti attīstītas, modernas, mūsdienīgas analītiskās sistēmas. Un, manuprāt, pat izmantojot šīs sistēmas un šādu cilvēcisko resursu, nu, varētu atlasīt

un vienkārši saukt pie atbildības tos nodokļu maksātājus, kas negodprātīgi izmanto esošo mikrouzņēmumu nodokļa režīmu.

Kā piemēru varu tikai pateikt: ja jūsu mājā, piemēram, nu, nejauši... vai dzīvoklī... ieviesies prusaks - nu jā, tas ir parazīts, un, jā, ar to vajadzētu cīnīties, bet tamdēļ jūs paņemsiet uguni un sadedzināsiet visu māju, lai tas prusaks neatrastos jūsu dzīvoklī vai jūsu mājā?

Manuprāt, tas ir tieši tas, ko valdība tagad dara ar mikrouzņēmumu nodokļa režīmu, aizbildinoties, ka daudzi izmanto šo formu kā krāpšanas instrumentu, - tieši sadedzina šo māju, kurā patiesībā darbojas ļoti daudzi godprātīgi uzņēmēji, kas izmanto šo režīmu kā vienīgo ienākumu gūšanas veidu, nodarbojoties ar mazo vai mikrouzņēmējdarbību, jo jebkuru no tiem mikrouzņēmumu režīmā strādājošiem uzņēmumiem var nosaukt Eiropas Savienības līmenī un gradācijā kā vienkārši mikro... mazo... vismazāko sastāvdaļu. Un vienlaicīgi sabiedrības sociālās stabilitātes un sabiedrības līdzsvara nodrošināšanai, man liekas, ka skart tieši šos uzņēmumus un atstāt bez darba 32 tūkstošus cilvēku ļoti neīstajā laikā - ekonomiskajā krīzē - ir vienkārši nepieņemami.

Tāpēc es lūdzu atbalstīt priekšlikumus, ko piedāvāja opozīcija, lai saglabātu mikrouzņēmumu nodokļa režīmu un ļautu cilvēkiem vismaz pagaidām, kamēr nav atrisināta situācija ar ekonomiku, kamēr nav nodrošināti papildu atveseļošanās mehānisma instrumenti, darboties šajā sistēmā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Evijai Papulei.

E. Papule (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Paldies.

Labvakar! Šobrīd teikšu, ka priekšlikums ir pašā laikā un pareizs. Un, Feldmana kungs, nejautāšu jums atļauju, vai drīkst runāt par ko citu, izņemot izglītību.

Kādēļ šis priekšlikums patiešām ir taktiski un stratēģiski pareizs un tajā būtu jāieklausās koalīcijai, kas šobrīd ir pie varas? Nu, vispirms jau tādēļ, ka kopējais diskusijas fons par šo tematu pēdējā mēnesī nav bijis valdībai glaimojošs. Un tas ir rādījis, ka izpratne par to, ko nozīmē mikrouzņēmums un mikrouzņēmējdarbība, droši vien tiem, kas nav ar to nodarbojušies... Un, Feldmana kungs, te jūs man to nepārmetīsiet - Izglītības un zinātnes ministrijā to tiešām nevarēja darīt -, bet ir citi veidi un cita pieredze, kur to var darīt... Ka šis darbības veids faktiski atdzīvināja latviešos tādu uzņēmēju garu.

Un kāpēc šis priekšlikums ir pašā laikā un pareizs? Tādēļ ka, veidojot jaunu likumu, jaunu pieeju, tas ļautu labot tātad jau pieļautās kļūdas, tai skaitā diskusijā, tai skaitā pieejā, tai skaitā zināmā mērā disonansē starp valdības locekļiem, jo šajā brīdī varētu pieaicināt visas ieinteresētās puses... profesionāli ieinteresētās puses ar pieredzi, lai varētu diskusijās izveidot tādu pieeju mikrouzņēmumu darbības nosacījumu veidošanai un atbalstam, kas patiešām atbilstu tam, ko cilvēki ir darījuši. Varbūt varētu paskatīties jau Eiropas kontekstā, veidojot sistēmu, kas būtu gradēta un pieejama dažādiem mazajiem uzņēmējiem, jo skaidrs, ka visu darbību (un to pierādīja arī diskusijas un arī mana tikšanās ar kultūrā pārstāvētajiem cilvēkiem)... Šīs iespējas apjomi finanšu darbības ziņā un darbības veidā patiešām ir dažādi, un visus vienā grupā ieskaitīt laikam nevajag, bet jebkurā gadījumā ir skaidrs, ka šādu uzņēmējdarbību nevajadzētu vienkārši pārtraukt tikai tāpēc, ka kādam tas nepatīk. Tas pirmkārt.

Otrkārt. Tas rādītu arī patiesu valdības ieinteresētību, nevis tikai tukšus vārdus par ekonomisko atlabšanu, tai skaitā pēc kovida vai kovida situācijā. Tas ļautu rādīt, ka patiešām valdībai, tai skaitā premjeram un finanšu ministram, rūp ekonomiskā attīstība, un nevarētu pārmest, kas parādās šobrīd sociālajos tīklos, ka kādam ir interese - tieši pretēji - graut Latvijas ekonomiku. Nē, tieši otrādi. Šāda jauna likuma veidošana... likumprojekta veidošana rādītu, ka ir patiesa interese par cilvēku atbalstu.

Un vēl viens iemesls. Iespējams, ka tas varētu palīdzēt radīt tādu zināmu pārejas posmu no iepriekšējās sistēmas, kas arī, visticamāk, ir pamatoti kritizēta, uz jaunu. Ko tad šis... Tiešām mikrouzņēmēju vidē iesaistīto cilvēku interesēs tiktu izveidota jauna sistēma, un ļautu tos atbalstīt, jo jebkurā gadījumā agri vai vēlu, ja jūs šobrīd nedzirdēsiet šos priekšlikumus un nevienu neatbalstīsiet, vai vismaz vārdos nedebatēsiet un nestāstīsiet par nākotnes perspektīvu, tātad agri vai vēlu tieši jums, tieši šai valdībai un koalīcijas deputātiem pārmetīs to, kas varbūt jau ir noticis pirms dažiem gadiem, proti, cik cilvēki ir aizbraukuši no Latvijas tikai tāpēc, ka šeit nav uzņēmējdarbību veicinoša vide, nav atbalsta, nav pieejas mazajiem uzņēmējiem. Cik daudzi no tiem ir atvēruši uzņēmumus, mazus uzņēmumus citās valstīs, un cik daudzi ir aizbraukuši tikai tādēļ, lai atvērtu uzņēmumus, zinot, ka Latvijā to nevar izdarīt? Arī, starp citu, tai pašā modernajā jauno tehnoloģiju jomā to vieglāk ir izdarīt ārpus Latvijas, nevis Latvijā.

Tāpēc šobrīd aicinu pavisam nopietni debatēt par šiem priekšlikumiem un tiešām debatēt, nevis norādīt uz personiskajām pieredzēm vai nepieredzēm un atļaut kādam kaut ko darīt. Var debatēt ar argumentiem un, iespējams, arī saprātīgiem teikumiem, jo domāju... un solījumiem par to, ko var izdarīt turpmāk šī valdība un šī koalīcija, jo droši vien mēs visi zinām, ka šīm debatēm patiešām sekos līdzi daudzās nozarēs, tai skaitā kultūras nozarē, iesaistīti cilvēki, gaidot atbildes, jo uz diezgan lielu daļu no šiem cilvēkiem šobrīd nevar attiecināt ne dīkstāvi, ne subsidētās darbavietas - atbalstu, kādu kovida situācijā sola. Un ne jau šāda tipa atbalsts vai bezdarbnieku rindas veicinās mūsu uzņēmējdarbību.

Es aicinātu tomēr nenogalināt to uzplaukušo uzņēmējdarbības garu, kas cilvēkos parādījās iepriekšējā reizē, un tādu stāstu ir daudz.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Godātie kolēģi! Deputāti Šteins, Baumane, Bondars, Papule un Dombrovskis lūdz izsludināt pārtraukumu līdz šā gada 25. novembra pulksten 9.00. Par to mums ir jābalso.

Lūdzu procedūras sadaļu. Varam balsot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai Saeimas sēdē tiktu izsludināts pārtraukums līdz šā gada 25. novembra pulksten 9.00! Lūdzu, balsosim! Par - 81, pret - 2, atturas - 1. Lēmums pieņemts.

Darbu turpināsim rīt pulksten 9.00.

Vēl deputātu reģistrācija. Reģistrācija sekmīgi noslēgusies.

Paldies visiem šodien par darbu.

(Pārtraukums.)

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas rudens sesijas 28. (attālinātās ārkārtas) sēdes turpinājums
2020. gada 24. novembrī

Likumprojekts **"Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā"** *(Nr. 815/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3020B)
- Ziņo - dep. M. Šteins

- Debašu turpinājums - dep. J. Stepaņenko
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. J. Stepaņenko

Likumprojekts **"Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā"** *(Nr. 816/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3025B)
- Ziņo - dep. M. Šteins

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par sociālo drošību""** *(Nr. 817/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3026B)
- Ziņo - dep. G. Eglītis

- Debates - dep. V. Dombrovskis
- dep. Ļ. Švecova
- dep. R. Ločmele
- dep. V. Dombrovskis
- dep. I. Zariņš
- dep. A. Gobzems
- dep. V. Dombrovskis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. R. Ločmele
- dep. V. Valainis
- dep. E. Papule
- dep. J. Stepaņenko
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. I. Zariņš
- dep. V. Orlovs
- dep. E. Papule
- dep. I. Zariņš
- dep. V. Dombrovskis
- dep. V. Valainis
- dep. R. Ločmele
- dep. I. Zariņš
- dep. S. Dolgopolovs
- dep. A. Gobzems

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam""** *(Nr. 818/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3027B)

- Ziņo	- dep. J. Cielēns
- Debates	- dep. R. Ločmele
	- dep. V. Orlovs
	- dep. R. Ločmele
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. V. Valainis
	- dep. S. Dolgopolovs
	- dep. J. Stepaņenko
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. J. Krišāns

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu""** *(Nr. 819/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3028B)

- Ziņo	- dep. I. Indriksone

Likumprojekts **"Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā"** *(Nr. 820/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3029B)

- Ziņo	- dep. G. Eglītis

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""** *(Nr. 821/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3030B)

- Ziņo	- dep. M. Šteins
- Debates	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. V. Valainis
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. V. Valainis
	- dep. D. Reizniece-Ozola

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""** *(Nr. 822/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3031B)

- Ziņo	- dep. M. Šteins

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri""** *(Nr. 823/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3032B)

- Ziņo	- dep. G. Eglītis

Likumprojekts **"Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"**
(Nr. 824/Lp13) (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3033B)

- Ziņo	- dep. R. Kozlovskis

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā""**
(Nr. 825/Lp13) (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3034B)

- Ziņo	- dep. G. Eglītis
- Debates	- dep. R. Ločmele
	- dep. J. Stepaņenko
	- dep. R. Ločmele
	- dep. E. Zālīte-Grosa
	- dep. J. Stepaņenko

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums	- dep. S. Dolgopolovs
	- dep. J. Krišāns
	- dep. S. Riekstiņš
	- dep. V. Orlovs
	- dep. V. Valainis
	- dep. E. Zālīte-Grosa
	- dep. V. Orlovs
	- dep. V. Valainis
	- dep. I. Zariņš
	- dep. Ļ. Švecova
	- dep. E. Papule
	- dep. S. Riekstiņš
	- dep. A. Gobzems
	- dep. U. Budriķis
	- dep. S. Dolgopolovs
	- dep. K. Sprūde
	- dep. J. Stepaņenko
	- dep. V. Valainis
	- dep. J. Stepaņenko
	- dep. R. Ločmele

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā"** *(Nr. 826/Lp13)* (2.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 3035B)

- Ziņo	- dep. R. Kozlovskis
- Debates	- dep. A. Klementjevs
	- dep. A. Klementjevs

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli""** *(Nr. 828/Lp13)* (2.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 3037B)

- Ziņo	- dep. I. Indriksone
- Debates	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. Ļ. Švecova

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. Ļ. Švecova
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. I. Indriksone
	- dep. I. Dūrītis
	- dep. I. Voika
	- dep. V. Orlovs
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. I. Indriksone
	- dep. A. Gobzems
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. Ļ. Švecova
	- dep. I. Zariņš
	- dep. I. Indriksone
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. Ļ. Švecova
	- dep. I. Dūrītis
	- dep. V. Dombrovskis
	- dep. Ļ. Švecova

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

- Debašu turpinājums	- dep. D. Reizniece-Ozola

Likumprojekts **"Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā"** *(Nr. 830/Lp13)* (2.lasījums)
(Steidzams)
(Dok. Nr. 3039B)

- Ziņo	- dep. G. Eglītis
- Debates	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. Ļ. Švecova
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. V. Valainis
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. D. Reizniece-Ozola
	- dep. V. Valainis

- dep. Ļ. Švecova
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. D. Reizniece-Ozola
- dep. V. Valainis
- dep. Ļ. Švecova
- dep. J. Stepaņenko

Likumprojekts **"Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā"** *(Nr. 831/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3040B)

- Ziņo — dep. M. Šteins

Likumprojekts **"Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā"** *(Nr. 832/Lp13)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 3041B)

- Ziņo — dep. J. Cielēns

- Debates
  - dep. D. Reizniece-Ozola
  - dep. V. Dombrovskis
  - dep. V. Valainis
  - dep. Ļ. Švecova
  - dep. E. Papule

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Balsojumi
Datums: 24.11.2020 09:15:52 bal001
Par - 25, pret - 50, atturas - 5.
Balsošanas motīvs: 17. priekšlikums. Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (815/Lp13), 2.lasījums
Datums: 24.11.2020 09:19:08 bal002
Par - 84, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (815/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 09:20:29 bal003
Par - 27, pret - 59, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā (816/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 09:21:20 bal004
Par - 90, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā (816/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 09:22:41 bal005
Par - 27, pret - 59, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (817/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 09:41:26 bal006
Par - 28, pret - 59, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (817/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 09:42:37 bal007
Par - 29, pret - 59, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (817/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 10:35:58 bal008
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 24.11.2020 11:06:38 bal009
Par - 72, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (817/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:34:46 bal010
Par - 30, pret - 58, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi likumā “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” (818/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:35:42 bal011
Par - 80, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā “Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam” (818/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:37:15 bal012
Par - 28, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījums likumā “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” (819/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:38:10 bal013
Par - 86, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā “Par maternitātes un slimības apdrošināšanu” (819/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:39:09 bal014
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā (820/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:43:25 bal015
Par - 32, pret - 56, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:49:02 bal016
Par - 29, pret - 56, atturas - 1.

Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:57:58 bal017
Par - 34, pret - 59, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 11:58:51 bal018
Par - 32, pret - 57, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 4. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:03:54 bal019
Par - 30, pret - 58, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 5. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:04:41 bal020
Par - 32, pret - 59, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 6. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:05:43 bal021
Par - 82, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (821/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:06:59 bal022
Par - 30, pret - 54, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (822/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:07:48 bal023
Par - 29, pret - 60, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (822/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:08:33 bal024
Par - 84, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (822/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:10:20 bal025
Par - 83, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri" (823/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:13:26 bal026
Par - 24, pret - 56, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 5. priekšlikums. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (824/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:14:21 bal027
Par - 29, pret - 61, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 6. priekšlikums. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (824/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:17:35 bal028
Par - 87, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (824/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 12:33:21 bal029
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 24.11.2020 14:11:31 bal030
Par - 28, pret - 53, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (825/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:28:46 bal031
Par - 27, pret - 57, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 10. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (825/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:29:54 bal032
Par - 81, pret - 2, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (825/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:35:01 bal033
Par - 28, pret - 56, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (826/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:39:30 bal034
Par - 26, pret - 55, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (826/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:40:38 bal035
Par - 28, pret - 57, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (826/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:42:12 bal036
Par - 82, pret - 1, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (826/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:43:52 bal037
Par - 71, pret - 3, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:44:52 bal038
Par - 80, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:59:11 bal039
Par - 24, pret - 59, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 7. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 14:59:36 bal040
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 24.11.2020 15:35:21 bal041
Par - 13, pret - 47, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 8. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 15:51:16 bal042
Par - 22, pret - 54, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 9. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:27:07 bal043
Par - 68, pret - 2, atturas - 6.
Balsošanas motīvs: 10. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:45:36 bal044
Par - 69, pret - 4, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: 11. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:47:19 bal045
Par - 71, pret - 3, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: 13. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:51:05 bal046
Par - 70, pret - 3, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: 28. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:52:06 bal047
Par - 69, pret - 3, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: 29. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:53:44 bal048
Par - 32, pret - 35, atturas - 12.
Balsošanas motīvs: 33. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:56:49 bal049
Par - 69, pret - 4, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: 40. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:57:43 bal050
Par - 67, pret - 3, atturas - 6.
Balsošanas motīvs: 41. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 16:58:30 bal051
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 24.11.2020 17:35:37 bal052
Par - 24, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 43. priekšlikums. Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 17:37:20 bal053
Par - 59, pret - 1, atturas - 18.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (828/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 17:44:06 bal054
Par - 26, pret - 57, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 1. priekšlikums. Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (830/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 17:52:24 bal055
Par - 26, pret - 55, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 2. priekšlikums. Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (830/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 18:06:03 bal056
Par - 29, pret - 55, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: 4. priekšlikums. Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (830/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 18:31:33 bal057
Par - 29, pret - 57, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: 9. priekšlikums. Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (830/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 18:33:12 bal058
Par - 56, pret - 16, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā (830/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 18:35:05 bal059
Par - 13, pret - 61, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: 3. priekšlikums. Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā (831/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 18:36:16 bal060
Par - 82, pret - 2, atturas - 1.

Balsošanas motīvs: Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā (831/Lp13), 2.lasījums

Datums: 24.11.2020 19:02:52 bal061
Par - 81, pret - 2, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par pārtraukumu līdz 2020.gada 25.novembra pulksten 09.00

Datums: 24.11.2020 19:03:06 bal062
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Stenogrammā nav pievienota saite uz sēdes translāciju

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

24.11.2020. 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30

Sēdes videotranslācija	**24.11.2020**	9.00	11.00	13.30	15.30	17.30

1. pl. 09:03 – 1 h 32 min stg 2146 sēde Nr.28-rudens-no23-nov-6-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201124104401_saeima.lv.1_0_0

2. pl. 11:00 – 1 h 27 min stg 2146 sēde Nr.28-rudens-no23-nov-7-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201124125701_saeima.lv.1_0_0

3. pl. 13:30 – 1 h 25 min stg 2146 sēde Nr.28-rudens--no23-nov-8-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201124153801_saeima.lv.1_0_0

4. pl. 15:30 – 1 h 24 min stg 2146 sēde Nr.28-rudens--no23-nov-9-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201124170501_saeima.lv.1_0_0

5. pl. 17:30 – 1 h 30 min stg 2146 sēde Nr.28-rudens--no23-nov-10-daļa Mūrniece
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20201124190601_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

5

Sēdes video translācija 24.11.2020 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30
https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2146
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=3ea764c3-4cc3-4956-890f-b27d8872c7b1&stage=5

24.11.2020. 13.Saeima divdesmit astotā sēde-rudens sesija turpina- sāk23.nov Budžets *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Ināra Mūrniece*
2020.gada 24. novembra sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta pl. 19:03, sēdes ilgums- 10 h 03 minūtes / 7 h 16 min -darbs sēdē Pārtraukums līdz 25.novembra pl. 9:00

PIEBILDE: 24. novembrī notiek viena sēdes: nr.28 piecas daļas (rudens sesija).

Latvijas Republikas Saeimas
2020.gada 23.novembra
attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība 09.00

	I. Likumprojektu izskatīšana		
	1. Gadskārtējā valsts budžeta un ar to saistīto likumprojektu izskatīšana otrajā lasījumā		
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	1.	1. Likumprojekts **Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā** *(806/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3011B)Balsojums: par 84, pret 3, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) ↗ DKP izskatīšanas gaita	

	2.	2. Likumprojekts **Grozījumi Nacionālās drošības likumā** *(807/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 3012B)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	3.	3. Likumprojekts **Grozījumi Čeku loterijas likumā** *(808/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (8 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3013B)Balsojums: par 76, pret 2, atturas 14 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
	4.	4. Likumprojekts **Grozījumi Izglītības likumā** *(809/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (20 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3014B)Balsojums: par 62, pret 29, atturas 2 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
	5.	5. Likumprojekts **Grozījumi Invaliditātes likumā** *(810/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (7 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3015B)Balsojums: par 87, pret 2, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	6.	6. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par aviāciju"** *(811/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3016B)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	7.	7. Likumprojekts **Grozījumi Informācijas sabiedrības pakalpojumu likumā** *(812/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (4 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3017B)Balsojums: par 84, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	8.	8. Likumprojekts **Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā** *(813/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (8 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3018B)Balsojums: par 64, pret 26, atturas 2 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	9.	9. Likumprojekts **Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību** *(814/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (12 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3019B)Balsojums: par 80, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	10.	10. Likumprojekts **Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā** *(815/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (32 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3020B)Balsojums: par 84, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	11.	11. Likumprojekts Grozījumi Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieku un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušo personu sociālās aizsardzības likumā *(816/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 3025B)Balsojums: par 90, pret 0, atturas 0 Likums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	

	12.	12. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par sociālo drošību"** *(817/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (5 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3026B)Balsojums: par 72, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	13.	13. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam"** *(818/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 3027B)Balsojums: par 80, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Cielēns) DKP izskatīšanas gaita	
	14.	14. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu"** *(819/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 3028B)Balsojums: par 86, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
	15.	15. Likumprojekts **Grozījums Valsts fondēto pensiju likumā** *(820/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 3029B)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	16.	16. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"** *(821/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (7 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3030B)Balsojums: par 82, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	17.	17. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"** *(822/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3031B)Balsojums: par 84, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	18.	18. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par dzīvojamo telpu īri"** *(823/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3032B)Balsojums: par 83, pret 1, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis)	
	19.	19. Likumprojekts **Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā** *(824/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (15 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3033B)Balsojums: par 87, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis) DKP izskatīšanas gaita	
	20.	20. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"** *(825/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (11 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3034B)Balsojums: par 81, pret 2, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	21.	21. Likumprojekts **Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā** *(826/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (5 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3035B)Balsojums: par 82, pret 1, atturas 0 **Likums**	

		Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis) DKP izskatīšanas gaita	
	22.	22. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"** *(828/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (46 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3037B)Balsojums: par 59, pret 1, atturas 18 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
	23.	23. Likumprojekts **Grozījumi Solidaritātes nodokļa likumā** *(830/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (11 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3039B)Balsojums: par 56, pret 16, atturas 1 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Gatis Eglītis) DKP izskatīšanas gaita	
	24.	24. Likumprojekts **Grozījumi Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā** *(831/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (5 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3040B)Balsojums: par 82, pret 2, atturas 1 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	25.	25. Likumprojekts **Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā** *(832/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (40 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3041B)Balsojums: par 57, pret 32, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Cielēns) DKP izskatīšanas gaita	
	26.	26. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu"** *(833/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (38 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3042B)Balsojums: par 58, pret 34, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Ilze Indriksone) DKP izskatīšanas gaita	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	27.	27. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"** *(834/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (66 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3043B)Balsojums: par 57, pret 32, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Šteins) DKP izskatīšanas gaita	
	28.	28. Likumprojekts **Grozījumi Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā** *(835/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (12 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3044B)Balsojums: par 55, pret 21, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Aleksandrs Kiršteins) DKP izskatīšanas gaita	
	29.	29. Likumprojekts **Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023.gadam** *(836/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (115 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3046B)Balsojums: par 62, pret 30, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Bondars) DKP izskatīšanas gaita	
		Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
		Tiek skatīts 01.12.2020. no pl. 12:05	
	30.	30. Likumprojekts **Par valsts budžetu 2021.gadam** *(837/Lp13)* (2. lasījums) (Steidzams) (142 priekšlikumi) (Dok. Nr. 3047B)Balsojums: par 63, pret 32, atturas 0 **Likums**	

		Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Bondars) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	II. Ministru prezidenta, ministru un citu amatpersonu ziņojumi		
	31.	**Ministru prezidenta Artura Krišjāņa Kariņa ikgadējais ziņojums Saeimai par Ministru kabineta paveikto un iecerēto darbību** (Dok. Nr. 2180) Izskatīts Ministru prezidents Arturs Krišjānis Kariņš ↗ Debates ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi		
	Sēde beigusies 02.12.2020 15:26		

---

* * * *